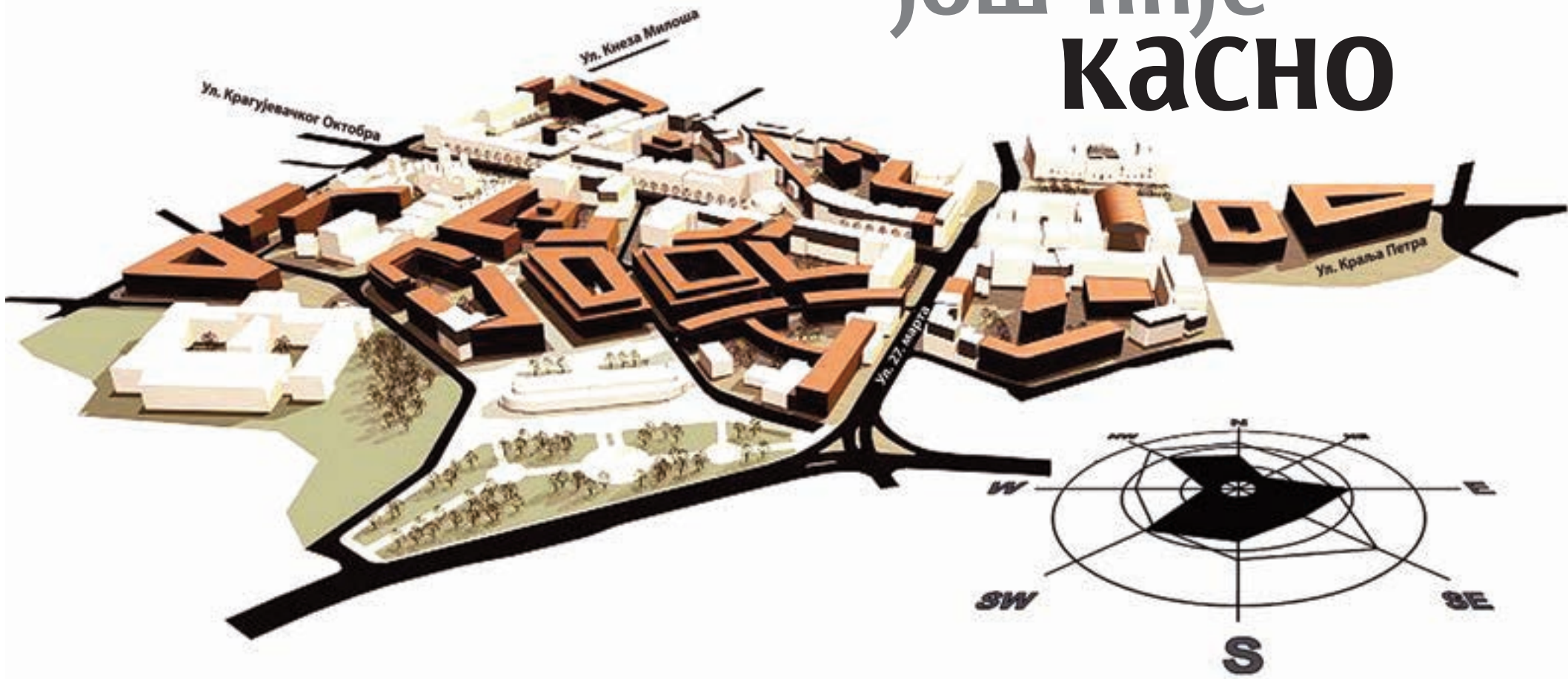

Визије архитекте Александра Рудника Милојевића
За градски центар
још није
КАСНО

РАДОМИР НИКОЛИЋ, ПРВИ „НАПРЕДЊАК” КРАГУЈЕВЦА

ЈОШ ЈЕДНА ПОЛЕМИКА О ЦЕНИ ВРТИЂА

ПАРАОЛИМПИЈСКИ СПОРТ У КРАГУЈЕВЦУ

РЕДИТЕЉ ПЈЕР ВОЛТЕР ПОЛИЦ

Не бих да
искусим
очеву строгост

— страна 6.

Ново отварање
старог
проблема

— страна 8.

Најбољи начин
интеграције
у друштво

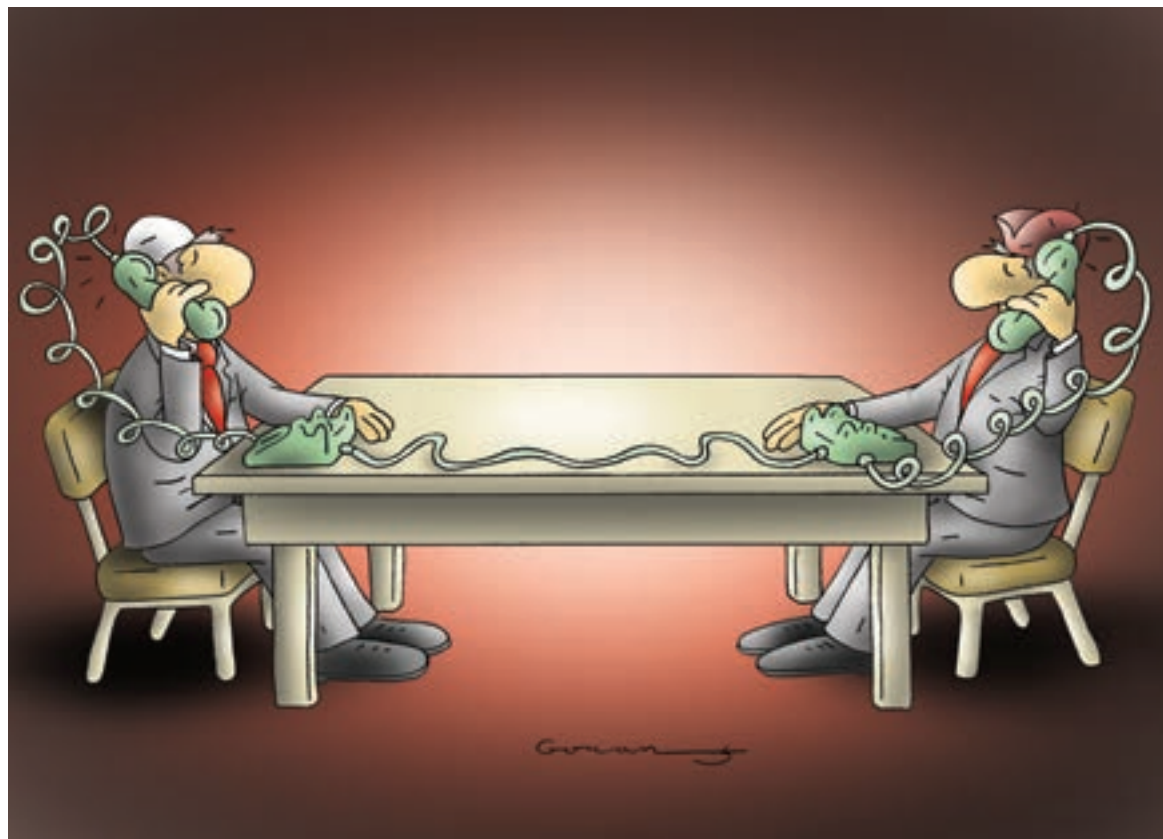
— страна 16.

У Крагујевцу
више
нисам гост

— страна 18.

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Свежа крв

Пише Драган Рајичић

Премијер Цветковић је реконструкцијом Владе направио велики, готово револуционарни помак, и на терену медицине. Пред очима целе јавности издемонстрирао је како се у организам тј. у Владу уноси свежа крв за којом вапе сви њени органи. Једноставно, а генијално: заврне се рукав на једној руци, из ње се шприцем извуче извесна количина ове драгоцене течности, а затим се то убризга у другу руку на истом месту. И ето нама препорођеног организма, тј. Владе са новом енергијом за наше даље усрећавање.

У најкраћем, како су се саставили, тако су се и реконструисали. А како су се саставили, све газећи изборну вољу својих бирача, није ни чудо што смо остали и без пшенице. Исту ону коју су од сељака узели по багателној цени, њихови трговци су извезли по много већој и тако скинули кајмак, а нама сад преостаје да „кусамо“ леба који као да се прави од белог меса, а не од белог брашна. Питање је само дана, слутим, када ће нам из реконструисаног кабинета стићи мало прекомпонована „антоанетска“ порука: Ако немате хлеба једите оно што се не једе! Незгода је само у томе што је нама то на менију већ одавно, и након неколико последњих изборних турнуса имамо утисак да у уста ништа друго и не стављамо. Да извине ова совра!

Идемо даље. Један од главних утемељивача оваквог менија након 5. октобра, г. Коштуница, ових дана је запао у институционалну кризу. Нама је дао реч да са позадином Ђинђићевог убиства нема ништа, али одбија да о томе прича и са надлежним органима. Тако се, по зна који пут, испоставља да наш славни легалиста признаје само оне институције у којима седе његови партијски или идеолошки пријатељи. Како њих више нема у институцијама, тако је и његов легализам нагло окопнио. Хоће ли надлежни органи ипак извући нешто од њега - остаје да се види. Али оно што је већ виђено то је да кад он некоме да реч тек тај није ништа добио.

Напредњаци, пак, не одустају од превремених избора. Неки, злобници вероватно, тврде да им се жури на изборе пре него што се Шешељ врати из Хага. Аца и Тома, наводно, не би да се сад каче са њим јер, како сами тврде, он више није нормалан чим и даље говори исто оно што је говорио и кад су га они годинама слепо слушали. Он је, дакле, остао слеп код очију, а они су после две деценије прогледали, отворио им се хоризонт на све стране и сад је разумљиво зашто више међусобно не могу да се виде.

Други, добронамерни вероватно, верују да се у напредњацима након што су прогледали накупило толико европских визија да постоји могућност да им то покипи, ако на изборе буду морали да чекају чак до идуће године. И голим оком види се да у зајачуреном Вучићу све крчка од европејства које га је обузело и да му је само наша европска будућност у глави. Зато им ваља на изборе што пре, јер ако их у међувремену опет обузме оно што их је такорећи држало цео живот - јао си га нама!

Мислим, међутим, да великомученик Шешељ греша ако стварно жели да нам се што пре врати. Кад он овде стигне леб има да буде 100 динара, а цена струја и свега осталог на небесима. Па кад још види колико смо пропали и на осталим пољима док је он разбијао хашки суд, има да падне у депресију и, што је најгоре, можда заборави како да доака просветљенима Томи и Аци. А греша и ако мисли да је нама без њега овде досадно. Где досадно, кад по цео дан разбијамо главу како да исти преживимо. Са њим би, додуше, могло да буде још узбудљивије, поготову ако су просветљени установили тачну дијагнозу његовог здравственог стања.

АНКЕТА ДА ЛИ СЕ ПЛАШИТЕ ЗЕМЉОТРЕСА?

М. Ивњишковић

Станиша Милојевић, пензионер:
- Шта мени вреди да се плашим, виша сила не пита.

Јелена Радојчић, професор виолине:
- Ни мало, ја сам оптимиста.

Немања Опачић, студент менаџмента:
- Не, не може ми ништа.

Крсто Ђуричић, професор:
- Не, немам шта да изгубим, мени је на Косову одузета сва имовина.

Реџеп Плавц, месар:
- Ја се много плашим, фала богу што не живим у Јапану.

Милан Јевтовић, туристички техничар:
- Знам да се не ваља плашити, али прибојавам се земљотреса.

Милинка Павловић, машински техничар:
- Плашим се новог светског поретка и нових министара.

Мирјана Стојановић, економиста:
- Да, исконски су страхови од земљотреса и изненадног звука.

Ана Панћић, професор:
- Плашим се људи.

ЖИТОПРОДУКТ
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 155, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачком ценом

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

CHEVROLET CRUZE. SAVRŠENO ODGOVARA SVAKOJ PRILICI.

ДОБИЈЕ НА САЈАМ АУТОМОБИЛА И ДОЖИВИТЕ ЈЕДИНСТВЕНУ CHEVROLET ПОНУДУ. 48. МЕЂУНАРОДНИ САЈАМ АУТОМОБИЛА ОД 25.03-03.04.2011.

CRUZE 1.6 I, 124 KS
11 699€

Клима уређај | ABS | ESC | 6 ваздушних јастука | Servo управљач | Централно закључавање | EE подizači предњих стакала | Radio CD AUX прикључак, 4 звучника | ISOFIX

ZASTAVA PROMET
ARENA MOTORS
KRAGUJEVAC

www.arenamotors.rs

ZASTAVA PROMET - ARENA MOTORS
Lepenički bulevar 33, Kragujevac
Telefon: 034/502 000
Besplatan poziv: 0800 034 035
gm@arenamotors.rs

МЛЕКАРА „МЛАДОСТ“ ДОБИЛА НОВОГ ВЛАСНИКА

Мејле доноси инвестиције

Немачка компанија „Мегле Источна Европа“ постала је власник Млекаре „Младост“ и најавила инвестирање 210 милиона динара у повећање производње. Предузеће добија ново име, али ће део производа излазити и даље у продају под досадашњим брендом „Младост“

Од понедељка, 14. марта, већински власник Млекаре „Младост“ није више београдска фирма „Силбо“, већ немачки млекарски концерн „Мегле“. Купопродајни уговор између ове две фирме потписан је 17. децембра прошле године, да би преузимање крагујевачке млекаре било озваничено у понедељак у „Медијацентру“ „Шумадија сајма“. Уговор о преузимању потписали су власник фирме „Силбо“ Драган Јанков и директор компаније „Мегле“ Хенрик Сил ван дер Плоег. Уместо шампањцем потписници су наздравили чашом млека. На конференцији за новинаре ни Јанков ни Плоег нису желели да открију колико је немачка компанија платила 70 одсто акција Млекаре „Младост“.

Директор „Мегле“ Хенрик Сил ван дер Плоег рекао је да ова фирма планира да у крагујевачку млеку ове године уложи преко 210 милиона динара, као и да у наредне три године повећа капацитет млекаре и откуп сировог млека за најмање 110 одсто. Он је саопштио и да ће Млекар „Младост“, осим постојећих производа под брендом „Младост“, који ће бити све присутнији у овом делу Европе, производити и део асортима-

на бренда „Мегле“, као и да ће се велики део производа извозити у суседне земље, пре свега у Црну Гору, Македонију, на Косово и у Босну.

Млекар „Младост“ убудуће ће имати ново име „Мегле Србија“ и

ХЕНРИК СИЛ ВАН ДЕР ПЛОЕГ И ДРАГАН ЈАНКОВ НАЗДРАВЉАЈУ МЛЕКОМ

нудиће свеже производе који могу да се користе до 25 дана, а у понуди ће бити и производа са дужим роковима трајања. Овога тренутка Млекар „Младост“ запошљава око 100 радника који раде на пре-

ради 60.000 литара млека дневно, док је дистрибуција готових производа измештена из производње. Иначе, компанија „Мегле“ има око 2.000 запослених, као и своје млекаре у Хрватској, Босни и Хер-

ВЕЛИКА УЛАГАЊА У МОДЕРНИЗАЦИЈУ ПОГОНА

цеговини и Албанији. Обрт овог предузећа износи 750 милиона евра.

- Доласком у Крагујевац изабрали сте праву средину, која зна да цени развој, уважава привреднике и чини све да напредују и развијају се. Млекар „Младост“ основана је 1954. године и она је не само сачувана, већ је на новом путу развоја, иако је била на ивици пропасти. Ово је јединствен пример у пракси да компанија, која је након неуспеле приватизације предата Акцијском фонду, нађе новог власника и опстане, рекао је

члан Градског већа за привреду Владо Вучковић.

Крагујевачка млекар први пут је приватизована 2004. године када је 70 одсто капитала за око пет милиона евра, као физичко лице, купио српски бизнисмен Горан Љубичић, али је две године касније тај купопродајни уговор раскинут јер купац није испуњавао обавезе. Млеку је потом преузео Акцијски фонд, да би је пре четири године за око 450.000 евра купила београдска фирма „Силбо“, која је једна од успешнијих дистрибутера млечних производа у Србији. М. Ђ.

ЗАШТО КАСНИ ИЗМЕШТАЊЕ НСЗ У КРАГУЈЕВАЦ

Селидбу кочи процедура

Иако је оставка министра Динкића отворила питање пресељења НСЗ у Крагујевац, у београдској централи потврђују да се од ове идеје није одустало, али је измештање успорено због административне процедуре

Пресељење центра државних институција из престонице у друге српске градове, најављено прошле године, још увек није окончано. О томе сведочи чињеница да Национална служба за запошљавање до сада није преместила своје седиште у Крагујевац, иако је у згради крагујевачке Филијале, на четвртм спрату, одавно све спремно за дочек београдских колега.

Подсетимо да је овај предлог Министарства економије усвојила Влада Србије, још у мају прошле године, али је намера о пресељењу потврђена крајем новембра прихватањем измена одређених закона у Народној скупштини. Тада је одлучено да ће се у Крагујевац доселити Национална служба за запошљавање, Фонд за развој у Ниш, док ће Агенција за осигурање и финансирање извоза бити смештена у Ужицу. Министарство пољопривреде већ је Управу за аграрна плаћања преселило у Шабац, а Национална агенција за регионални развој налази се у Зајечару.

Објашњење државних званичника било је да је ово део програма за административно оживљавање регионалних центара, смањивање регионалних разлика, отварање нових радних места и покретање производње кроз упошљавање постојећих производних пого-

на и изградњу нових капацитета. Међутим, криза Владе и оставка министра економије отворила је, донекле, питање опстанка ове идеје.

Да се од тога, упркос свему, није одустало потврдили су нам у централи Националне службе за запошљавање, објашњавајући да је до застоја дошло из техничких разлога.

- Да би се службе преселила у Крагујевац неопходно је да се обави измена општих аката. Технички део је већ одрађен, канцелари-

је су припремљене и ту ништа није спорно, али је процес пресељења успорила административна процедура, објаснио је Срђан Андријанић, задужен за односе с јавношћу у НСЗ.

Према његовој процени, овај процес могао би бити окончан најкасније до краја прве половине године, па се до јуна може очекивати уселење у зграду крагујевачке Филијале НСЗ.

Најављена селидба државних институци-

ја наметнула је и питање колико ће то државу да кошта и шта ће бити са запосленима. Да ли ће свакодневно путовати до Крагујевца или ће се селити?

У НСЗ кажу да пресељење централе Националне службе запошљавања у Крагујевац неће изазвати обимније радове и веће трошкове, јер је прошле године на већ постојећој згради Филијале, у Улици Светозара Марковића 37, дограђен четврти спрат, који је уз мања улагања прилагођен потребама централе. Простор има обезбеђене све инсталационе водове, од струје, телефоне до интернета. Допремљен је и намештај, а рачунари и остала опрема највећим делом требало би да буду пребачени из канцеларија централе у Београду. У Крагујевац ће се у старту преселити генерални директор НСЗ и кључни ресори, а то су центри који се баве активним мерама запошљавања, посредовањем у запошљавању и осигурањем за случај незапослености. У будућој централи НСЗ у Крагујевцу један број људи биће запослен из Крагујевца и околине, неки ће бити пребачени из Филијале Крагујевац, док ће део радника прећи из Београда у Крагујевац. Г. БОЖИЋ

ПОДРШКА ИЗ

Субвенције за запошљавање Рома

У оквиру програма Националне службе за запошљавање, у којима ће ове године у Крагујевцу бити радно ангажовано најмање хиљаду незапослених, део средстава намењен је samozapošljavanju и отварању нових радних места за припаднике ромске националности. Конкурс за ове програме отворен је средином фебруара и трајаће до краја маја, а до сада се пријавило 15 заинтересованих, али одлуке о додељивању средстава још увек нису донете.

Износ средстава који се додељује исти је као и за све остале који су обухваћени овим програмима, али је разлика у делатностима које ће бити финансиране. Предвиђено је да за покретање сопственог бизниса, зашта се додељује 160.000 динара, припадници ромске популације могу регистровати и неке делатности из области трговине, што не важи за остале незапослене.

Када је реч о субвенцијама послодавцима за отварање нових радних места, износи су исти као и за остале и крећу се од 100 до 300 хиљада динара, у зависности од развијености општине. И у овом случају, уколико желе да запосле Роме, могу се јавити и послодавци из области трговине, што у другим случајевима није дозвољено.

У крагујевачкој Филијали НСЗ подсећају да је овај конкурс објављен и прошле године и да је стигло 20 захтева за samozapošljavanje, од којих је десет одобрено. Истовремено, шест послодавца отворило је нова радна места и запослило исто толико радника. Највише интересовања било је за област трговине, сакупљање секундарних сировина, док је једна особа започела производњу намештаја.

КОЛИКО СУ ЕВРОПСКЕ ЗЕМЉЕ ФИСКАЛНО ДЕЦЕНТРАЛИЗОВАНЕ

Највише троше општине у Скандинавији

Од укупних убраних јавних прихода најмање се средстава на локалном нивоу троши у Белгији, Грчкој и Уједињеном Краљевству, испод пет посто, док се изнад 20 посто троши у општинама Данске, Финске и Шведске. У Србији се на локалу потроши око 11 посто јавних прихода, али од тога половина у Београду и Новом Саду

Пише Милош Панџић

Европска унија је са годишњим дохотком од 12.000 милијарди евра највећа економија на свету. Али, ако се погледа какав је ниво децентрализације у земљама чланицама, онда се види да од 27 земаља не постоје две са истим моделом ни у погледу политичке, нити административне или фискалне децентрализације, каже професор др Мирослав Прокопијевић.

Када се посматра степен фискалне децентрализације и ако би се као критеријум узео степен потрошње укупних јавних прихода на локалном нивоу, онда би се земље ЕУ могле поделити у пет група. Са врло ниском потрошњом на нивоу општина, која износи испод пет посто, су Белгија, Грчка, Холандија, Ирска, Кипар, Малта и Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске, наводи Прокопијевић.

У групи земаља са ниском локалном потрошњом, између пет и десет посто, су Бугарска, Луксембург, Мађарска, Немачка, Португал, Румунија, Словачка, Словенија и Шпанија. Средњу потрошњу, од 10 до 15 посто, на локалу имају Аустрија, Чешка, Естонија, Финска, Италија, Литванија и Пољска, док

високу потрошњу општина, од 15 до 20 посто, има Летонија. Врло висок ниво потрошње од преко 20 посто на локалу имају Данска, Финска и Шведска.

■ Половина Београду и Новом Саду

Где би по овим критеријумима спадала Србија?

Професор Прокопијевић каже да су у нашој земљи пре смањења трансферних средстава из државног буџета општинама и градовима због економске кризе, које је уведено прошле и претпрошле године, локалне самоуправе трошиле између 12 и 13 посто укупних јавних прихода, а након тог смањења троше између 10 и 11 посто.

„ Градови и општине у Србији прошле године

су потрошили две милијарде јавних прихода, од тога Београд 750 милиона и Нови Сад 250 милиона евра. Значи да је преостала милијарда „подељена“ између свих 160 преосталих општина и градова

Међутим, да би се стекла реалнија слика Прокопијевић наводи да половину средстава на локалу у Србији потроше градови Београд и Нови Сад. Тако су прошле године, на пример, градови и општине потрошили две милијарде евра јавних прихода, а од тога је Београд потрошио 750 милиона и Нови Сад 250 милиона евра. То значи да је преосталу милијарду евра потрошило свих осталих 160 општина и градова у земљи. Тако произилази да су локалне управе, без Београда и Новог Сада, потрошиле око пет посто укупних јавних прихода, по чему су у рангу земаља ЕУ са најнижим степеном локалне потрошње.

Код нас је отворена тема децентрализације и постоји велика сагласност да она треба да се спроведе и да се локалним управама да већа самосталност. Проблем је, међутим, да ли децентрализација треба да се спроведе и кроз регионализацију, односно увођење сред-

њег нивоа власти, или региона. Ту нема сагласности. Тако се избор модела децентрализације своди на питање да ли је имати и на средњем и на локалном нивоу, или само на локалном, каже Прокопијевић.

Пракса земаља ЕУ показује да се по степену децентрализације на средњем нивоу власти чланице могу поделити на шест група. Најјачи средњи ниво власти је у федералним државама – Аустрији, Белгији и Немачкој. Велики ниво власти имају регије у Италији и Шпанији, које се сматрају јаким регионалним државама, док је Уједињено Краљевство специфичан модел. Модел са историјским регионима имају Пољска и Португал, док све остале земље ЕУ имају модел са административним регионима, где је ниво пренетих политичких надлежности нижи од претходно неведених земаља. Најнижи ниво децентрализације има Летонија, која нема фор-

ПРЕЗЕНТАЦИЈА НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА ЗА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈУ У КРАГУЈЕВЦУ

Спор али извештан процес

Држава би морала да врати имовину градовима и општинама и већа овлашћења у одлучивању локалним властима, а да обавља само оне послове које једино она може, каже професор др Снежана Ђорђевић са београдског Факултета политичких наука

Пише Никола Стефановић

Жеља нам је да отворимо простор за стручне расправе о децентрализацији јер се о њој веома мало говори на стручан начин. Углавном се понављају исте флоскуле, а нема приче о конкретним бенефитима које би она донела свим грађанима. Кроз такве расправе требало би доћи и до модела децентрализације који би највише одговарао нашим потребама, мишљења је Наташа Чорбић, директорка Националног савета за децентрализацију Србије.

Проф. др Снежана Ђорђевић са београдског Факултета политичких наука наглашава да су демократи-

зација и децентрализација директно повезани појмови, те да једно подразумева друго.

■ Ближе грађанима

Укратко, децентрализација је преношење послова са врха на ниже нивое власти. Отуд и принцип супсидијарности, који је настао у европској пракси – све што може треба да обави грађанима најближи ниво власти, као и да сваки пројекат реализује онај ниво који може да га реализује најквалитетније и најефикасније.

На тај начин се, по њеним речима, може извршити децентрализација у различитим правцима, па она може бити политичка,

административна, фискална и економска.

Политика спушта ниво одлучивања и јача аутономију локалне власти, али такође и активније укључује грађане у процесе одлучивања. Административна води модернизацији државе и успостављању партнерских уместо хијерархијских односа, док фискална и економска представљају суштинску компоненту свих видова децентрализације. Наиме, тако се обезбеђује да локалне власти имају сталне, сигурне, довољне и предвидљиве изворе финансирања, као и да се тиме „топи”

право државе и свих власти да монополски усмеравају економију и пре- расподељују ресурсе.

Ефекти оваквог спуштања нивоа одлучивања и поверавања свих послова које могу обавити најнижи нивои власти су вишеструки, тврди проф. Ђорђевић.

Децентрализација умањује политичку моћ централне власти смањивањем централизоване редистрибуције и политичког интервенционизма и угрожава системску корупцију, јер се те „везе” много лакше похватају на локалном нивоу него у врху. Осим тога, подиже се капацитет локалне власти и транспарентност у пружању услуга, па се отвара могућност за бољу и ефикаснију прерасподелу ресурса, чиме се смањује сиромаштво и заосталост регионално сиромашних региона или општина. При том, децентрализација подстиче и партиципацију грађана, па се тиме постиже и да је економски развој примеренији њиховим потребама.

■ Могући модели

По свим параметрима, децентрализације у Србији има у микротреговима, једногласан је став стручњака, а разлику њеног одлагања су пре свега политички или, конкретније речено, партијски – како би политичари имали контролу над свим средствима.

Тренутна ситуација говори следеће: реформе су делимично спрово-

У Крагујевцу је прошле недеље одржана дебата о моделима децентрализације у Европи, у организацији канцеларије Националног савета за децентрализацију Србије и националне коалиције за децентрализацију, с циљем да се о овој теми чују мишљења компетентних стручњака. Говорили су професор др Снежана Ђорђевић са Факултета политичких наука и економиста професор др Мирослав Прокопијевић. Уз њихова излагања, новинари „Крагујевачких” обавили су и додатне разговоре са учесницима трибине које објављујемо у овом броју

ПОМЕРА СЕ РОК ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕГИЈЕ ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈЕ

Реконструкција Владе кочи Национални савет

Промене министара у Влади оставиле су трага и на рад Националног савета за децентрализацију Србије. Наиме, међу члановима Савета, који је ради уобличавања стратегије формирала Влада Србије, били су и сада већ бивши министри Млађан Динкић и Светозар Чиплић, па је тиме и рок за писање Стратегије до краја ове го-

дине доведен у питање. Ипак, директорка Канцеларије Националног савета за децентрализацију, Наташа Чорбић, наводи да ће Савет наставити са даљим презентацијама:

Наставићемо са прикупљањем података и аргумента организовањем оваквих скупова, а након реконструкције Владе очекујемо да ће доћи и до реконструкције Националног савета за децентрализацију како бисмо несметано наставили са израдом Стратегије по већ утврђеном плану.

динавији

миране регионе, већ је код њих, као и у Србији, усвојена подела на такозване статистичке регионе.

Европска унија не условљава

Колико се јавних прихода троши на средњим нивоима власти? По речима Прокопијевића, проценат је различит, али тамо где регије имају веће надлежности, као у федералним државама или Италији и Шпанији, и ниво јавне потрошње је већи. Када се погледа колико изворних пореских средстава убраних у општинама или регијама остане њима на располагању, онда се у земљама ЕУ износ креће између 15 и чак 60 одсто.

Међутим, код трансферних средстава, оних које се из буџета централне државе враћају локалним управама, у већини земаља ЕУ на делу је решење по коме се неразвијеним општинама дају веће субвенције, док се натпросечно развијеним преноси само мањи део средстава. Професор Прокопијевић каже да се код избора модела децентрализације мора бити врло пажљив, јер она даје добре резултате само ако је добро изведена.

- Србија нема традицију регионализма, док има јаку традицију локалних самоуправа. Али, Шпанија је, на пример, до осамдесетих година прошлог века била унитарна држава, па је одлучила да пређе на модел јаких региона. То се показало као добро решење, али у последње време регије су почеле да се такмиче у привлачењу инвеститора, дајући им земљиште бесплатно. То је довело компаније, али и изазвало кризу у банкарском сектору, јер су грађани велики стамбени комплекси који сада немају коме да се продају, каже Прокопијевић.

ведене, држава још увек има превише надлежности, партиципација грађана је потиснута, није развијена мрежа нивоа организације локалне власти, а локалним властима су тек делимично враћене неке надлежности, док им својина уопште није враћена. Штавише, наша држава ради све и свашта, али оно што једино она може и треба да ради или не ради или уради трајаво, истиче проф. Ђорђевић.

Када је реч о моделима децентрализације који би могли бити разматрани у случају Србије, она наглашава да за сваки од модела треба укључити ширу јавност у јавну дебат и процес одлучивања, при чему би држава у сваком од модела требало да се одрекне већег дела својих послова. Ипак, од пет потенцијалних решења, по њеном мишљењу, федерална држава је нереална у дужем временском периоду, а регионална би могла била достижна у дужем еволутивном развоју, па су тако извесније три преостале могућности.

- Прва опција је унитарна држава у процесу децентрализације, где би била повећана овлашћења, као и финансијска аутономија општина и градова са административним окруженим. То би, између осталог, значило и враћање имовине локалним властима и проширење степена надлежности, а примери оваквих држава су Бугарска, Кипар, Малта, Естонија, Летонија. Друга опција је децентрализована унитарна држава. Она би подразумевала јачање општина и градова, уз претварање округа у самоуправне са окружним изборима. Надлежности између о-

Како локалне управе у Србији могу да дођу до већег степена потрошње јавних прихода и веће фискалне самосталности? По мишљењу нашег саговорника једино решење је повећање привредне активности, јер ће им тако остати више изворних средстава. Прокопијевић сматра да је децентрализација Србији преко потребна, јер овако централизована, каква је сада, не може да реши нагомилане проблеме. Тако ће, по њему, ако се ствари у економији буду овако развијале кроз 20 до 30 година гро становништва Србије живети у троуглу Београд - Смедерево - Панчево, где би се стварало 90 посто националног дохотка, што говори да је земља суочена и са великим демографским проблемима зато што је превише централизована.

Прокопијевић каже да није тачна тврдња која се често појављује у нашој јавности да је децентрализација услов за чланство Србије у ЕУ. Ова заједница држава не тражи ни од једне чланице да буде децентрализована, већ да испуњава друге бројне услове. Али, ЕУ као своју политику има децентрализацију, она је препознаје као добро решење и подстиче је. Наш саговорник зато сматра да Србија не треба да се децентрализује због ЕУ, него због себе.

- Колико ће се наша земља децентрализовати и по ком моделу зависи од већинског расположења на политичкој сцени и приступ овом питању треба да има и опозиција. Србија је тренутно децентрализована, али асиметрично, јер Војводина има одређени ниво надлежности који јој је пренет, а последбан статус има и Београд, док су на другој страни све остале локалне управе. И у земљама ЕУ има асиметричних решења, као у Уједињеном Краљевству. Са друге стране, код нас су велики отпори децентрализацији, јер онај ко је у центру нема намеру да се тога лако лиши, закључује професор Прокопијевић.

круга и општина би биле подељене по принципу супсидијарности, а примери оваквих држава су Норвешка, Шведска, Данска, Хрватска. Трећа опција је слаба регионална држава са самоуправним регионима и регионалним изборима и административним окруженим (Чешка, Словачка, Словенија, Мађарска, Грчка). Др Снежана Ђорђевић верује да до истинске децентрализације државе може доћи и поред очигледне концентрације политичке, медијске, популационе и моћи капитала на једном месту у Србији. Чак и поред тога што се партије, како каже, „боре и рукама и ногама“ да је избегну.

- Европска унија има извесне стандарде, па се тако испоставило да везани мандат какав код нас постоји развија послушнички менталитет, те је то први корак на слабењу партија. Други инструмент је Закон о финансирању политичких партија. Са таквим законом и другачијим начином избора политичких представника способни људи који су сада потиснути доћи ће до изражаја, тако да се партијама полако, али сигурно, сужава простор. Коначно, и све веће незадовољство грађана, њихових удружења и организација само ће још допринети да се тај процес децентрализације убрза, каже др Ђорђевић.

Она напомиње да и поред централистичких тежњи партија које су и саме централизоване све до једне, формирање опције попут УРС, каква год да је, прави је и први показатељ да је децентрализација неизбежна, колико год то партије одла-

ШТА ПОКАЗУЈЕ ИСТРАЖИВАЊЕ ЈАВНОГ МЊЕЊА

Напредњаци анте портас

У једном прошлонедељном интервјуу, на питање могу ли демократске власти, деценију од победе, да изгубе позицију управо на начин на који су је и преузели - на улици, Вук Драшковић био је категоричан: „Ми слите да изгубе власт од стиropорца?! Не, то није могуће! То неће проћи! Немају стиropорци право да сада огорчење људи који су се борили за европску Србију искористе за њихов пројекат антиевропске Србије”.

Међутим, поједини аналитичари знатно су опрезнији у проценама од лидера Српског покрета обнове. Они упозоравају да се долазак напредњака на власт овде узима као готова ствар, да о томе све гласније говоре не само људи из Српске напредне странке него и њихови савезници.

И најновије истраживање јавног мњења, обављено у фебруару, показује да напредњаци, бар кад је реч о популарности, све више измичу демократима. Конкретније, ако би се сада одржали парламентарни избори, 36 одсто грађана, према резултатима овог истраживања, дало би свој глас напредњацима, а 24 одсто демократима.

- У Србији је увек било много лакше да се буде у опозицији него на власти јер су проблеми наслеђени, структурални и толики да било ко кад дође на власт нужно улази у ситуацију да му пада рејтинг, каже за „Крагујевачке“ др Невен Цветићанин, научни сарадник у београдском Институту друштвених наука. - Тако је било некада са СПС-ом, тако је било после тога са Коштуничним ДСС-ом и Ђинђићевим ДС-ом, тако је поново било са Коштуничним владом. Значи, ко год да дође на власт у Србији налази се у небраном грођу, јер је овде лакше било из опозиције критиковати власт него преузети одговорност за вођење државе.

Важни су трендови

По речима Марка Николића, шефа изборног штаба ГО ЛДП у Крагујевцу, поменуте бројке, пре свега, треба да буду забрињавајуће за владајућу партију која показује да је неспособна да реши кључне проблеме с којима се ово друштво суочава. Опозивајуће је и то што се грађани окрећу странци која, практично, нема програм и на све могуће начине покушава да избегне одговоре на битна питања.

- То су бројке које се месецима, плус или минус који проценат, приказују у статистичким истраживањима о позицији наше странке, тврди Милета Поскурица, повереник СНС за Шумадијски округ. - Реч је, дакле, о проценту апсолутно незадовољних људи који желе избор.

Опште је познато да истраживања јавног мњења могу бити наручена, плаћена, често и врло непоуздана. Ово фебруарско, које и није баш видљивије пласирано у медијима, спровела је, кажу, једна од угледних и најпознатијих српских агенција.

- Независно од тога која је агенција радила ово истраживање, мислим да је оно реално. Можемо говорити о процентима горе-доле, колика је разлика између напредњака и

У овом моменту, објективно говорећи, напредњаци имају нешто већи рејтинг од демократа управо због тога што су једни опозиција, а други власт, тврди др Невен Цветићанин из Института друштвених наука

демократа, али објективно у овом моменту напредњаци имају нешто већи рејтинг, управо због тога што су једни опозиција, а други власт, процењује др Цветићанин.

Марко Николић сматра да је веома важно пратити трендове у истраживањима, а не само бројке, а тако мисли и др Поскурица, уз коментар:

- Можда би ови резултати истраживања могли да створе сумњу код појединих посматрача, али је отклања чињеница да такав један тренд постоји месецима. Дакле, постоји једна дефинитивно утврђена предност СНС у односу на ДС која је, истина, бивала раније у некаквом другом односу. Нема потребе сумњати да је нама заиста стало да утврдимо стварни степен поверења грађана и да желимо истраживања која су објективна.

Бројни апстиненти

Ако је дошло је наглог пада подршке ДС, и то у оном делу гласачког тела демократа који је незадовољан радом владе, односно економском и политичком ситуацијом, да ли ће део гласача те странке отићи у апстиненте, а део бити уз ЛДП?

- Одсуство подршке ДС пре свега треба видети у њеној промашеној економској политици, сматра Марко Николић. - Ова влада покушала је да објасни како нас криза неће ни погодити, па се о кризним мерама није ни расправљало, нити је постојао јасан план и стратегија како ће се српска држава изборити с кризом. Треба рећи и да криза у Србији није ни настала само на основу тога што су се десили ломови на њујоршкој берзи.

Кад је реч о бирачима ДС, један део њих, процењује Николић, није у стању да „пређе црту“ и гласа за СНС, поготову што у томе не види никакву перспективу, већ одлази у апстиненте или се приближава политици ЛДП-а, која је све ово време излазила с јасним и конкретним предлозима.

- Ми се као странка нисмо бавили судином ДС и питањем куда одлазе њихови гласачи, тврди Милета Поскурица. - Али, једноставно, Србија је разочарана деловањем ове Владе која на себе, телом или не,

прима одговорност за континуитет деловања и за лоше и погубне ефекте који се у свакодневном животу осећају. Наравно да и у групацији оних који подржавају ДС постоје грађани који лоше живе и вероватно су затечени чињеницом да се последњих месеци дешавају огромне претурбације у владајућој већини. Њима као обичним гласачима, бирачима,

члановима и симпатизерима ДС пада у очи трапава сналажење шефа владајуће коалиције.

Невен Цветићанин мисли да је мали број гласача ДС пришао ЛДП-у, а много више њих определило се за апстиненцију. То су, тврди, углавном припадници средње класе, која традиционално гласа за ДС као странку центра, а која није осетила бољитак радом ове владе.

Амбивалентни Чедо

На трећем месту у овом истраживању је ЛДП, с подршком од 8,5 одсто грађана. Треба ли то видети као последицу доброг рада странке Чедомира Јовановића, која излази с конкретним предлозима за решавање кризе и која има изострену критику према влади и ДС, као и према напредњацима?

- Чедомир Јовановић заиста води једну специфичну политику, оцењује Милета Поскурица. - Јавно критикује власт за лоше решење које нуди, за њену неодговорност, одсуство критичности и резултата, а онда је у кључном моменту подржи. Иначе, многи законски пројекти не би прошли у Скупштини да није било подршке Јовановића. Човек њега, просто, мора гледати амбивалентно, као особу која и подржава и критикује Владу, кобајаги, у намери да постане што резолутнији и да што очигледније и што бескомпромисније креће трасом такозваног европског пута.

„Скенирајући“ тренутну ситуацију у Србији, Марко Николић тврди да овде постоје две политике. На једној страни је она конфузна, коју представљају ДС и СНС, где се не дају јасни одговори на потребе нашег друштва и где остале странке ту покушавају да се нађу само као коалициони партнери те две партије - а на другој политика ЛДП, која јасно говори како изаћи из економске кризе и што пре се интегрисати у светске токове.

- ЛДП има једну идеју и упорно инсистира на њој. Док многе друге странке „ударају“ мало лево, мало десно, мало у центар, ЛДП има једну идеју и фанатично је понавља, што пре или касније даје одређени резултат, каже др Цветићанин. - Међутим, питање је да ли ће и како ће ЛДП прилагодити своју политику када буде морао да улази у договоре са другим странкама око евентуалног формирања владе. Онда се на ову странку може применити све оно што се примењује и на СНС. Значи, много је лакше да се буде у опозицији, да се критикује него да се ради у власти.

Судећи према бројним анкетама и истраживањима јавног мњења, напредњаци су пред вратима. Овде су, рекло би се, многи већ спремни да прихвате испразну реторику Томислава Николића и Александра Вучића. Није ствар у томе што се само јефтино провлаче демократе, него што се још јефтиније провлаче напредњаци - и то је оно што није добро.

Србији у временима која долазе збиља неће бити лако. Бираће између једне власти која нема резултата, и друге, од које се резултати не могу очекивати.

Слободан ЦУПARIЋ

ВЛАСТИ УВЕК ПАДА РЕЈТИНГ:
ДР НЕВЕН ЦВЕТИЋАНИН

ЈАСНА И ДОСЛЕДНА ПОЛИТИКА ЛДП-А:
- МАРКО НИКОЛИЋ

СНС У СТАЛНОМ УСПОНУ КОД БИРАЧА:
ДР МИЛЕТА ПОСКУРИЦА

РАДОМИР НИКОЛИЋ, ПРЕДСЕДНИК ГРАДСКОГ ОДБОРА СРПСКЕ НАПРЕДНЕ СТРАНКЕ

Не бих да искусим очеву строгост

Први „напредњак” Крагујевца пориче да је на место председника Градског одбора дошао зато што му је отац Томислав Николић. „Питао ме је пре две године да ли желим да ме постави за повереника, ја сам то прихватио, али сада сам за председника изабран искључиво на предлог и гласовима чланова странке у Крагујевцу”, каже Радомир Николић

Када је крајем јануара Радомир Николић (35) изабран за првог председника Градског одбора Српске напредне странке у Крагујевцу, сасвим очекивано, у ванстраначким круговима било је и те како коментара у стилу „изабран татин син”, „Тома прави партијску династију”, „Николић преко сина хоће да осваја Крагујевца”... Како је млади Николић „политички јуниор”, отрпео такве гласове?

Ко загази у политику мора да буде спреман на све, па и на такве квалификације. Наравно да не може да ми буде пријатно кад се моје политичко ангажовање, па и избор за председника Градског одбора странке, повезује искључиво са улогом мога оца, посебно зато што знамо и ја и чланство да сам на ову функцију предлозио и изабран од свих чланова странке у Крагујевцу.

Ипак, не можете да порекнете да је било утицаја оца Томислава Николића?

Било је, али у ранијој фази, одмах по формирању странке, када су именовани повереници у Градском одбору пре две године. Наиме, преко мене су многи хтели да дођу до оца, да им ја неформално успоставим контакт. Онда ме је отац питао: „Да ли желиш да те поставим за повереника у Крагујевцу, јер у тебе имам највише поверења?”

И ствар је била готова?

Не. Озбиљно сам премишљао да ли то да прихватим. Знао сам да ће ми такав партијски рад узимати много труда и времена и да на себе преузимам и велику одговорност. Уз то, знао сам да је мој отац строг, не само у кући, и да на мени може да покаже како пролази неко ако не ради добро. Али, прихватио сам изазов.

Радомир је старији син Томислава Николића. Три године млађи Бранислав играо је фудбал у „Рагничком”, па у „Партизану” и „Геллеојшику”, а сада ради у Фудбалском савезу Србије као тренер. Радомир је у Крагујевцу завршио основну и средњу школу, а пошто Факултет за менаџмент у Београду. Радомир је у Комерцијалној банци у Крагујевцу, а сада је запослен на комерцијалним пословима у „Србијасу”. Ожењен је, сујуга му је економиста и ради као брокер, има два сина од шест и четири године, живи у породичној кући у Шумарицама. Рекреативно се бави сноршом и воли риболов.

Када је и како у Радомиру Николићу прорадио политички инстинкт?

Ако у кући имате политике колико је у мојој било, од ње једноставно нисте могли да побегнете. Она је у мени одавно присутна, а раније сам оцу често говорио шта

” Наш циљ је да на следећим локалним изборима освојимо више од половине гласова. Претпостављам да ће то бити референдумска атмосфера између нас и „Заједно за Шумадију”

ја мислим да му не ваља и чини ми се да је моје критике обично прихватао и кориговао се.

Значи били сте и у Српској радикалној странци?

Био сам члан, али сам мало био активан. Доста тога није ми се допадало, њен програм био је превазиђен, а методи деловања застарели и непромерени.

Српска напредна странка сада има висок рејтинг у земљи, али опште уверење је да је то због деловања партијског врха. Где видите крагујевачки Одбор?

Тачно је да се политика странке креира у њеном врху, али ми смо задужени за њено спровођење и мислим да то добро радимо. У Крагујевцу углавном окупљамо млађе људе, некомпромитоване и спремне да се боре за промене. На почетку формирања странке јесте било проблема, требало је направити страначку инфраструктуру, средити партијске редове, јер су нам прилазили људи који су били у другим странкама, а и они који су били без партијског и политичког искуства.

Недавно сте саопштили да је, према вашем истраживању, СНС у Крагујевцу тренутно на другој позицији, одмах иза „Заједно за Шумадију”. Дакле, нисте први?

Јесмо први на републичком нивоу, а на локалном заостајемо за „Заједно” само три процента, међутим битно је истаћи да ми имамо тренд раста, а „Заједно за Шумадију” тренд пада.

Странка тражи расписивање ванредних парламентарних избора, али се локални избори не помињу.

Не помињу се, али се подразумева да парламентарни и локални избори буду расписани истовремено. Ми у Крагујевцу спремни

смо за изборе - да буду буквално и сутра.

Добро, и кога бисте сутра истакли као кандидата за градоначелника?

О томе још нисмо разговарали, а кад буде требало, договоримо се на нивоу локалних лидера. Сигурно је да квалитетних кадрова имамо.

Али они нису јавно промовисани, грађани их не знају?

То је највише због тога што у Крагујевцу влада медијски мрак. У граду постоје две телевизије, две недељне новине, али Српска напредна странка у њима добија минимално простора. Зато смо упућени скоро искључиво на рад на терену, па тако и промовишемо и странку, и њен програм, и људе који носе највећи терет партијског рада.

„Напредњаци” су жестоки критичари власти, али замера им се да се у јавним наступима не види шта нуде као алтернативу. Тако је и на локалном нивоу.

То није тачно, јер странка има програм и решења за излазак из кризе...

Шта конкретно нудите Крагујевчанима?

Планирамо да направимо 19 савета, а већ смо формирали 12 и они ће покривати све сфере живота. Сваки савет ради своју стратегију за град и комплетан програм представимо када званично почне изборна кампања.

Зашто не раније, сада, на пример?

Зато што не желимо унапред да откривамо своју стратегију. Хоћемо да је сачувамо као своју, аутентичну и због тога да наш програм не би преузеле конкурентске странке.

Значи, вашу „понуду” чекамо, а шта је то што највише замјерате актуелној градској власти?

” Још се не зна да ли ће 16. априла бити митинга у Београду. Ми чекамо и цупкамо. Можда ће нека проба бити и у Крагујевцу

Прво, није довољно утицала на смањење незапослености јер није искористила тренутак да направи индустријске зоне и привуче квалитетне инвеститоре. Дошли су само велики трговински ланци који исисавају новац из града, али не доприносе развоју.

Велика индустријска зона требало је да буде у Корман пољу,

али ваша странка је подржавала власнике земље који су тражили енормне надокнаде и пројекат је пропао?

Нисмо ми били против индустријске зоне, већ смо инсистирали на преговорима две стране, којих уопште није било. Убеђен сам да би се нашао компромисно решење да је држава хтела коректно да разговара са власницима земље?

Шта још замерате власти у граду?

То што се управљање градом svelo на сакупљање гласова за наредне изборе, односно на прекомерно запошљавање својих људи у градској управи у јавним комуналним предузећима. Зато су створени проблеми у пословању и са ликвидношћу и није довољно урађено у комуналном и инфраструктурном сређивању града.

Ви тако не бисте радили да сте на власти?

Свакако не, јер би створили улагачку атмосферу у граду, а све људе за руководећа места у комуналним предузећима примали бисмо преко јавних конкурса, искључиво водећи рачуна о стручности, а не о партијској припадности кандидата.

Знате ли с ким бисте правили коалиције, уколико после избора будете у прилици да формирате власт?

Наш план је да освојимо више од половине гласова, тако да нам коалиције неће бити неопходне.

То је преамбициозно. А с ким не бисте нипошто у коалицију?

Тиме се у странци нисмо бавили, али мислим да не бисмо правили никакав савез са „Заједно за Шумадију”. Уствари, претпостављам да ће на локалним изборима овде бити референдумска атмосфера између нас и „Заједно”.

СНС се декларише као странка која форсира државни централизам. Мислите ли да у таквим условима локалне самоуправе могу добити место које им припада?

Ми се противимо једино разним моделама регионализације Србије, а подржавамо јачање локалних самоуправа и њихово право да располажу већим финансијским средствима која се убирају на њиховој територији. Такође, залажемо се и за већу улогу месних заједница, за то да и оне имају неке своје мале буџете, како би стварале услове да грађани живе боље.

Колико чланова сада имате у Крагујевцу?

Шест хиљада. То је велики људски потенцијал.

Хоће ли бити митинга са стиропорима 16. априла у Београду?

Ми чекамо и цупкамо. Можда ће нека проба бити и у Крагујевцу.

Који је последњи налог који сте добили из Београда - од оца Томислава?

Партијских налога нема. Ми радимо самостално и независно од Београда, наравно у оквирима које налаже генерална страначка политика.

На основу повећаног обима посла, предузеће TRADE EXPRESS TRANS доо, расписује следећи:

К О Н К У Р С

ЗА РАДНО МЕСТО РЕФЕРЕНТ МЕЂУНАРОДНОГ ТРАНСПОРТА,

1 ИЗВРШИЛАЦ.

Услови:

- Обавезно познавање енглеског језика,
- Обавезно познавање рада на рачунару (MS Office, Интернет),
- Пожељно искуство у међународном транспорту.

Нудимо:

- Професионално усавршавање и стално напредовање,
- Рад у пријатном радном окружењу
- Одличне услове за рад,
- Стимулативну зараду.

CV слати на маил: tradex.trans@gmail.com, или јавити се г-дину Србиславу Мартиновићу на 063/600-950 .

ПИСЦИ СЕ НЕ СЕЈУ, ОНИ НИЧУ САМИ

Две печене главе

Да ли је Гвозден Јовановић већ „навежбао“ писање да своје ауторство може да уступа и књижевнику Зорану Петровићу, или Петровић од раније још нешто дугује Гвоздену, па рате враћа у природу - да се глодур „Светлости“ кити коментаторским умећем?

Од насловима „Вук и две печене главе“ и „Вук и два прасета“, који се разликују само по одредницама за крмад на ражњу, истога дана, 10. марта ове године, појавили су се текстови у крагујевачком недељнику „Светлост“ и београдском дневнику „Блиц“. На први поглед могло би се учинити да је то пука коинциденција, јер дешава се да новинари из два листа текстове наслове слично, или чак исто, међутим у овом подударану свака случајност је искључена. Зашто? Зато што није само сличност у насловима, већ су и садржаји текстова истоветни, а поједини делови - дословце исти. То, уосталом, и сами можете установити из прелиминарних рубрика.

Тачније, текст у „Светлости“ је шири варијанта текста у „Блицу“, а може и обрнуто - текст у „Блицу“ је краћа верзија текста у „Светлости“. Забуну прави то што су их потписали различити аутори. Онају „Светлости“ је „оверио“ в.д. главног и одговорног уредника (у импресуму новина стоји да је то Гвозден Јовановић), а у „Блицу“ Зоран Петровић, књижевник.

Стиге се, дакле, до кључног питања: ко је аутор текстова „Вук и две печене главе“ и „Вук и два прасета“, или је боље рећи - једног текста у две верзије? Да ли Гвозден Јовановић или Зоран Петровић?

Могућност плагијата, то да је један од другог преписао, ма ко да је у којој улози, у старту је искључена. Тако јефтине ствари се не краду.

Е, сад, у прилог претпоставки да је аутор Гвозден Јовановић могао би да иде избор теме и смисао закључивања, с обзиром да је он је-

дан од власника „Светлости“ и да је „дужан и ружан“, посебно својим радницима који штрајују већ четрдесет дана. Међутим, све написано превазилази његов списатељски дар, јер је, по сопственом признању, још у фази „увежбавања за писање“ и тек ће се видети „како чича пише“.

Јесте да он већ сада ауторски потписује текстове, али су грама-

тички и правописно они за њега још недостижан домет, с обзиром да је са српским „танак“ од основне школе. С друге стране, „печене главе“ и „два прасета“ имају елементе песничке маште и књижевне „трансценденности“ и по томе се могу приписати књижевнику Зорану Петровићу. Додуше, текстови не

задовољавају критеријум новинарског реализма, али, још црње од тога, делују сирово и с кратким роком употребе, те не приличе уз име аутора који је био у најужем избору за НИН-ову награду.

Па, ко је онда ово написао? Можда неко трећи или сам дух, који је настао још у време моћних

крагујевачких демохришћана. Онда су Јовановић и Петровић били „једно“, ја теби - ти мени, овај први страначки шеф и у врху управе „Заставе“, а други послушник и управник позоришта. Време моћи је прошло, али бића су срасла и један дух остао. Ето и наслова: две печене главе.

ДНЕВНИ ЛИСТ „БЛИЦ“

И можда ова прича не би била вредна пажње да тих дана није испред Народног музеја у којем су изложени српски усиваи, оноликом обезбеђењу испред носа, украдена бронзана Глава Вука Караџића. Новине Чуvara печених Глава о њима нису извесиле јер су биле у штрају, а ни оне друге се нису на њих прославили јер су брижули шућу бриду у којој се, у овом случају, садржи и брижа да не обрнукају сивозоре из власи. А њонајвише су изгледа бринули да им се исцупи иророчанство и њо са истом оном осиночићу са којом је Милош Обреновић давао примачица у односу на Вуков рад и знање Старца Милије, за које изгледа нема места ни на нашем медијском небу.

НЕДЕЉНИ ЛИСТ „СВЕТЛОСТ“

Вук и две печене главе

ОВАКО

Токме приватизације у граду на Лепеници, веома је тешко схватити без позивања на традиције. Посебно када су новине у питању. Када је о градској штампи реч, најкраће и најрезултатније речево: „од једне су постале две“. А то значи да су до пре пар година постојале само једне недељне новине. Пре процеса приватизације којим је обухваћена готово сва делатност, те новине, које су тада важиле за опозиционе и које су се супротстављале Милошевићевом режиму, су приватизоване од стране радника из редакције и протеране из државне зграде. Из те зграде су изашле и наставиле да раде под називом под којим су регистроване. Након дотадашње канцеларије су изашли новинари блиски том истом режиму и наставили да објављују новине под овим старим називом под којим их памте сви осамдесетогодишњаци у Крагујевцу. Након октобарских промена, ова редакција се распадала, а на њено место дозани она бивша, изашла редакција, која је тада већ била приватизована и наставила да објављује новине не више под овим називом који су користили док су били у изгнанству, већ под оном који свака баба у Шумадији памти. Дакле, они се враћају у зграду, која је тада још увек јавна својина, где излазе под старим називом, али задржавају статус приватног медија. То што је једно приватно предузеће враћено у државни објект, као да некога није збуњивало. Тако је трајало све до доношења закона о приватизацији, против којег се редакција тог листа, немаче поната као поборник легализма, неколико година жестоко борила.

Борба је била живава и упорна, али је и свој допоз крај. Како је закон о приватизацији обавезивао нове власнике да две године задрже делатност фирме коју су откупили, редакција је наставила са радом таман толико, а онда се издвојила из фирме и под својим старим, такође, приватним називом почела да издаје ново гласило под новим именом. Овако пута нису избављани из зграде која је само делом приватизована него су само прешли на другу страну ходника и ушнчили се у просторије које припадају једном јавном предузећу које се такође бави информисањем. Том приликом новим власницима остављају део радника са којима нису знали шта би, вршећи тако истовремену реорганизацију, али и другове и судске пресуде са енормном глобма за обештећење жртава њихове слободе извештавања. Са собом воде најбољи део редакције и све што је претходно предузеће, посебно у ери обрачуна са Милошевићевим режимом, добило од донација, сматрајући то личном заслугом, мада је више мирисало на ратни плен победника. Зашто та новчана и техничка средства велике вредности нису ушла у попис фирме која је легално продана на тендеру, питање је на које су нови власници беневолентно одговорили: „Ма, нека им! Мада

сам сигуран да је пре њих реч узело тужилаштво, одговор би био вероватно: „Ма нека им по нека година ћузе!“ Уместо тога поред нових просторија, где као приватници раде у државном делу зграде, добијају и редовну помоћ градске управе. Тада мењају назив листа, а нови власници настављају са издавањем листа под старим именом.

Када су одлазили у државно крило заједничке зграде, поручили су новим власницима, да знајући какви су они, то новинско предузеће, које они управо напуштају, има брзо да претворе у печенјару. Нови власници су неколико година радиле не мењајући делатност, па ни када су упали у финансијску кризу.

Било како било, они су се суочили са оправданим протестом запослених, који се претворило у штрајк. И на крају је објављено власницима да је вредност објекта који су са новинама купили деветоструко већа од њихових обавеза према радницима, учинила да штрајк смекша и добије неке форме перформанса. Петнаестак запослених је ономад испред зграде изнело две печене главе, а придружиле су им се и колеге из конкуренције који су пророковали да ће ове бити печенјари. Наравно да су поинарци како се сладе туђом несвољом и још више, како им не пада на памет да иере у туђ чанак. Једноставно су желели да провере своја предвиђања.

И можда ова прича не би била вредна пажње да тих дана није испред Народног музеја у којем су изложени српски усиваи, оноликом обезбеђењу испред носа, украдена бронзана глава Вука Караџића. Новине Чуvara печених глава о томе нису извесиле јер су биле у штрају, а ни оне друге нису се на тој теми прославили јер су брижуле туђу бригу у којој се, у овом случају, садржи и брига да не обрнукају спонзоре из власти. А понајвише су изгледа бринули да им се исцупи пророчанство и то са истом оном осиночићу са којом је Милош Обреновић давао примачица у односу на Вуков рад и знање Старца Милије, за које изгледа нема места ни на нашем медијском небу.

В. Д. главног и одговорног уредника

54

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радио време од 7 - 15 сати

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

Благајна у центру:
7 - 18 сати - радним данима
7 - 13 сати - суботом

ЕД Електрошумадија
Крагујевац

Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Прикључци 307 - 368
Пријава стања и
рекламације 370 - 300

ПРВИ ЦРКВЕНИ РАДИО У КРАГУЈЕВЦУ И ШУМАДИЈИ

РАДИО
Златоуст
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЕПАРХИЈЕ ШУМАДСКЕ

Представља вам своју
нову емисију

ЖЕЋ

емисија о болестима
зависности и суициду

АУТОР
Оливера Станчић

90,5Mhz

www.radiozlatoust.rs

ОД САДА
НА 4
ЛОКАЦИЈЕ!

NIKOR

BLACK HORSE
AudiPart
BOSCH

NOVO!
MOTO
AKUMULATORI!

ULJA
FILTRI
LAMPE I NAPAJNA TELA
AUSPUS "KILLER"

Mobil
Castrol

GUME
PUTNIČKI PROGRAM
TERETNI PROGRAM
POLJOPRIVREDNA
MOTORCIKLI I BECICLI

TRAYAL
MOTOCIKLI
MOTORCIKLI
MOTORCIKLI

BESPLATNA
MONTAZA!

1. Janka Veselinovića 72, 034 430 658
2. Atinska bb, Aerodrom,
034 372 371

„ЗАТЕГНУТА” СИТУАЦИЈА У ШКОЛАМА

Штрајковали и ђаци

Не желећи да чекају двадесет минута између часова, у школи буду читавог дана само половину проводећи на настави, ученици Медицинске школе три дана одбијали да уђу у учионице

Штрајк просветара ушао је, по свој прилици, у најкритичнију фазу. Директорима школа стигао је допис којим им министар просвете налаже да штрајкаче плате тачно онолико колико су радили, а синдикати су одлучни да истрају у захтевима и за 25. март најављују генерални штрајк, у случају да им плате за фебруар заиста буду умањене прете и поновном обуставом рада. Питања попут оног колико су ђаци тиме изгубили, шта ће бити са школском годином и слично користе се, чини се, као монета за поткусување и нико томе озбиљно не размишља. Управо зато и није чудо што су прошле недеље у Медицинској школи „Сестре Нинковић” ученици „обуставили рад”.

■ Цео дан у школи

Не желећи да чекају двадесет минута између часова и у школи буду читавог дана, а да на часовима проведу једва два-три сата, у-

ченици су почели да се оглушују о школско звоно, одбијајући да уђу у учионице.

До прошле недеље сви предавачи теоријске наставе у овој школи били су у штрајку. Да ли због претње смањењем плата или из других разлога, тек почетком марта њих неколико је одлучило да прекине штрајк и часове држи 45 минута. Уместо на пола сата, што је до тада био случај, школско звоно је 7. марта почело да се оглашава на 45 минута.

- Дан пред викенд свега пет колега потписало је да хоће поново да ради пуно радно време. У понедељак, 7. марта, је, без икаквог обавештења наставницима и ученицима, по одлуци директорке, почело да се звони на 45 минута.

И УЧЕНИЦИМА МЕДИЦИНСКЕ ШКОЛЕ СЕ СМУЧИО ШТРАЈК ПРОФЕСОРА

Револтирани чињеницом да ће између часова морати да чекају по 20 минута, а када су дужи одмори и више од пола сата, ђаци су масовно почели да одлазе са наставе, објашњава Ивица Миљковић, професор физичког и председник синдиката у Медицинској школи.

Ђаци су, затим, послали допис директорки и Школском одбору, са захтевом да се настава организује другачије како између часова не би било дугих пауза.

- Захтев Ученичког парламента уврштен је у дневни ред раније заказане седнице Школског одбора. На тој седници одлучено је да се деци изађе у сусрет, али и да се омогући рад деветоро наставника који нису у штрајку, каже Слави-

БУРНА РЕАКЦИЈА ЗБОГ СМАЊЕЊА ПЛАТА

Прете и кривичним пријавама

Министар просвете својим дописом ставио је на муке све директоре школа у којима се штрајкује. Допис садржи прецизна упутства о слању података Министарству, али не и препоруку о томе колико умањити плату штрајкачима, па се информације о процентима, које се у медијима могу прочитати ових дана, од града до града разликују.

За који проценат ће плате штрајкачима у Крагујевцу бити смањене још увек се поуздано не зна. Активи директора састају се из дана у дан, а незванично се „оперише” са 10 процената умањења. Председник овдашњег огранка Уније синдиката просветних радника тим поводом огласио се саопштењем у коме се директори упозоравају да умањивем зарада штрајкачима крше закон и да ће, уколико то ипак учине, чланови овог синдиката обуставити рад, а Унија предузети неопходне правне кораке, којим би „заштитула своје колеге од оваквог облика беззаконја”.

Истовремено, након заједничког састанка, главни одбори три највећа просветна синдиката позвали су министра просвете да одмах настави преговоре са репрезентативним синдикатима. Упућен је и позив председнику Борису Тадићу „да се укључи у драматичну ситуацију у којој се налази српска просвета”, уз поруку да су синдикати спремни да се 25. марта окупе у Београду и „подсети министра просвете да је његова законска обавеза да преговара у време штрајка, као и да преговори трају док се не нађе решење, а не док то министар жели”.

У случају да дође до незаконитог одбијања од другог дела фебруарских зарада, каже се у саопштењу три синдиката, поднеће кривичне пријаве против директора који крше закон.

ца Јанковић, директорка школе.

Предавачи који нису у штрајку ће, захваљујући овој одлуци, уместо два четрдесетпетоминутна, држати три полусатна часа. То можда није најсрећније, али је, по речима директорке, у овој ситуацији било једино решење.

Иначе, у овој школи од 152 запослених 73 није у штрајку. У питању је 46 наставника, који углавном држе практичну наставу, део запослених у-

ученичком дому, кухињи и пратећим службама.

Проблем је ескалирао на овакав начин због специфичности Медицинске школе, у којој су ученици, због великог броја сати праксе, ангажовани и пре и поподне, али питање када звонити спорна је тачка ових дана у многим школама.

■ Закон каже 45 минута

У Првој гимназији, на пример, школско звоно оглашава се на уобичајених 45 минута, а у Политехничкој на 30. У Основној школи „Драгиша Михајловић” једна смена штрајкује, па се у њој звони на пола сата, док се у другој смени настава одвија нормално.

По речима начелника школске

Градски одбор СНС-а тврди да се локална власт, одобравањем регресне скале каква је сада, оглушује о законску обавезу подмиривања 80 одсто трошкова боравка деце у вртићима, а у градској управи тумаче да ће такву обавезу имати тек за две године

У моменту када је, пре око две године, усвојен ценовник за боравак деце у вртићима, који је предвидео различите цене за седам категорија родитеља, „имућнијима” као да је пао кров на главу. Неки су јавно протестовали, неки полугласно гуњали, али је до данас већина „легла на руду”. Прошлонедељно саопштење Градског одбора Српске напредне странке поново им је „отворило стару рану”.

Овдашњи „напредњаци” тврде да се локална власт, одобравањем регресне скале такве каква јесте, оглушује о своју законску обавезу да подмирује 80 одсто трошкова боравка деце у вртићима. Непоштовањем наведених закона, каже се у саопштењу Српске напредне странке, поједини родитељи чија деца иду у обданиште од треће до своје шесте године оштећени су од стране локалне власти за укупан износ од око 3.000 евра.

■ Оштећени родитељи

Позивајући се на Закон о предшколском васпитању и образовању, као и на Закон о основама система образовања, локални одбор СНС-а тврди да би родитељи требало да плаћају свега 20 одсто трошкова боравка своје деце у обданишту.

«Неспособност да обезбеди довољно реалних прихода за функционисање града, градска власт прикрива тиме што Крагујевчанима наплаћује услуге по ценама највишим у Србији», тврди се у прошлонедељном саопштењу овдашњег одбора СНС-а, уз констатацију да је локална власт, по помињаним законима, дужна да финансира 80 одсто трошкова боравка деце у обдаништима, а родитељи да плаћају 20 одсто. Непоштовањем наведених закона, поједини родитељи чија деца иду у обданиште од треће до своје шесте године, оштећени су од стране локалне власти за укупан износ од око 3.000 евра.

Крагујевачки напредњаци кажу да је цена боравка у крагујевачким обдаништима убедљиво највиша у односу на остале градове у Републици, рачунајући и Београд и у Нови Сад, где је готово четири пута нижа у односу на крагујевачку.

Само неколико сати након „напредњака” саопштењем се огласила и Градска управа за здравство, социјалну политику и друштвену бригу о деци, наводећи да цена вртића у Крагујевцу нипошто није највиша у Србији. Из ове Управе саопштено је да економска цена целодневног боравка деце у Предшколској установи „Нада Наумовић” износи 12.865

ЈОШ ЈЕДНА ПОЛЕМИКА О ЦЕНИ ВРТИЋА

Ново отварање старог проблема

динара, у Београду 13.332 динара, у Новом Саду 15 до 16.000 динара, Јагодини 11 до 14.000 динара, Панчеву од 14.490 до 18.790 динара

Партиципација родитеља утврђује се на основу економског статуса породице и постоји седам нивоа плаћања, који се крећу у распону од 2.580 динара до 11.000 динара. Само два одсто родитеља плаћа економску цену од 11.000 динара и то су оне породице у којима месечни приходи прелазе 96.000 динара, док око 30 одсто родитеља плаћа најнижу цену. Целодневни боравак трећег детета у овој установи је бесплатан, каже се у саопштењу Градске управе за здравство, социјалну политику и друштвену бригу од деци.

■ Који је закон „старији”

У саопштењу Градске управе напомиње се и да су локалне самоуправе, према закону, од ове године у обавези да постепено повећавају своје учешће у финансирању услуге целодневног боравка деце, а тек од школске 2014/15. године да финансирају 80 одсто економске цене по детету.

На који се тачно закон позива Управа није наведено. Ипак, претпоставка је да се ради о Закону о основама система образовања, који заиста један члан о начину

ЦЕНЕ БОРАВКА ДЕЦЕ

Само два одсто плаћа 11.000

У крагујевачких 15 вртића уписано је 3.367 малишана. За већину њих родитељи месечно плаћају до 5.000 динара. За боравак деце 7.000 динара треба да издвоји 3,7 одсто родитеља, 9.000 месечно кошта боравак 1,88 одсто деце. Највиши износ од 11.000 динара свакога месеца нађе се на уплатницама за само два одсто малишана.

За функционисање Установе за децу „Нада Наумовић” из градске касе ове године биће издвојено 303.550.000 динара. Из републичког буџета ове године ће, према прорачунима, стићи 59.252.000 динара, док су сопствена средства установе, која у највећој мери чине оно што родитељи деце смештене у вртићима уплаћују, 139.005.000 динара.

У КРАГУЈЕВАЧКИМ ВРТИЋИМА СЕДАМ КАТЕГОРИЈА ПЛАЋАЊА БОРАВКА

финансирања установа донекле суспендује одредбом у којој се каже да ће се он поступно примењивати од школске 2011/12 године, а у потпуности две године касније. Међутим, у питању је члан закона који се односи на примену економске цене, док се удео у финансирању регулише исто као и у Закону о предшколском образовању.

Овима законом таксативно је наведено да родитељ, односно старатељ детета учествује у обезбеђивању средстава за остваривање делатности предшколске установе у висини 20 одсто од економске цене. При том се од обавезе плаћања изузимају деца без родитељског старања, деца са сметњама у развоју и деца из материјално угрожених породица.

Код правника је, наравно, док Министарство не изда прецизно упутство, све могуће тумачити и овако и онако. У Новом Саду, при формирању ценовника за боравак деце у вртићу, стриктно су се држали Закона о предшколском образовању, па је максимално учешће родитеља тамо 20 одсто. Од економске цене, која у војвођанској престоници износи нешто изнад 15.000 динара, родитељи плаћају максимално 3.158 динара. Београђани, међутим, имају регресну скалу која је слична крагујевачкој. Од економске цене, која износи 13.332 динара, родитељи плаћају од 11 до максимално 65 одсто, па се цена боравка деце у тамошњим вртићима креће између 1.466 и 8.665 динара.

Марија ОБРЕНОВИЋ

ВАНИНСТИТУЦИОНАЛНО ЗБРИЊАВАЊЕ СТАРИХ

Добре домаћице у туђим кућама

Пише Јаворка Станојевић

Пензионисана наставница Зорка Богдановић од су-пругове смрти, 1992. године, живи сама. Ова наизглед витална старица за коју се, на први поглед, не би могло закључити да је загазила у осму деценију, има проблеме са слухом, видом и памћењем. Муче је животне недаће, јер се једина ћерка, која живи другом месту, бори са тешком болешћу, губитком посла и оскудицом. Недостаје јој и новац, пошто није стекла право на инвалидску, него је морала да оде у превремену старосну пензију, тако да месечно прима тек двадесет хиљада динара. Своју муку подели са мачком Мишком који је, каже, стрпљиво слуша док дрема на кревету.

Од недавно госпођу Зорку, два пута недељно, обрадује посета геронто домаћице, која јој помаже у кућним пословима, одлази у куповину, подиже лекове и плаћа рачуне. Ипак, највише јој, каже, значи што има са ким да попије кафу и проговори коју реч.

Моја Љиља је једна дивна, увек насмејана, вредна, јако поштена, млада жена из Босне. Верујете да једва чекам када ће да ми дође, волим је као своје дете. Жао ми је што се много мучи, јер није лако свакодневно се бринути о тешким непокретним болесницима, а много и пешачи. Волела бих да ми долази чешће, али од скромне пензије не могу да одвојим више од две хиљаде месечно, прича ова старица.

■ Спас за болесне људе

Слична прича могла би се чути од 280 корисника интегрисане неге и бриге о старима које, свакодневно, посећује 28 домаћица обучених да им пружи неопходну помоћ. Заједно са њима, у случају потребе, у домове болесника долази и медицинско особље које брине о прегледима, контролама, примени терапије, лабораторијским анализама, замени катетера

У кућне посете, често и са медицинским особљем, 28 геронто домаћица иде код 280 старих и болесних, којима помажу у кућним пословима, али их и негују и охрабрују да се боре са бројним недаћама

и осталим потребама старих који нису могућности да оду до здравствене установе.

Ове услуге хронично оболели Крагујевчани од 65 година, који живе сами или са особама које нису у стању да им пруже одговарајућу помоћ и негу, добијају захваљујући раду Службе за интегрисану негу и помоћ о старима чији су оснивачи град, Центар за

ЗОРКА БОГДАНОВИЋ ЈЕДВА ЧЕКА ДА ВИДИ СВОЈУ ДОМАЋИЦУ ЉИЉУ

социјални и Дом здравља. Услуге плаћају, зависно од висине примања по члану домаћинства, између 50 и 330 динара по сату. Пошто је реч о помоћи, сваки корисник, дневно, може добити највише два сата неге, а врста услуга зависи од потреба.

Према речима Марине Милошевић, која руководи радом Службе геронто домаћице, старим суграђанима помажу у одржавању личне хигијене, припреми хране, набавци животних намирница, плаћању комуналних обавеза, санирању последица дуготрајног лежња, набавци лекова... Исто-времено, здравствени радници Дома здравља долазе у кућне посете током којих корисници добијају неопходну помоћ.

Посете здравствених радника су бесплатне, пошто су услуге медицинског особља покривене обавезним здравственим осигурањем. То значи да је за остваривање овог права потребно једино да лекар, односно одговарајућа служба, на основу процене здравственог стања корисника, издаје налог, каже Марина Милошевић.

Према њеним речима, организација Службе је резултат рада на осмишљавању нових алтернативних начина друштвене бриге о старима према италијанском моделу.

Овај програм бриге о старима започели смо 2002 године, уз подршку италијанске невладине организације „Процето Свилупо“ која је, до 2009. године, финансирала реализацију пројекта. У то време, захваљујући донаторима, корисници нису плаћали услуге. Уз то, 2008. године успели смо да добијемо средства из пројекта јавних радова за заштиту старих на сеоском подручју који су, такође, бесплатно могли да рачунају на помоћ наше Службе.

МАРИНА МИЛОШЕВИЋ РУКОВОДИ РАДОМ СЛУЖБЕ ГЕРОНТО ДОМАЋИЦА

Од 2009. године, међутим, једина финансијска подршка на коју Служба може рачунати је она која стиже из Скупштине града. Због тога смо принуђени да од корисника захтевамо покривање дела трошкова. То је, иако је реч о скромним средствима која су сразмерна приходима, довело до смањеног интересовања, па тренутно наши капацитети од 300 корисника нису попуњени. Највећи пад интересовања бележимо на сеоском подручју, јер стари на селу, који спадају међу социјално најугроженије, нису у стању да издвоје ни то мало новца за неопходну помоћ. Због тога сада имамо само три домаћице које покривају сеоски терен, каже наша саговорница, додајући да смањеном интересовању доприносе слаба информисаност и неповољна ло-

кација Центра, који ради у оквиру Дома здравља у Бресници.

■ Тежак посао

Мада су годишња издвајања од 14 милиона динара поприлично оптерећење за градску касу, начелница Одељења за социјалну заштиту у Градској управи Весна Димитријевић каже да град не намерава да одустане од овог вида помоћи најстаријим суграђанима. Према њеним речима, у прилог оваквог става иду резултати рада Службе која, као јединствена у Србији, служи за пример осталим градовима.

Поред тога што представља нови, квалитетан начин ванинституционалне бриге о старима, који им у великој мери побољшава квалитет живота и смањује притисак на институције, захваљујући опредељењу да подржимо овај вид заштите запослили смо 28 жена. То је још један разлог да настави-мо да финансирамо зараду запослених и материјалне трошкове Центра, каже начелница одељења за социјалну заштиту.

Иако занимање геронто домаћице спада у ред тежих и не баш пожељних послова, много Крагујевчанки које трагају за послом свакодневно куца на врата Центра. Марина Милошевић каже да нема дана да јој се на вратима не појави жена спремна да волонтира како би повећала шансе да добија посао.

Међу онима које се од брину о старим суграђанима је и Марија Живановић, машински техничар. Ова млада жена није незадовољна платом од 22.000 динара месечно, али наглашава да је реч о послу који захтева велики психички и физички напор.

Временом се стекне искуство и научи како да се изађе на крај са разним карактерима, али нам кичма страда због окретања непокретних болесника. Већина мојих колегиница пати од болести кичменог стуба, али то иде уз овај посао, а данас не може да се бира, каже Марија.

Интересовање за овај посао, међутим, не прати материјална могућност старих којима је помоћ потребна. У градској каси, која се због кризе све слабије пуни, нема новца који би услуге Центра мога да учини приступачнијим. Једина шанса да помоћ стигне до већег броја старих, посебно оних који живе на селу, су јавни радови за које ће Центар ускоро конкурисати.

ДЕЦИ СЕ ИЗАШЛО У СУСРЕТ: ИВИЦА МИЉКОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК СИНДИКАТА

управе мр Радојка Дамјановића, штрајк у школама требало би организовати поштујући дневни распоред.

Ученици су, на жалост, таоци читаве ситуације и реакција деце, попут оне која се десила у Медицинској школи, природна је, али је и сигнал нама да паметно реагујемо. Закон, међутим, не дозвољава школским одборима да одлучују о томе колико ће трајати часови. Наставници који су у штрајку имају право да након пола сата прекину са наставом, али је зато њихова обавеза да воде рачуна о безбедности деце, каже Дамјановић.

Ако би се дословно држали законске одредбе, то би у пракси значило да наставници преосталих 15 минута остају у учионицама.

То, практично, обесмишљава наше право на штрајк. Боље је онда да и тих 15 минута држимо наставу, каже Милан Јевтић, председник овдашњег огранка Уније синдиката просветних радника.

Иако су у сijasет крагујевачких школа питање звоњења произвољно тумачи, извесно је да ни једна инспекција неће реаговати, пошто би у овом моменту то било само „доливање уље на ватру“. Иначе, у штрајку су готово све школе. Од 25 основних не штрајкују само школе „Јулијана Патић“ у Страгарима, „Сретен Младеновић“ у Десимировцу, „Прота Стеван Поповић“ у Чумићу и једна смена у школи „Драгиша Михајловић“. Нормалну наставу држе и Музичка школа „Др Милоје Милојевић“ и Школа за основно и средње образовање „Вукашин Марковић“. Марија ОБРЕНОВИЋ

PAPIR PRINT
www.papirprint.com

Veleprodaja papira
Kancelarijski materijal
Design & štampa

034 331 319

Svi papiri na jednom mestu

СТАТИСТИКА КОРИСНИКА

Немоћни и болесни

Према подацима којима располаже Одељења за социјалну заштиту Градске управе, на подручју Крагујевца живи 25.500 старијих од 65 година. Они чине око 15 одсто укупног броја становника. Како истраживања говоре да је свакој четвртој старој особи у Србији потребан неки вид помоћи, у категорији потенцијалних корисника услуга Центра за интегрисану помоћ и негу о старима лицима налази се више од 6.000 становника Крагујевца и околних села. Њихове услуге до сада су затражиле 1.173 особе. Статистика Центра каже да је 80 одсто било старије од 70 година, као и да највећи број корисника живи сам или са брачним другом који не може да им пружи неопходну помоћ и негу.

Највише је полупокретних (44 одсто), непокретних је 40, а покретних 16 одсто. Бројке показују да је помоћ била потребнија женама, на које „отпада“ 71 проценат услуга. Код корисника су најчешће присутне бар три дијагнозе, а једна десетина болује од пет и више болести.

ПИСОАРСКИ ЗАПИС ИЗ
ПЕНЗИОНЕРСКОГ КУТКА

Брука на помолу

У месној заједници Аеродром окупљају се пензионери којима је шах омиљена забава. Ту се, међутим, суочавају са једним озбиљним проблемом који прети да озбиљно компромитује и њих и градску власт

Пензионере муче разни проблеми. Од здравственог стања и малих пензија до џангризавог брачног партнера. Неки од њих, реч је дабоме, о мушкој популацији, релаксацију своје душе налазе и у шаху. Они који се активно баве њиме и у позним годинама тврде да их баш ова игра поуздано брани од „закречавања“.

Пензионери о којима је овде реч изложени су, међутим, једној великој муци која има чак и елементе физичког или, боље рећи, физиолошког злостављања. Уместо да у шаху заиста уживају, њима прети опасност да у току партије арену напусте са мокрим панталонама на најнезгоднијем месту. И ето голема резила!

А цела незгода је због једног недостајућег ВЦ-а. Ево целе приче. Пензионери о којима је реч сваког радног дана се окупљају у месној заједници Аеродром, углавном због партије шаха. Понекад их има и по четрдесетак. Локална власт им је великодушно на располагање ставила једну малу просторију. Ту су столови, столице, шаховске гарнитуре, телевизор... Нема прозора, а ни вентилација тренутно не ради, али главни проблем је што просторија нема тоалет! Власт коју поменуемо је, додуше, одавно, уочи избора, обећала да ће и тај проблем бити решен, али док она одржи реч, пензионери-шахисти ће начисто да упропасте своје бешике.

ПЕНЗИОНЕР ДИМИТРИЈЕ МАНОЈЛОВИЋ

Да незгода буде потпуна, тоалет који користе запослени у месној заједници није доступан јер је за њих увек закључан.

Па како онда тече шаховска партија?
- Можеш мислити! - каже резигнирано Димитрије Манојловић и појашњава:

- Деси се да на пола партије морамо у ВЦ. Ипак су овде људи у годинама који имају проблема и са бешиком и са простатом. И онда настају муке. Људи морају да трче или својој кући или у најближу кафану. Ми живимо, додуше, близу, али док се од куће вратиш на партију, заборавиш комбинацију коју си замислио за противника и онда уместо да победиш ти попијеш неки леви мат. После ти скочи притисак и ђар је однео вајду!

А не ваља ни ако одеш до неке кафане јер тамо можеш да се олакшаш, да извинеш, тек пошто попијеш једно пиће. Свуда пише, или се подразумева, да је ВЦ само за госте кафане. Тако пукнеш и у партији и по цепу, па испадне да је боље да си седео код куће и гледао у телевизор или у празно, што му дође на исто.

Димитријев шаховски саборац Богомир Стојиљковић додаје да се на овом месту окупљају и они који живе у Петровцу, Сушици и на Денином брду.

- Тек су га они награбусили кад им проради бешика - каже с киселим осмехом.

Крај приче! Ко разуме схватио је о чему се ради. На потезу су надлежни. Јесте да су окупирани европским визијама и европским стандардима, али нужна закон мења, те би с тога ваљало и овим остарелим поданицима подарити и један писоарчић, макар он не био у складу са тим стандардима.

Господин Димитрије надлежнима и ово поручује и нуди им, рекло би се, центлменски споразум:

- Ако испуне своје предизборно обећање, спремни смо да им опростимо све добијене позиције које смо због њиховог заборавља на дату реч прокоцкали. Нека то учине, ако не због нашег здравља, а оно бар због унапређења нашег шаха!

Уколико, пак, по овом питању ништа не предузму, јасно је да неће да ваља. Брука је на помолу, али ако најстарији љубитељи шаха шаховску арену почну да напуштају са мокрим панталонама, она неће бити само њихова. Штавише, они ће од тога лако да се оперу, али како ће да се оперу они који овако испуњавају своја предизборна обећања - питање је чији се одговор још не назире.

Драган РАЈЧИЋ

ИНИЦИЈАТИВА ЗА ВРАЋАЊЕ НОВЦА ИЗ СТАМБЕНИХ ФОНДОВА

Плаћали градњу туђих станова

Инжењер Милош Јанковић сакупио скоро 15.000 потписа грађана за иницијативу да се онима који су годинама улагали у некадашње стамбене фондове, а држава им није дала стан, сада тај новац врати

У време комунизма, кога се неки и сада радо сећају, знало се: завршиш школу, запослиш се и чекаш да добијеш стан. Крову над главом, у то време, захваљујући стамбеним фондovima који су улагали сви запослени, могао је да се нада свако, али га, ипак, нису сви дочекали. Иако нико никада није покушао да преброји све који су годинама одвајали део зарада за изградњу станова које су други, касније, купили за багателу, није тешко претпоставити да их није мало. Држава није ни помислила да би овим људима могла да врати паре које су уложили у нешто што никада неће добити. Због тога су и ови људи престали да се надају.

Мирење са наметнутим стањем ствари, међутим, није стил инжењера Милоша Јанковића. Овај некадашњи радник „Заставе“ који је, са супругом, педесет година пунио стамбене фондове и који данас живи у кући покојног таста, већ шест година води личну борбу за правду. У том периоду успео је да сакупи близу 15.000 потписа радника који су у свим расподелама остали испод црте ранг листи за доделу станова.

■ Вербална подршка

Импозантна бројка од тачно 14.279 потписника иницијативе за покретање скупштинског поступка за озакоњење потраживања по основу улагања у некадашње стамбене фондове није, међутим, била довољна, јер је процедура налагала бар 15.000 потписа. Док се Јанковић спремао да допуни списак, промене Устава су летицу дигле на 30.000 потписника, малобројни сарадници који су му помагали одустали су, па је Јанковић почео да тражи савезнике који би требало да имају слуха за проблем са којим се ухватио у коштац.

Прва адреса били су синдикати, који би, мислио је, требало да се боре за права остарелих радника који нису успели да обезбеде кров над главом. Међутим, иако је покуцао на врата шест синдикалних организација некадашње „Заставе“, ниједан није сматрао да је то и њихов посао.

Онда је Јанковић покуцао и на врата градоначелника, где је лепо дочекан.

- Био је одушевљен мојом идејом и чак је предложио да се Скупштина града појави као предлагач измене закона којима би држава признала наша потраживања. Озбиљност његове намере, неколико дана касније, потврдио ми је и председник градског парламента Саша Миленић, који је од мене затражио да му у писаној форми доставим детаље наше иницијативе како

ПИСМО

Немар у
Шумарицама

Поштовани пријатељи, моје име је Ђорђи Ђорески и учесник сам НОР од 1941. године, а родом сам из Прилепа у Македонији. Разлог мог обраћања је дубоко разочарење односом каква сам доживео у Спомен парку „Шумарице“ и музеју „21. октобар“.

Пред крај свог живота одлучио сам да још једном обиђем Крагујевац и Шумарице зато што је ту од стране немачких фашиста 21.

СВИ ДАВАЛИ СТАМБЕНИ ДИНАР, АЛИ СВИ НИСУ ДОБИЛИ СТАН

би их, као народни посланик, презентовао у Скупштини Србије. То је захтевало велики труд, али сам успео да сакупим све што је тражено. После тога је комуникација са Миленићем прекинута, а ми нисмо добили никакав одговор, каже наш саговорник.

Пошто одустајање није у његовој природи, Милош Јанковић обратио се и Удружењу предузетника Србије, уз чију помоћ је стигао до Министарства за просторно планирање. Иако је отуда једино стигло обавештење да ће његове примедбе, приликом израде Закона о становању и изградњи, бити узете у обзир, он није незадовољан:

- Важно је да се о овој иницијативи прича и да она уђе у скупштинску процедуру. Онда ћемо да гурамо полако, па ћемо на крају некако успети да дођемо до правде.

■ Пет опција за враћање пара

Мада је свестан да је држава у тешкој ситуацији и зна са каквим проблемима се суочавају власници и наследници конфисковане имовине који траже да им она буде враћена, Јанковић не губи наду. Позивајући се на недопустивост дискриминације, овај инжењер (проглашен технолошким вишком) сматра да су потраживања на којима инсистира сасвим легитимна.

- Пошто је држава, приликом продаје станова, власницима станарског права

УПОРАН И СТРПЉИВ МИЛОШ ЈАНКОВИЋ

октобра 1941. стрељан са ученицима један од мојих најбољих пријатеља, Душко Стевановић.

Обилазећи музејску поставку био сам веома разочаран што на месту где је уписан покојни Душко нема његове слике, иако сам је ја два пута слао у музеј да би се поставила. Последњи пут 2005. године и то на адресу господина Бркића. Да ли је то немар, небрига или нешто слично не знам, али када сам упитао водича у музеју и интересовао се за господина Бркића, речено ми је да то јесте његов посао, да је поставка измењена и да не зна зашто слика није стављена. Питао сам водича да ли могу да добијем број телефона господина Бркића, али ми је одго-

ворио да нема потребе и да ће му то бити пренето.

Иначе, морам да приметим, водич који се није представио био је прилично груб и некултуран, што једна оваква институција не би смела да дозволи. Када сам пошао да обиђем хумке стрељаних, доживео сам опет велико разочарење. Споменници су оштећени, слова се не виде, стазе су пропале, хумке неуредне. Направљена је и једна црква за коју ми рекоше да је направиле неки бизнисмен (приватник). Не схватам како је могуће да неко скрнави ову свету земљу, свети део Крагујевца, Балкана и Европе где су стрељани ђаци, професори, радници... Даље сам се питао зашто крагујевачке

признавала део који су уложили у стамбене фондове, не видим ни један разлог да и ми који нисмо добили стан не добијемо обештећење. Чак мислим да би и они који су добили кредите за стамбену изградњу, пошто су их вратили, имали право да траже свој део. Због тога сметрам да неко мора реаговати.

Намера ми је да поштујем законе, процедуре и институције. Први следећи корак је обраћање свим парламентарним странкама, потом премијеру, па председнику Републике. Ако не нађемо решење остаје Стразбур, јер правда, ако је има, не сме остати недостижна, каже Јанковић.

Овај човек, који никада никоме није узео ни један динар за труд који улаже, каже да га после обраћања медијима људи срећу на улици и сами траже да буду уврштени у његов списак. Иако зна да већину мотивише очајна ситуација и живот у коме је сваки динар добродошао, Милош им ништа не обећава.

Пошто зна у кавом стању су државне финансије спреман је да договор. Због тога његова понуда садржи пет опција које би, сматра, свакој власти биле прихватљиве. Поред захтева да се свакоме врати оно што је уложио, уз ревалоризацију и припадајуће камате, ту су и предлози о одобравању повољних кредита без камате, расподела државних акција, пребацивању дуга на покривање трошкова легализације и признавање дуговања које би у неком будућем периоду могли да наплате наследници.

Мада сам себи понекад личи на човека који се упустио у борбу са ветрењачама, Јанковић каже да нико није веровао да ће држава грађанима врати паре које су уложили код Језде и Дафине, па се то, ипак, догодило. Због тог свима који се надају да могу исправити неправду, по којој су неки постали власници станова за стотинак марака, а други остали празних шака, позива да му се придруже. Напомињући да прикључивање његовој иницијативи не кошта ништа, суграђанима поручује да га потраже преко пријатеља и познаника.

Јаворка СТАНОЈЕВИЋ

власти не учине нешто да се ово светилиште сачува и да нове генерације уче како се гине за слободу свог народа. Ми у Македонији чувамо све споменике из НОР-а и срамота је да се нешто послао догађа у Шумарицама. Питам и господина који председава градом, борце и младе зашто не учине нешто да се све ово доведе у ред како је и било.

Отишао сам у Прилеп разочаран и потресен и, осим вашој реакцији, иста писма послао сам борцима, граду и медијима у Македонији. Жалим што слика мог пријатеља није постављена због немара појединца.

Ђорђи Ђорески,
Прилеп

НОВА ГРАДЊА СОЦИЈАЛНИХ СТАНОВА У БЛОКУ „АВАЛА“

Правилник, па конкурс за станаре

Гради се 24 стана за социјално становање, који су делом намењени избеглим и расељеним лицима, а делом овдашњем становништву. И једни и други могу конкурисати ако им приходи не прелазе ниво социјалне сигурности, који се утврђује за сваки месец

У оквиру реализације пројекта „Подршка избеглим и интерно расељеним лицима“ прошле јесени потписан је уговор о сарадњи између града Крагујевца и Градске стамбене агенције, са једне стране, и невладине организације „Група 484“ из Београда. Уговор предвиђа изградњу још једне зграде у Крагујевцу намењене социјалном становању у блоку „Авала“. Пројекат се одвија уз учешће Комесаријата за избеглице Републике Србије и Центра за социјални рад „Солидарност“, а према програму Европске Уније, одакле се и обезбеђују средства за изградњу.

Недавно је започета припрема локације и земљани радови, а 24 стана, према очекивањима, требало би да буду усељива крајем године. Треба рећи да се донаторским средствима гради 15 станова, док град финансира девет станова, што уз локацију и њено комунално опремање достиже педесетопроцентно учешће у пројекту.

Заправо, захтев донатора је био да 12 од 15 станова изграђених њиховим средствима буде за избегла и расељена лица, док ће три бити намењена овдашњем становништву. И девет градских станова су намењени за локално становништво, али за њих се станари неће бирати путем конкурса, већ ће служити за расељавање локација где грађани у стању социјалне потребе бесправно користе постојеће објекте.

■ Бодовање породица

За усељење у 15 станова које финансира донатор неопходно је проћи на конкурс. Оформљена је комисија од представника свих потписника уговора, градске управе, НВО „Група 484“, Комесаријата за избеглице и Центра за социјални рад, која ће, према речима члана Градског већа за социјалну политику Славице Савељић, током априла усвојити Правилник, а потом и расписати јавни позив за доделу станова заинтересованима.

По први пут ће изградњом ове нове зграде у блоку „Авала“ бити комбинована два облика социјалног становања – становање уз подршку и становање уз минимални закуп. Исти услови конкурса важе

УСЛОВ ЗА ЗАШТИЂЕНО СТАНОВАЊЕ	
За појединца	5.960 динара
За породицу са два члана	8.189 динара
Трочлана породица	10.428 динара
Четворочлана породица	11.164 динара
Породица са пет и више чланова	11.927 динара
Утврђени новчани износи су за јануар 2011. године	

МИНИМАЛНИ НИВОИ СОЦИЈАЛНЕ СИГУРНОСТИ

и за избегла и расељена лица и за остале грађане. За стан могу конкурисати грађани чији приходи не прелазе ниво социјалне сигурности који зависи од броја чланова домаћинства и утврђује се за сваки месец. Треба разјаснити да становање уз подршку подразумева породице које немају примања, а становање уз минимални закуп укључује породице са примањима која су недовољна да на други начин реше стамбено питање. У условима заштитеног становања за лица која буду изабрана град ће носити и део трошкова комуналних услуга, а углавном су то грађани који су на евиденцији Центра за социјални рад, објашњава Славица Савељић.

И пре усвајања правилника може се рећи да ће се радити по угодном моделу, јер град има искуства са социјалним становањем. Осим социјалног статуса (поменути ниво социјалне сигурности) већи број бодова добијају старачка домаћинства, особе са инвалидитетом или ако у породици постоји лице оболело од теже хроничне болести.

Искуство каже да је код оваквих конкурса обично тражња до пет пута већа од понуде, мада ће један од услова за породице вероватно бити, као и приликом ранијих додела станова, минимум две до три године боравка у Крагујевцу. Битан детаљ је и чињеница да ће два стана намењени бити грађанима за особе са инвалидитетом, биће у приземљу, са прилазним рампама.

■ Биће још станова

За други део пројекта, односно девет станова које финансира град, неће бити конкурса. Како наводи директор Градске стамбене агенције

је Владан Михајиловић, у ову станоградњу град је ушао плански. Расељене се породице из Старе радничке колоније, као и из такване „зидане бараке“ у Улици Црвеног крста, испод Клиничког центра, али и из Теслине улице.

Да би се остварило право за становање у заштитеним условима неопходна је потврда Центра за социјални рад, а корисници неће плаћати закуп, већ само комуналије. Иначе, вредност инвестиције износи нешто више од 50 милиона динара, а рок за усељење у станове је крај 2011 године. Очекују се и одређени додатни трошкови, јер се кроз припрему локације ушло и у измештање топловода, чија је замена предвиђена како би већим пресеком омогућили грејање и за будућу градњу.

Такође, у блоку „Авала“ планирана је изградња још 150 станова за социјалне потребе средствима Европске банке за обнову и развој, чиме ће капацитет локације бити испуњен. Оквирни споразум између града и Владе Србије је потписан, а потребно је да Скупштина ратификује споразум са Европском банком, што се очекује током априла. За град Крагујевац планирано је укупно 400 станова. Осим у блоку „Авала“ 100 станова ће се изградити у две од планиране четири ламеле иза основне школе у Старој радничкој колонији, а до краја године намера је да се припреми локација на Метином брду како би се следеће године на том простору градило још 150 станова, каже Михајловић.

Министарство за просторно планирање и заштиту животне средине најавило је да ће током лета почети изградња 1.663 социјална стана у 12 градова у Србији. Планирано је да се у Крагујевцу изгради највише, и то 400 станова, у Нишу 300, Смедереву 150, Зајечару 114, Зрењанину, Краљеву Чачку и Крушевцу по 100 станова, Ужицу 80, Пироту 65, Панчеву 64, Кикинди 60 станова.

Од тога 626 станова је за непрофитни закуп и 1.007 станова за непрофитну продају, односно, неће бити у слободној продаји, већ ће бити додељивани по ранг листама локалне самоуправе. Процедура одабира корисника је предвиђена од марта 2012. до марта 2013. године, а потписивање уговора са првим станарима и њихово усељење требало би да почне у јануару 2013. године.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

Комисија за спровођење поступка јавног надметања на основу члана 17. Правилника о условима за постављање објеката на јавним површинама („Службени лист града Крагујевца“, број 7/09,10/09, 20/09,6/10,8/10,9/10,10/10,18/10,35/10 и 6/11) и тачке XII Одлуке о расписивању огласа за заузеће јавне површине за постављање баште типа „А“ путем јавног надметања, Градског већа („Службени лист града Крагујевца“, број 7/11), расписује

О Г Л А С

за спровођење поступка јавног надметања за заузеће јавне површине за постављање баште типа „А“

Дају се на коришћење за постављање баште типа „А“ путем јавног надметања:

1. Јавне површине – локације у „Екстра зони“ намењене за постављање башти типа „А“ на основу Плана локација за постављање башти типа „А“ и то:

1. Улица Лоле Рибара	- 9 локација
2. Пешачка зона ул. Краља Петра I	- 1 локација
3. Улица Милоја Павловића	- 5 локација
4. Плато хотел „Зеленгора“	- 3 локације
5. Улица Бранка Радичевића	- 1 локације
6. „Цветни трг“	- 4 локације
7. Плато „Фонтана“	- 2 локације

2. Право учешћа у јавном надметању имају физичка или правна лица која су регистрована и обављају угоститељске делатности, послатичарнице, као и делатности производње и продаје пецива и колача и чији се објекти налазе у улици и у функционалној вези су са локацијом из Плана локација за постављање башти типа "А", а не представљају киоск (објекат за пружање шалтерских услуга или привремени објекат или објекат, чија је бруто површина до 6 м²).

3. Јавне површине – локације које су предмет јавног надметања за постављање башти типа „А“ дају се до 31. децембра 2011. године.

4. Почетан лицитациони износ представља износ локалне комуналне таксе за заузеће јавне површине за постављање летње баште у „Екстра зони“ обрачунате дневно по 1м² у износу од 12,00 динара у складу са Одлуком о локалним комуналним таксама.

5. Лицитациони корак утврђује се у висини од 10% од почетног лицитационог износа и износи 1,2 динара.

6. Учесници јавног надметања су обавезни да на рачун број 840-135647-05 Сопствени приходи града Крагујевца, са позивом на број 97 48-049 и сврхом уплате: депозит за лицитацију, на име депозита уплате 50% од износа добијеног тако што се почетни лицитациони износ помножи са површином баште (м²), за коју учествују у јавном надметању и помножи са 274 дана.

7. Учесници јавног надметања су обавезни да пре почетка јавног надметања предају доказ о уплати депозита Комисији за спровођење поступка јавног надметања.

8. Најповољнијим понуђачима уплаћени депозит неће се враћати већ ће се урачунати као део излицитираног износа, а осталим понуђачима се враћа у року од 3 дана, од коначности Одлуке о избору најповољнијег понуђача.

Учесници јавног надметања су дужни да доставе назив банке и број пословног рачуна на који ће се средства уплаћена на име депозита вратити.

Уколико најповољнији понуђач не уплати излицитирани износ, односно локалну комуналну таксу, у року од 3 дана од коначности Одлуке о избору најповољнијег понуђача, одустане после спроведеног поступка јавног надметања или одбије да потпише изјаву да је понудио највиши износ, уплаћени депозит се не враћа.

9. Поступак јавног надметања спровешће се дана 23.03.2011 године, са почетком у 12 00 часова, у сали 105, на првом спрату зграде Управе града Крагујевца.

10. Уколико у поступку јавног надметања учесник није лично присутан лице које га заступа у поступку обавезно је да има писано овлашћење.

11. Пријаве за јавно надметање у писаној форми са одговарајућом документацијом са назнаком за баште типа „А“ подносе се Комисији за спровођење поступка јавног надметања, непосредно у канцеларији 605 на VI спрату зграде Управе града Крагујевца до 22.03.2011. год. до 12 00 часова.

12. Јавна површина-локација се даје за заузеће учеснику јавног надметања који понуди највиши лицитациони износ.

13. Учесник јавног надметања може лицитирати само једну локацију која је предмет јавног надметања.

14. Заинтересовани учесници су обавезни да документацију везану за јавно надметање преузму у канцеларији 605 на VI спрату - зграде Управе града Крагујевца, радним даном у времену од 09 00 . до 13 00 часова.

15. Ближе информације о јавном надметању могу се добити у канцеларији 605 на VI спрату - зграде Управе града Крагујевца на телефон 034/306-273.

ДОМАЋИН СОЦИЈАЛНОГ СТАНОВАЊА

Помоћ и сигурност

Суштина социјалног становања нису само јефтине услови смештаја за породице које су сиромашне, већ како сиромаштво често прате болест и старост, укључују се помоћ и сигурност управо за таква домаћинства. Свака зграда има такваног домаћина социјалног становања, чија породица заузврат добија стан у закуп, а као надокнаду за ту обавезу град најчешће учествује у делу трошкова закупа стана. Домаћин је ту да прати потребе старачких и домаћинстава оптерећених болестима, да у сарадњи са Центром за социјални рад сигнализира да ли је неко болестан, да ли је потребна медицинска помоћ и нега, да ли дете, на пример, има асоцијално понашање.

На такав начин подршка социјалне службе је комплетна, а за станаре зграде је од значаја што у сваком тренутку знају на кога могу да се ослоне. Иначе, овог тренутка 150 породица користи социјалне станове, а осим у блоку „Авала“ стамбене ламеле са таквом намењеном изграђене су претходних година у Багремару и на Сунчаном брегу.

НАЛИЧЈЕ ЈЕДНОГ САОБРАЋАЈНОГ ПРОПИСА

Кривица без казне

У Крагујевцу је одузето 25 таблица власницима возила чија је предње ветробранско стакло било прелепљено фолијом или засенчено. Нити су власници могли да докажу да је прозирност стакала у складу са законом, нити је полиција могла да докаже супротно

Прошле недеље саобраћајна полиција контролисала је возила са затамњеним стаклима. Због неправилности ове врсте из саобраћаја је искључено укупно 25 путничких аутомобила у Крагујевцу. На лицу места су им скинуте регистарске таблице, а власници упозорени да ће их добити назад пошто стакла буду вратили у првобитно стање, или доставе атест да затамњење није веће од 25 одсто, који, узред речено, нико у нашој земљи и не издаје!

До данас је 18 власника дошло по таблице у просторије Саобраћајне полиције у Ердogliји, с тим што су морали да докажу да су уклонили прелепљене фолије, налепнице или елиминисали сенчење са предњих ветробранских стакала, као и предњих бочних која се налазе у равни возача, што и закон налаже.

Међутим, поступало се селективно. На удару се нису нашли аутомобили којима су фабрички уграђена затамњена стакла, јер се претпоставља да у аутомобилској индустрији воде рачуна о међународним стандардима, и да је то највероватније у складу и са нашим важећим законом који дозвољава одступања прозирности до 25 одсто. Али, како да докажете да је на вашем стаклу прозирност у границама дозвољеног, или полиција да докаже да није. Изгледа никако. У нашој земљи не постоји ни један овлашћени

центар за провере ове врсте, на којима полиција инсистира, што потврђује и Дејан Радовић, командир овдашње Саобраћајне

полицијске испоставе. Ни један сервис у нашој земљи који годинама раде сенчење нема прецизну опрему за мерење прозирности. Претпоставља се да због тога законом нису предвиђене новчане казне или забране друге врсте за физичка лица која су у сопственој режији радила преправке на стаклима, иако то дефинитивно смањује видљивост, а смим тим и безбедно управљање возилом. Полиција се жали да је то небез-

бедно и за полицајце који врше контролу саобраћаја, јер не могу видети да ли неко, примера ради, држи оружје у руци када прилазе да га легитимишу.

Дакле, дошло се до још једног апсурда. Ни они који су испоштовали прописе, или бар мисле да јесу, то не могу никако да докажу, јер ни једна званична установа нема уређаје за мерење прозирности стакла, али зато постоји закон који треба спровести.

- Тек треба да се оформи организација која треба да изда уверење да су затамњена стакла у законским оквирима. Још увек нико не може да каже да сте ви извршили преправку на возилу и да можете са таквим возилом да учествујете безбедно у саобраћају, као што, рецимо, Машински факултет издаје атест за плин, каже командир Радовић.

Многе ствари су разјашњене тек у специјализованој емисији „Сат“, у којој је, између осталог, речено да ће у будуће Ауто-мото друштва набавити опрему за мерења и издавати уверења о провидности стакала, а не атесте како је првобитно најављено.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ШТА ЗАКОН КАЖЕ

За шофершајбну забрањено затамњење

Према правилнику из прошле године шофершајбна се не сме затамњивати, а бочна стакла у равни возача могу до 25 одсто, док задње ветробранско стакло и бочна немају никаквих ограничења. Казне за прекршиоце у статусу физичких лица се не прописују, али им се привремено одузимају регистарске таблице и након враћања возила у исправно стање добијају их натраг у складу са Законом о безбедности саобраћаја на путевима. У случају када је власник, односно корисник, правно лице, премењује се казена одредба из члана 222. старог ЗОБС-а као и члан 348. новог закона о безбедности саобраћаја, док се не донесу нови подзаконски акти.

ЈКП „ГРАДСКА ГРОБЉА“ КРАГУЈЕВАЦ ОБЈАВЉУЈЕ:

ЈАВНИ ОГЛАС

ЈКП „ГРАДСКА ГРОБЉА“ Крагујевац издаје под закуп следећи пословни простор:

1. пословни простор –киоск са припадајућим простором испред киоска у укупној површини од 19,45м², који се налази на гробљу „Бозман“ у Крагујевцу, на Кп.бр.1550/1 и 1550/2 КО Петровац, (киоск који се налази на главном улазу на Бозман гробље, први са леве стране од главне капије) и

2. пословни простор –киоск са припадајућим простором испред киоска у укупној површини од 14,95м², који се налази на гробљу „Бозман“ у Крагујевцу, на Кп.бр.1550/1 и 1550/2 КО Петровац, (киоск са који се налази на главном улазу на Бозман гробље, други са леве стране од главне капије)

Почетна цена закупа непокретности за постављање објекта износи 3 еура по м² у складу са Одлуком града Крагујевца о давању пословног простора у закуп (Сл.Лист града Крагујевца бр.15/10).

Право на надметање по огласу имају сва правна и физичка лица која доставе доказе да су регистровани за обављање делатности продаје цвећа, производа од цвећа и ситног инвентара који се користи у погребне сврхе и која нису у спору са даваоцем наведеног пословног простора у закуп.

Лица која желе да учествују у надметању морају да положи депозит на рачун предузећа, бр. 150-4101-57 код Креди банке, или на шалтеру предузећа, у износу од 5.000,00 динара.

Уз пријаву на оглас обавезно приложити следеће доказе: копију уплатнице, као доказ о уплаћеном депозиту, извод из Агенције за привредне регистре.

Оглас је отворен седам дана од дана објављивања у средствима информисања.

Јавно надметање обавиће се 24.03.2011. године, у 12:00 часова, у службеним просторијама предузећа, на гробљу „Бозман“, адреса: Јовановачки пут бб.

Комисија ће записнички констатовати најбољу понуду и са најповољнијим понуђачем закључити Уговора о закупу.

Осталим пријавиоцима по огласу, депозит ће бити враћен, а у случају одустајања од потписивања Уговора, предузеће задржава депозит.

Ближе информације можете добити на контакт телефон: 034/370-022 и 370-617. Особа за контакт: Тодоровић Весна и Петровић Гордана

ГУЖВЕ НА ШАЛТЕРИМА МУП-А

Мањак службеника узр

Од 4. јануара ове године, када је започео нови систем регистрације возила и примена новог правилника о регистрацији моторних и прикључних возила, у седишту Полицијске управе у Крагујевцу издато је око 6.500 регистарских таблица и око 2.000 нових таблица за друге општине које припадају овдашњој Полицијској управи. У седишту управе власницима је уручено око 1.500 пробних и редовних возачких дозвола, плус 800 дозвола за остаток региона.

Међутим, гужве на шалтерима не јењавају упркос очекивањима да ће се ситуација поправити после периода уходавања административних радника ангажованих на овим пословима. Иако су већ прошла три месеца од када се стартовало, редови се не смањују. Главна замка грађана је што уместо шест шалтера, колико их је у шалтер сали намењено регистрацији возила, раде само по три у првој и другој смени, што је недовољно за овако велики обим посла.

Општи је утисак да се радом у две смене није много постигло јер је, фактички, збир радних сати остао исти као када је свих шест шалтера радило у једној смени. Ни рад у дане викенда, кажу гневни грађани, није бог зна колико растеретио ову службу, осим што је оставио могућност грађанима да због регистрације не морају да излазе с посла, чему је заправо намењен и рад шалтера у две смене.

Како је време одмицало испоставило се да сама организација шалтерског рада управе полиције није једини проблем, него и јединствени рачунски систем који често зна да „пада“, па је доста времена потребно за његову стабилизацију, као и недовољан број штампача који оп-

Број систематизованих радних места је одавно испод потребног нивоа да би се задовољили сви захтеви једног града од преко 200.000 становника и то је главни узрок редова за пререгистрацију возила. Не помаже ни што је 15 службеника из других одељења пребачено на испомоћ Одељењу за управне послове, каже начелник овог Одељења Горан Живковић

служују овај сектор. То странке не би требало да занима. О томе је требало да води рачуна организатор читавог посла, који је за то имао и дотно време, пошто су рокови за замену саобраћајних докумената и таблица додатно пролонгирани, због издавања нових биометријских личних докумената.

■ Мањак људи, простора и опреме

Да је дошло до „тесног грла“ не крију ни у овдашњој Полицијској управи, али, како тренутно ствари стоје, тврде да не може боље, иако то прижељку. То није само њихов проблем, него и свих других Полицијских управа у земљи

- Ситуација је крајње непријатна за грађане, али и за нас који се бавимо овим послом и покушавамо да створимо максимум од онога чиме располажемо. Чињеница је да се чека испред шалтера за управне послове због великих гужви, техничких капацитета и броја радника којима ово одељење располаже. Тренутно није могуће организовати ову врсту управних послова на бољи начин како би се гужве значајније смањиле, каже Горан Живковић, начелник Одељења управних послова.

- За сада, имајући у виду просторне капацитете који се нису променили још од 1965. године до данас, број систематизованих радних места у Одељењу за управне

послове и техничку опремљеност, Одељење управних послова ради пуним капацитетом, али је он свакако мањи од потребног, каже начелник Живковић.

Он потврђује да се моторна возила заиста могу регистровати само на три шалтера у првој и три шалтера у поподневној смени. Рад се одвија од 7,30 пре подне до 19 сати увече, када се затварају врата за пријем странака у другој смени. Међутим, у том тренутку се већ налази довољан број странака у шалтер сали, тако да службеници остају прековремено да раде, понекада и до 21,30 сати. То је готово свакодневна појава. Суботом се ради од 8 до 14 сати, с тим што се шалтери затварају у 13 сати.

- Број систематизованих радних места је одавно испод потребног нивоа, да би се испунили сви захтеви једног града који броји преко 200.000 становника. Начелник Полицијске управе је ангажовао између 12 и 15 радника из других одељења који се свакодневно налазе на испомоћи Одељењу за управне послове. Желим да кажем да постоје послови припреме који се не види иза шалтера, али су неопходни да би се одвијала ова делатност, каже Живковић.

На регистрацији возила је ангажовано 19 радника, од којих 13 ради непосредно на шалтерима, шест радника су у припреми, а од тога

ПРВА НЕДЕЉА РАДА КОМУНАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ

Пљуште пријаве грађана

Бројни телефонски позиви грађана су лично упослили комуналне полицајце. Највише пријављују буку у ужем центру, коју у зградама стварају станари и бројни угоститељски објекти. Ванпијачна и улична продаја робе већ је знатно смањена и изгледа да униформа чини своје

Телефон Комуналне полиције по ко зна који пут звони. У Ердоглији се на улици продају кромпир и цвеће. Из другог краја истог насеља наредног минута пријављено је да се на улици налази грађевински шут. Уобичајена процедура је узимање података, уписивање тачне адресе прекршаја, али није баш све за јавност.

Убрзо ће екипа изаћи на терен, уследио је одговор комуналног полицајца и смирио страсти.

Изгледа да смо сви помало полицајци. Формирањем Комуналне полиције ова српска одлика је, очигледно, изашла на видело. Можда треба преформулисати реченицу из култног филма „Балкански шпијун“, која би сада из угла грађана који пријављују прекршаје могла комотно да гласи: „А, за Дан града ако нас се сете, сете“!

Прошло је тек седам дана од када су комунални полицајци на улицама Крагујевца. Добили су реоне, територију једне или најчешће две месне заједнице, које заједно са комуналним инспекторима обилазе. Упознају највећа „жаришта“ и грађане и бар два месеца само ће упозоравати прекршиоце. Међутим, телефонски позиви су

преко свих очекивања упослили нове полицајце.

Начелник Комуналне полиције Саша Миленковић наглашава да је у овом кратком периоду уочено шта су највећи комунални проблеми. Уколико се говори о ужем центру града онда је то свакако бука коју у зградама стварају станари и бројни угоститељски објекти. Због паркирања на зеленим површинама опоменут је поприличан број станара ужег градског језгра. Оно што је голим оком уочљиво је да је ванпијачна или улична продаја робе знатно мања. Изгледа да униформа чини своје.

Поново је пријављена улична продаја у Ердоглији, а претходног дана су се по упозорењу сви продајци склонили. Наравно, изаћи ћемо поново на терен.

КОМУНАЛНИ ПОЛИЦИЈАЦИ У АКЦИЈИ НА ЗЕЛЕНОЈ ПИЈАЦИ

САША МИЛЕНКОВИЋ, НАЧЕЛНИК КОМУНАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ

Принцип рада је такав да уколико пријаву добијемо до поднева истог дана екипа излази на лице

места, а осим реонских задужења оформљена је и екипа која ради по хитним пријавама, започиње причу Миленковић.

Према његовим речима, грађани су пријављивали појаву паса луталица, а чак је стигла пријава која је у први мах изазвала неверицу, да извесна госпођа у свом дворишту чува отприлике 70 паса. Пријављено је да се из једног предузећа излива отпадна вода у комшијско двориште, као и кафић који и по-

ред забране, јер је у стамбеној згради, поново ради.

Све ће се проверити. Ако нешто од тога није у нашој надлежности прослеђујемо ономе ко је надлежан. За псе је надлежна „Зоохигијена“, због буке у кафићима Еколошка инспекција. Али, има и бизарних пријава - суграђанин је позвао Комуналну полицију јер му се двориште граничи са игралиштем, што њему не одговара, или нас позивају да решимо комшијске спорове који су стигли до суда, наводи Миленковић.

Начелник додаје да је суштина рада ове нове градске службе превенција и едукација грађана, што се и постиже присуством униформисаних лица на терену. И убудуће ће пре изрицања мандатне казне, чији је најнижи износ 2.500 динара, грађанима остављати разуман рок да поступе по упозорењу. На пример, сат времена да се уклони ванпијачна тезга, два сата за уклањање шута.

За оне непоправљиве следе казне. Плаћаће се на лицу места, или, уколико је неко без новца, у року од осам дана. У супротном следи прекршајна пријава.

У сваком случају, назире се комунални ред. Поред прве смене која траје до 15 сати уведена је и ноћна смена у термину од 22 до три сата после поноћи, као и викенд смене суботом од 6 до 14 сати и недељом од 8 до 15 сати. Тренутни проблем јесте што 20 полицајаца покрива 30 месних заједница, али доласком нових 17 комуналних полицајаца након двомесечне обуке и то ће се превазићи. Биће уведена и пододневна смена.

У контролама су присутни и комунални инспектори, али ипак униформа има немерљив ефекат. Млади комунални полицајци објашњавају да свих ових дана нису имали ни једну непријатну сцену.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

ОК ДУГИХ РЕДОВА

ГРАЂАНИ УНАПРЕД ПРИПРЕМЉЕНИ НА ИСЦРПЉУЈУЋЕ ЧЕКАЊЕ

троје се баве пословима организације, стручним делом и консултацијама са странкама, а три радника су ангажована око допремања регистарских таблица, складиштења, пречишћавања досијеа, увођења нових евиденција које су потребне по новом Закону о саобраћају. Ангажовано је 40 одсто свих радника Одељења за управне послове управу на регистрацији и возачким дозволама. Примера ради, раније се рад на регистрацији одвијао само у преподневној смени на три-четири шалтера са исто толико радника. Радило се од 7,30-15,30 сати и то је задовољавало тадашње потребе грађана Крагујевца. Али због саме процедуре и због брзине обраде данас се у року сат времена обради свега три-четири захтева, а највише пет.

Могуће је евентуално у првој смени некада организовати рад на четири шалтера, али то зависи од броја радника којим дневном распореду, јер они имају право на годишње одморе и изненадна боловања,

на која не може да се утиче, објашњава Живковић.

Просторни услови су изузетно лоши. Техничка опремљеност је таква да је могуће, што се тиче броја рачунара, да се постави пет линија - шалтера, али никада не располажемо толиким бројем радника који су неопходни. Овај број компјутера прати мањи број штампача, што успорава рад, наводи Живковић.

Уз све то морали су да отворе још једно радно место за уручивање нових биометријских докумената - саобраћајних и возачких дозвола, чега није било по старом закону, што је додатно отежало услове и створило гору слику него у претходном периоду.

Агенцијско посредовање

Мислим да је многи тежа ситуација на реферату возачких дозвола због чињенице да је по новом Закону о саобраћају уведена и нова категорија пробне возачке дозволе, а то је захтевало већу обученост

радника и организацију рада на два радна места, каже Живковић.

То је фаза коју смо већ видели прошле године на реферату путних исправа. Ова година ће бити изузетно тешка док се систем не буде оформио и не буде заживела нова база података. Већ наредних година ситуација ће бити много лакша и посао ће брже тећи због чињенице да се нове регистарске табlice издају са роком важења седам година, сматра Живковић.

Иначе, једна од замерки грађана је било и агенцијско посредовање приликом регистрације возила, где један човек истовремено завршава посао за више особа, уз новчану провизију коју су неки плаћали и на лицу места.

По новом правилнику о регистрацији агенције за регистрацију возила генерално више немају овлашћења да се баве овом врстом делатности. Могуће је да неко има овлашћење једног физичког лица, или више њих, које је оверено у градској управи или у суду. Уз овлашћење може да се изврши регистрација возила за неко друго физичко лице, али не у име агенције, него као лице које поступа по овлашћењу, наводи Живковић и додаје да таква лица враћају поново у ред уколико имају овлашћења од више власника за регистрацију возила.

Међутим, то се не односи и на привредна друштва, која су од виталног значаја за обављање комуналних делатности у граду и која поседују више моторних возила, попут „Електрошумадије“, „Водовода“ или, примера ради, Дом здравља. Њима се мора изаћи у сусрет, јер то су лица која у склопу своје радне обавезе обављају и овај део посла.

Због свега овога пре него ли кренете у авантуру регистрације возила наоружајте се стрпљењем, јер нема изгледа да ће бити боље када на вас дође ред за пререгистрацију аутомобила.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ПОЛИЦИЈА

Заплењено 55 грама хероина

Крагујевачка криминалистичка полиција је, у сарадњи са колегама из Новог Пазара, ухапсила Селведина Чекрлића (20) из овог места, због постојања основа сумње да је извршио кривично дело неовлашћеног стављања у промет опојних дрога, тако што је, путем посредника, хероинем снабдевао крагујевачке наркомане.

Пратећи његово кретање, као и купца из Крагујевца, полиција их је затекла у моменту трансакције испред стамбене зграде у Новом Пазару, у којој Чекрлић живи. Том приликом, код њих су пронађени и одузети пакет са 52,6 грама хероина, као и 25.000 динара и 70 евра, дати за куповину дроге.

У стану Селведина Чекрлића полиција је пронашла још два па-

СЕЛВЕДИН ЧЕКРЛИЋ

кетића у којима је било 1,53 грама хероина, дигиталну вагицу за мерењање и 8.000 динара, прибављених највероватније продајом хероина.

Селведин Чекрлић је 10. марта спроведен истражном судији Вишег суда у Крагујевцу.

Крађа телефонских каблова

Дарко А. (19) из Сепца код Раче, Стефан П. (18) и Мирослав П. (21) из Аранђеловца ухапшени су 14. марта и приведени истражном судији Основног суда због постојања основа сумње да су извршили кривична дела уништење и оштећење јавних уређаја и тешка крађа.

Сумња се да су њих тројица, у ноћи између 11. и 12. марта ове године, у месту Сепци код Раче, посекали око 150 метара телефонског кабла, чиме су мештани овог села оставили без телефонских линија, а „Телекому“ причинили материјалну штету од преко 100.000 динара.

Полиција је, иначе, на подручју општине Топола зауставила „пежо“ којим је Мирослав П. превозио украдени кабал према Аранђеловцу. С обзиром да је пронађен и телефонски кабал који не потиче из крађе у Сепцима, претпоставља се да су они виновници и других кривичних дела.

ЗАТВОРЕНИ БАЗЕН ПО ПЛАНУ

Од августа - унутрашњи радови

Радови на затвореном базену у пуном су жеку и интензивирани су, како би се надокнадило време

изгубљено због мразева, па ће предвиђени радови ипак бити испоштовани, истиче одговорни извођач радова испред компаније

БУДУЋИ ИЗГЛЕД ЗАТВОРЕНОГ БАЗЕНА

„Денеца М инжењеринг”, Дејан Ђосић: - Све, ипак, тече по плану, постављене су монтажне чашице за монтажне стубове, а тренутно се раде везне греде и измешта постојећи колектор, што су неки додатни радови како би објекат био функционалан. Почетком наредне недеље требало би да почнемо и са монтажом стубова, чиме бисмо завршили основни део посла.

По његовим речима, планирано је да се са спољашњим радовима заврши у августу, а постепено ће се у

РАДОВИ ТЕКУ ПО ПЛАНУ

градњу укључивати све већи број радника:

Након стубова следи постављање греда, ошупљених плоча, кровне конструкције, фасадних и кровних панела и све то би требало да буде завршено до средине августа. Након тога следе унутрашњи радови, монтажа самог базена и базенске технике. Сада константно ради петнаестак радника, од чега је један број ангажованих из Крагујевца и то те-

сара, али касније кад уђу подизвођачи биће посла за много више њих, с обзиром да су ово још увек неки припремни радови за онај главни посао, објашњава Ђосић.

Да подсетимо, затворени базен, чија се изградња финансира партнерски из буџета града и Националног инвестиционог плана, требало би да буде отворен за прве купаче већ у октобру ове године. Н.С.

АРХИТЕКТА АЛЕКСАНД

За гра

Пише Гордана Божић

Како да центар Крагујевца изгледа лепше и да одговарајућим урбанистичким интервенцијама поприми изглед на коме би му позавидели и европски градови, уз очување значајног културно-историјског наслеђа у градском језгру, питање је на које је одговор понудио крагујевачки архитекта, члан Скупштине инжењерске коморе Србије за област урбанизма, Александар Рудник Милановић. Он је прошлог петка у Регионалној привредној комори представио свој дугогодишњи рад о „Могућности урбане ремоделације градских блокова”, што је уједно његова магистрска теза и део будуће докторске дисертације.

Суштина овог рада, који се бави изучавањем градског простора и садржи конкретне предлоге за његово уређење, је да још увек није касно да се централна градска зона реконструише адекватним планом детаљне регулације, који је могуће спровести уз подршку специјализованих инвестиционих фондова Европске уније. Најбоље решење за уређење градског језгра Милановић види у изради планова у којима би центар града био подељен на блокове, што је најбољи пут да се избегне захуктала неконтролисана градња на појединачним парцелама.

■ Уређење блокова уместо парцела

Чињеница је да град има значајно културно наслеђе у самом градском језгру које обухвата зону од Милошевог венца до доњег каменог моста, док је са горње стране граница Карађорђевог улица. Иако је на том потезу до 2000. године била забрањена свака градња, као да је Крагујевац град музеј попут Фиренце, на појединачним парцелама ипак су почели да ничу нови објекти, па је било неопходно да се обезбеди планска документација и уведе ред у ову област градње. С обзиром да постојећи планови, рађени пре Генералног урбанистичког плана, нису предвидели градњу у обиму који је сада присутан, град је приступио изради новог, који ће обухватити читаву зону градског центра. Према мишљењу нашег саговорника, новим планом је обухваћена много шира територија од средишта које више не може да чека, с обзиром на број заинтересованих да граде у тој зони, због чега би било неопходно скратити време његове израде.

У самом градском језгру, у окружењу у коме се налазе конак Кнеза Михајла, зграда Гимназије и Градске тржнице, потребно је веома брижљиво планирати будуће потезе. Постојећи објекти, заправо, диктирају услове градње, па због тога систем планирања мора бити прилагођен њима, а не новим структурама. Овај посао захтева велики рад и труд и то је разлог што сам узео ову тему за свој магистарски рад. Сматрам да је моја обавеза да се на овај начин одужим граду, а трајно решавање тог система и те како би унапредило будућу слику града, објашњава Милановић. Неоспорно је, додаје, да су граду потребни нови инвеститори, а градски центар је веома атрактивна локација са великом површином на којој је градња могућа. Неопходно је, међутим, систем планирања уредити тако да инвеститорски потенцијали буду искоришћени у правој мери, а да се истовремено избегну нејасне ситуације и сумње на који начин се нешто решава.

Решавање проблема у области градње у центру града Милановић

ИЗМЕНА ГЕНЕРАЛНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА

Нова траса
Јужне обилазнице

Промене су трасе једног дела Јужне обилазнице и железнице, због тога што је касарна Грошница изабрана за „Фијатове” коперанте

Прва четири „Фијатова” кооперанта ће грађевинску дозволу за почетак изградње производних капацитета на локацији слободне царинске зоне „Грошница” добити до средине маја. Део некадашње касарне укупне површине 30 хектара предвиђен је за расељавање 2012. године, тако да ће се планирани долазак још четири кооперанта одвијати фазно.

Дирекција за урбанизам за потребе „Фијата” ради комплетан консалтинг, од урбанистичког пројекта парцелације, преко техничке контроле, а преговара се и о надзору за локацију у Грошници. У току је јавни увид у урбанистички пројекат „Зона ФАС Грошница”. Тај документ ће се у петак, 18. марта, наћи пред комисијом која треба да га усвоји, а како објашњава члан Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевић, град паралелно ради на

измени важећег Генералног урбанистичког плана и свих пратећих урбанистичких докумената неопходних за реализацију пројекта „Фијат”- Грошница. Изменама ГУП-а треба померити трасу крака железнице и крака Јужне обилазнице, што је било неопходно због промене локације за кооперанте, јер је уместо Корман поља изабрана Грошница.

Интерес Крагујевца је врло јасан, а то је да се због потреба „Фијата”, поред обилазнице, реализује и изградња тунела кроз Метино брдо. То је прихватила Влада Србије и то је обавеза државе. Ова саобраћајница је круцијална и за напајање „Фијата” и за сам град, јер се очекује да у пуном жеку производње у ФАС-у дневно том саобраћајницом прође 460 шлепера и девет маршрутних возова. Дакле, све указује да ова саобраћајница, вредна између 25 и 30 милиона евра, нема алтернативу, категоричан је Васиљевић.

Према новом решењу крак Јужне обилазнице ће се од Ердечке петље одвајати према Корићанима и излазити на први кружни ток код кафане „Дедиње” на путу према Краљеви.

А. Ј.

STUDENTSKI KULTURNI CENTAR KRAGUJEVAC

learn

ENGLJSKI JEZIK

POSLOVNI ENGLJSKI JEZIK

ENGLJSKI ZA DECU

ITALIJANSKI JEZIK

NEMACKI JEZIK

SPANSKI JEZIK

Stručni engleski jezik po Kembridž programu

Priprema za polaganje ispita

IESOL EXAMINATIONS/ u Britanskom savetu

KURSEVI RAČUNARA

TEL: 034 300 985
034 336 122
WWW.SKCKG.COM

Radoja Domanovića 12

АР РУДНИК МИЛАНОВИЋ ПРЕЗЕНТОВАО СВОЈУ ВИЗИЈУ ЛЕПШЕГ КРАГУЈЕВЦА

ДСКИ центар још није касно

Најбоља реконструкција градског језгра је подела централне зоне на блокове, чиме би се избегло даље ружење града и захуктала неконтролисана градња на појединачним парцелама. За такве пројекте отворени су и европски инвестициони фондови

ПЛАН ЦЕНТРА ГРАДА СА БЛОКОВИМА ПО ИДЕЛИ АРХИТЕКТЕ МИЛАНОВИЋА

види у успостављању система блокова, који заједно чине целину, а не у планирању на појединачним парцелама, како се то сада чини. Сведоци смо градње нових објеката од по неколико спратова, који ничу поред старих приземних кућа где год је то могуће. За све те објекте инвеститори су углавном прибавили све потребне дозволе, али проблем је у томе што нема планова који би прецизно регулисали шта и како може да се ради.

Планском документацијом којом би била извршена подела читавог градског центра по блоковима била би омогућена функција читавог блока, а истовремено на јединствен начин визуелно регулисана спратност објеката. Као добар пример решена је једног блока у градском центру Милановић наводи „Блок Безистан“, који чини функционалну целину, у чијем средишту је слободна површина, где се налазе галерија, кафићи и слично. Очигледно је, каже, да је овај блок решаван врло студиозно о чему сведочи и чињеница да је на његовом планирању радило неколико најбољих градских урбаниста из Дирекције за урбанизам.

Да би и Милошев венац постао заокружена функционална целина, неопходно је измештање градске пијаце, која је узрок многим проблемима у овом делу града, почев од еколошких до саобраћајних. Уређењем простора око зграде Градске тржнице, тврди Милановић, оживела би читава ова културна целина са галеријама, бутицима и сличним садржајима и не би било потребно ограђивати

АРХИТЕКТА МИЛАНОВИЋ НА ПРЕЗЕНТАЦИЈИ СВОГ ПЛАНА У ПРИВРЕДНОЈ КОМОРИ

музеј, што је нужна одбрана у постојећој ситуацији.

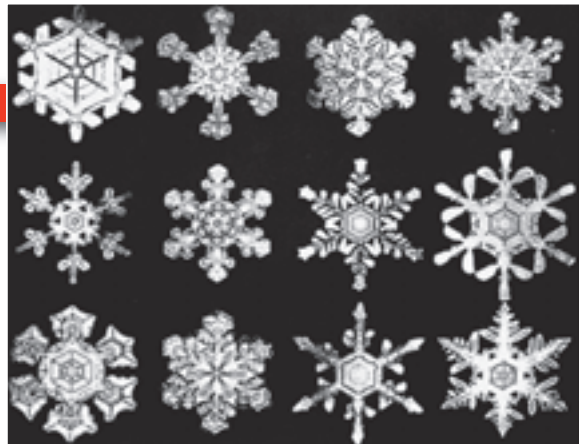
■ Надградња заштићених објеката

У време док је Милановић био директор Завода за заштиту споменика културе, од 2000. до 2004. године, први пут је отворена могућност увођења промена у градском језгру. Томе је допринела студија заштите непокретних добара за ту зону, урађена у сарадњи са Архитектонским факултетом из Београда и професорком Радмилом Куртовић Фолић, која следи за највећег експерта у тој области.

Она је тада рекла да надградња заштићених објеката не значи лош однос према тим објектима или према граду, али да мора да се ради систематично, или као историј-

ски слој, дакле да се приликом надградње практично преслика један спрат на наредни. Као пример овакве реконструкције Милановић предлаже начин на који се може повећати спратност на објектима који се налазе на потезу од „Пека“ до „Пионира“.

Без обзира што је реч о старим објектима, увек постоји начин да се то изведе. У многим европским градовима иде се до те мере да се сачува само фасада на објекту, а да се унутра нађе сасвим нова грађевина. Инвеститорима је тако омогућено да направе нови објекат уместо старог и порушеног који је једино да се стара фасада преслика и одржи. То, наравно, није могуће са објектима попут Гимна-

ИДЕЈА У КРИСТАЛИМА ПАХУЉИЦА

меље и могућност функционисања данашњих савремених градова.

МОГУЋИ ИЗГЛЕД УНУТРАШЊОСТИ БЛОКА

зије, али са неким другим је могуће. Тиме би се подигла спратност у градском центру, али и задржао постојећи изглед објеката, сматра наш саговорник.

Тренутно стање унутар постојећих објеката у центру града је неподношљиво са свих аспеката, како еколошких, тако и безбедносних, због дотрајале инсталације. Ово је само још један разлог због којег би што пре требало приступити обнов-

ви. Чињеница је да Крагујевац има вредан градски центар у смислу културног наслеђа, а са друге стране европске институције су и те како спремне да усмере инвестиције са најмањим могућим трошковима у његову реконструкцију. За приступ европским фондовима неопходна је планска документација, а уложени новац би се вишеструко исплатио. Оно што је врло битно је инфраструктурна примпрема градског центра, пошто је стање такво да свако повећање капацитета градских блокова захтева реконструкцију инфраструктуре. Постоје два начина да се то изведе, било о трошку града или заинтересованих инвеститора. Урбана обнова мора ићи у правцу излажења у сусрет и грађанима и инвеститорима, а улога локалне самоуправе била би искључиво менаџерска, сматра Милановић.

Као најуспешнији пример блоквске обнове у граду он наводи реконструкцију Старе колоније, са одличним планом за ту зону, који је обухватио више блокова и где се унапред знало шта је потребно и шта ће се добити. Обнова градског језгра је захтевнији процес, али као модел може послужити при-

мер Будимпеште, која је урадила опсежну и врло успешну реконструкцију градског центра по систему блоквске поделе.

Град још увек има прилику и велики потенцијал кроз систем јавних предузећа да поправи постојећу ситуацију уз укључивање грађана и инвеститора, сматра Милановић. Уколико би се напра-

„БЕЗИСТАН“ КАО ПРИМЕР ДОБРО РЕШЕНОГ БЛОКА У ГРАДСКОМ ЦЕНТРУ

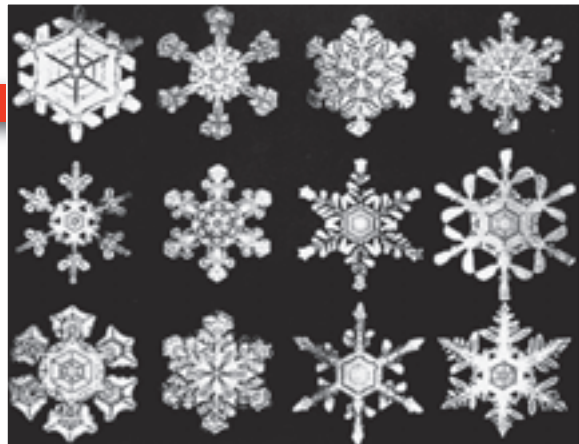
вио такав систем, тачно би се знало шта и како треба да се реконструише, а урбана обнова центра града трајала би најмање осам до десет година.

Понуђено је и решење и прави је тренутак да се крене у посао, али судећи по интересовању за ово предавање, које су показали запослени у градским структурама који се баве урбанизмом, планирањем и инвестицијама, тешко се може поверовати да би ова идеја могла скорјије да заживи.

ИДЕЈА У КРИСТАЛИМА ПАХУЉИЦА

Решење пада с неба

Систем односа према планирању и могућим моделима за обнову градског центра Крагујевца Милановић је, како каже, проучавао и посматрајући фотографије кристала леда, односно пахуљица, које имају прецизно дефинисану, савршену геометријску структуру. Упоредујући је са урбанистичким и саобраћајним решењима у неким европским градовима, дошао је до закључка да је истоветна геометрији пахуљице, која је практично пала са неба. Такви примери могу се наћи у Барселони и Паризу где је решење система улица готово идентично односу дијагонале у кристалима леда. Таквим планирањем, урбанисти су средином 19. века трајно поставили те-

ИДЕЈА У КРИСТАЛИМА ПАХУЉИЦА

меље и могућност функционисања данашњих савремених градова.

megabelt OR **7h do 19h**

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)
 klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-V/P/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, trpezasto remenje, varijatorsko remenje, šestougono remenje, okruglo remenje, extremaltul...
 SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kiebert, Continental, Barum...)
 Ulija, auto delovi i autokozmetika...
Telefon 325-236

ПАРАОЛИМПИЈСКИ СПОРТ У КРАГУЈЕВЦУ

Најбољи начин интеграције у д

Пише Зоран Мишић

Нови лого клуба садржи сву потребну симболику. Звучне лопте за голбал које при сударању емитују карактеристичан звук и боје које асоцирају на Спортско друштво „Раднички“, чији их спортисти несебично помажу од самог оснивања. Чланови Параолимпијског клуба „Јуниор“ већ годинама су активни на спортској сцени слепих и слабовидних на подручју Балкана и шире, а сем постигнутих резултата у голбалу, атлетици и бициклизму, били су мисионари и промотери бројних параолимпијских спортова и дисциплина на овим просторима, попут фудсала за слепо и слабовиде или све популарнијег тандем бициклизма.

Дугогодишњег спортског радника у Савезу слепих и слабовидних и такмичара, члана „Јуниора“, Горана Николића, запазио би сваки Крагујевчанин, редовни посетилац Шумарица. Николић (44) свакога дана на релацијама градског излетишта истрчи своју дневну норму од 22 километра. Прича о њему у неку руку је и прича о развоју параолимпијских спортова у граду.

Николић је са хендикепом, на једно око потпуно слеп, а на друго види око пет посто, но то га није омело да буде активан атлетичар и бициклиста. Из ранга рекреативца „прешао“ је у статус активног рекреативца, па у рекреативца на дуге стазе, а пре две године истрчао је свој први и то баш - Београдски марафон.

- Њега сам истрчао опрезно, не са неким атрактивним временом, тек да прођем стазу и да не одустанем, искрен је он.

Потом је пожеleo да „поправи“ време и данас је „бољи“ за читав сат. У октобру прошле године на Новосадском марафону постигао је време 3 сата 24 минута и 15 секунди, што га је и у генералном пласману српских марафонаца за 2010. годину, у конкуренцији од 191 тркача на дуге стазе, сврстало на одлично 28 место.

■ Спорт најмоћнија алтернатива

Визуелни хендикеп му током свакодневног трчања по Шумарицама не смета. „Већ се саживео са тереном и конфигурацијом“, а своју норму одради свакога дана, уклапајући је у свакодневне пословне (запослен је на централни Завода у Малим Пчелицама) и породичне обавезе. Са супругом Рукијом има сина Ненада, студента економије, који повремени „трчкара са њим.“

- Када се говори о инвалидитету, онда се прво као баријера појављују физичке способности и људи из окружења инвалиде управо повезују са физичком неактивношћу. Спорт је најмоћнија алтернатива и најлепши начин да се људи са инвалидитетима укључе у друштвене токове и збивања, каже Николић.

Због тога је био један од оснивача првог самосталног голбал клуба у Србији 1998. године, иако се он не бави овим спортом.

- Голбал као игра на терену са гловима и звучном лоптом је јединствена параолимпијска дисциплина и није копија ни једног спорта, попут кошарке или одбојке из колица, истиче Николић.

Крагујевачки параолимпијски спортисти из клуба „Јуниор“ увелико се спремају за Олимпијаду у Лондону наредне године. Сем тандем бициклизма, у којем наши такмичари чине срж репрезентације Србије, чланови „Јуниора“ на балканским просторима чине пионирске кораке у промоцији марафона, голбала, фудсала и триатлона

Крагујевачки клуб „Јуниор“ био је иницијатор и оснивач голбал лиге Србије и први шампион земље 2007. године. Освајачи су више турнира у овом спорту.

- У тим првим данима пуно нам је значила медијска подршка овдашњих новинара. Та позитивна атмосфера много је значила деци која су се такмичила и њиховим родитељима. Није била мала ствар када су наши голбалисти на такмичењима које смо организовали у „Станиславу Сремчевићу“ и ВИШ-у први пут били у прилици да осете чари навијања, не крије емоције Николић.

Крагујевачки голбалисти учествовали су и на престижном турниру у шведском Малмеу 2009. године, где су освојили запажено пето место, али им се тај успех буквално „олупао о главу“.

ТАКМИЧАРИ „ЈУНИОРА“ ПРВИ ПРВАЦИ СРБИЈЕ У ГОЛБАЛУ

- На турниру је била јака конкуренција, учествовали су сем домаћина и Немци, Енглези, Белгијанци... Међутим, по повратку смо доживели велике непријатности, јер нисмо одбили да наступимо када смо за противника добили екипу са Косова. Није битно што смо их победили пре краја меча (јер се у голбалу утакмица прекида код разлике од десет поена) и то у врло коректној атмосфери, како су и истакли шведски медији, већ то што смо уопште одлучили да наступимо. А на тај корак смо се решили јер смо проценили да би много већу штету начинили нашим одустајањем и бојкотом. Не само организаторима, већ и нашим људима тамо који су сносили трошкове пута и нашег боравка у Шведској. На крају ми нисмо ни наступали са националним већ клупским обележјима, прича Николић.

По повратку, у Спортском савезу слепих и слабовидних, чији су један од оснивача, а који је реаговао „нервозно и жучно“, настала је „зла крв“ и чланови „Јуниора“ су иступили из голбал лиге чији су оснивачи и иницијатори.

■ Косово највећа препрека

Али, сам голбал развио је у клубу другу атрактивну параолимпијску дисциплину - тандем бициклизам.

- Пошто су кондициони тренинзи за голбал били сувопарни, уз помоћ донатора из „ВОКЕ“ набавили смо први такмичарски тандем бицикл на овим просторима. Потом су чланови „Јуниора“ озбиљно „ушли“ у тренинге са бициклистима „Радничког“ и кренули да развијају ову до тада непознату такмичарску дисциплину код нас, којом су се на Балкану до тада једино бавили Грци и Румуни. Помогли су им многи бициклисти, али више од осталих Александар Марић, тадашњи секретар бициклическог клуба, Марко Павловић (данас тренер и савезни селектор за парабициклическу репрезентацију Србије и познато име у многим екстремним спортовима), Ивица Тодоров, Владимир Потрић, Немања Станковић, Горан Тошић...

- Тандем бициклизам наишао је на добар одјек и код пилота и копилоата ових машина, јер је за бициклисте то једина шанса да овај спорт доживе као колективан, а код слепих људи једини начин да возе бицикл и да се такмиче, објашњава Николић.

ТАНДЕМ БИЦИКЛИСТИ „ЈУНИОРА“ У МОСТАРУ 2004. ГОДИНЕ (ГОРАН НИКОЛИЋ У ПРВОМ ПЛАНУ)

Већ те 2004. године крагујевачки „тандеми“ извели су руту Крагујевац - Мостар и увеличали отварање обновљеног Старог моста на Неретви. Касније су овај подвиг поновили још пет пута, све до 2009. године. Прошле недеље на састанку у Скупштини града делегација из Мостара, града побратима, инсистирала је да се у оквиру спортске сарадње ова традиција настави.

Промовишући овај спорт бициклисти „Јуниора“ су 2006. године извели трасу Суботица - Врање и после те промотивне туре покренули развој ове дисциплине у Суботици, Новом Саду и Београду. Учествовали су на међународним такмичењима у Словачкој и Београду, као и на Светском првенству 2008. године у Бордоу. Тада су наши „Јуниори“ наступили у три тандема: Лазар Филипковић и Владимир Потрић, Милан Петровић и Марко Павловић, Горан Николић и

Ивица Тодоров. Годину дана касније на истој смотри одржаној у италијанском градићу Богоња крај Милана, у нешто измењеном саставу крагујевачки тандем бициклисти остварили су већ и солидне резултате.

У плану 2007. године имали су и бициклически марафон Крагујевац - Чикаго (тандем бициклима до Београда, одатле до Торонта авионом, па потом релацију Торонто - Чикаго), али се овај пројекат изјавио, опет због Косова.

- Имали смо план да возећи кроз градове Канаде и Америке организујемо донаторске вечери у клубовима наших исељеника у корист развоја парабициклизма код нас. Све је било договорено, међутим тада је настала фрка око признавања Косова и саопштили су нам да тренутно није „најбоље време“ за такву вожњу, са нескривеном жалошћу прича Николић.

ЕКИПА ГОЛБАЛ „ЈУНИОР“ НА МЕЂУНАРОДНОМ ТАКМИЧЕЊУ У МАЛМЕУ 2009. ГОДИНЕ

руштво

НА СВЕТСКОМ ПРВЕНСТВУ ПРЕ ДВЕ ГОДИНЕ У ИТАЛИЈИ

У међувремену чланови „Јуниора“ (њих десетак, остали се баве голбалом) озбиљно су приступили припремама за Олимпијске игре у Лондону 2010. године, тако да ће Крагујевчани, који чине срж репрезентације Србије у парабициклизму, на овој смотри имати сигурно бар један тандем на Олимпијади.

Иде и олимпијада у Лондону

У припремама предначи најперспективнији бициклиста Лазар Филиповић, који је слабовид, као и Милан Петровић који је тотално слеп. Као копилот ту је и наш саговорник.

Препознатљива је и наранџаста боја приликом наступа такмичара „Јуниора“. Ни то није без разлога.

Прве фирме које су нас подржале када смо настајали биле су „Букс компјутерс“, „Нет сектор“ и „Табу“, а њихов заједнички имени-тељ била је наранџаста боја у логоима фирми. На тај начин смо им се одужили, објашњава Николић. Не заборавља да помене и остале без чије помоћи не би могли: предузеће „034“, које им је обезбедило неопходне металне профиле за голбал голове, „Делта спорт“, која им донира спортску опрему, и „Призму“, која им је штампала потребне материјале.

Ипак, последње две године не би могли без помоћи Скупштине града, која клупске програмске активности финансира месечно са 50.000 динара, а онедавно им је уз помоћ Спортског центра „Младост“ обезбедила и просторије у Хали „Језеро“. Некоме би се тих 18 квадрата учинило мало, али њима је више него довољно за техничко организовање клуба и презентацију свих делатности. Такође, добру сарадњу имају и са крагујевачким Универзитетом. Већ постоји удружење студената спортиста са визуелним хендикепом.

Сем голбала и тандем бициклизма, као и успешног Николићевог учешћа на маратонима и атлетским такмичењима, чланови „Јуниора“, опет први на овим просторима, промовисали су још један параолимпијски спорт, фудсал за следе и слабовиде. Организовали су турнир уз помоћ некадашњих асова ФК „Шумадије“ Ђеровског и Мујовића у балон сали „Шумадије“.

Такође, чланови ПК „Јуниор“ планирају да се ускоро такмиче и у триатлону, али и да озбиљније, уз помоћ стручних служби, пре свега офталмолошке, приступе бољем раду на часовима физичког васпитања деце са визуелним хендикепом која су укључена у рад интегрисаног школства.

Мало, мало, па из историје града, „изрони“ нека (не)намерно заборављена чињеница. Посета војног аташеа (Изасланика одбране) Чешке Републике пуковника Лоранта Куртошија, кога је у Скупштини града у уторак примио помоћник градоначелника Слађан Радовановић, била је повод да се окупљеним новинарима презентује веома важна, а потпуно заборављена чињеница да је Крагујевац двадесетих година прошлог века одликован највећим одличјем ове земље - Чехословачким ратним крстом.

Да Крагујевац има једно тако велико признање открио је наш суграђанин Јевђа Јевђевић, старшина „Савеза српски соко“, док је прикупљао грађу за књигу о историјату соколског покрета код нас.

Крагујевац је ово признање „заслужио“ после подизања споменика стрељаним Чесима и Словацима који су се побунили пред крај Првог светског рата, а били су овде стационирани. Аустро-угарске војне власти, против којих су се ови војници подигли, сломили су побуну и на тадашњем Становљанском пољу 21. јуна 1918. године стрељали 44 војника Чешке и Словачке националности.

Крагујевчани их никада нису заборавили и 1924. године одужили су им се уређењем њихових гробница и подизањем споменика.

За храброст и јуначка дела

Овај гест наших предака наишао је на велико поштовање у ондашњој Чехословачкој, па је две године касније Крагујевац одликован орденом Чехословачког ратног крста. Орден је установила Привремена влада Чехословачке у Паризу 7. новембра 1918. године као највише признање земље, и то само у једном степењу. Додељивао се искључиво за храброст и смелост у борби са непријатељем и за јуначка дела у борби за независност од 1914. до 1918. године. Сем Крагу-

ЧЕШКИ ВОЈНИ АТАШЕ У СКУПШТИНИ ГРАДА СА СЛАЂАНОМ РАДОВАНОВИЋЕМ И ЈЕВЂОМ ЈЕВЂЕВИЋЕМ

јеваца овим орденом одликовани су у Србији још и Београд и Шабац, као градови који су претрпели тотална разарања од стране окупатора.

Приликом одликовања Крагујевца Орденом ратног крста одржана је 6. јуна 1926. године велика манифестација Српско-чехословачког братства. Стрељаним Чесима и Словацима одржан је парастос на којем је служило шест православних и један католички свештеник. Потом су говорили Милоје Павловић, угледни крагујевачки професор и тадашњи старшина Соколске шумадијске жупе, и господин Шеба, изасланик Чехословачке Републике, који је на гробове стрељаних сународника положио сребрну плочу са липовим границима, поклон председника Масарика.

Том приликом одликован је од стране Чехословачке државе и читав низ угледних Крагујевчана. Војислав Калановић, председник општине и председник суда части Соколског друштва у Крагујевцу,

„ПОВРАТАК“ ОРДЕНА „РАТНОГ КРСТА“

Чеси поносни што су Шумадинци

УРУЧЕЊЕ ОРДЕНА КРАГУЈЕВЦУ 1926. ГОДИНЕ КРАЈ СПОМЕНИКА СТРЕЉАНИМ ЧЕСИМА И СЛОВАЦИМА

Поводом посете војног аташеа Чешке Републике Лоранта Куртошија обелодањено да је Крагујевац двадесетих година прошлог века одликован највећим признањем ове земље - Чехословачким ратним крстом, због подизања споменика стрељаним Чесима и Словацима у Шумарицама током Првог светског рата. Помен на овај догађај од историјског забораватр гао је Јевђа Јевђевић радећи на књизи о историјату Соколског покрета код нас

маш Масарик и њихов посланик на тадашњем нашем двору господин Шеба. На предлог председника општине Војислава Калановића донета је и одлука да се једна од најлепших крагујевачких улица (данашња 27. марта) назове именом Масарика.

Посланик Чехословачке Шеба захвалио се на избору за почасног грађанина и том приликом рекао: „Председник моје државе г. Масарик и ја бићемо горди што смо од данас Шумадинци“.

Читавих четврт часа салом су се проламали одушевљени узвици: „Живео Масарик!“, „Живео Шеба!“ и „Живела браћа Чехословаци!“ Са скупа су упућени поздравни телеграми краљу Александру и председнику Масарику.

Колики је значај у тадашњој Краљевини Југославији и Србији имао овај чин одликовања Крагујевца сведочи и чињеница да је тадашња „Политика“ овом чину посветила читаву једну страницу у надахнутој репортажи чији је аутор био прослављени новинар Предраг Милојевић.

„За вашу пажњу према живима, рекао је г. Шеба, за ваше поштовање према мртвим синовима Че-

АУТЕНТИЧНИ ИЗГЛЕД ОРДЕНА ЧЕШКОГ РАТНОГ КРСТА

хословачке, за витешку борбу Шумадије, у чијем је зраку увек лебдео дух слободе, председник Чехословачке државе одликовао је Крагујевац ратним крстом, као видним доказом колико ми ценимо заслуге Крагујевца у борби за слободу и величину братског нам југословенског народа“, гунут је изјавио председник Чехословачке, а још надахнутије пренео Милојевић на страницама „Политике“.

Попут свог славног земљака г. Шебе пре скоро осам деценија, прошлог уторка и изасланик одбране Чешке Републике пуковник Лорант Куртоши обишао је „Соколану“ и присуствовао приредби Соколског друштва (чији је званично гост и био), обишао споменик стрељаним ђацима и својим земљацима у Шумарицама.

Крагујевчанима сада остаје да уз стручну помоћ хералдичара у свој постојећи грб инкорпорирају ово старо признање, као што су Београђани и Шапчани одавно урадили.

Поново на грбу града

После парастоса, у сали Соколског дома одржана је свечана седница Крагујевачке општине на којој је донета одлука да се за почасне грађане Крагујевца изабере председник Чехословачке Републике То-

У ГРБОВЕ БЕОГРАДА И ШАПЦА УГРАЂЕН ЈЕ ЧЕШКИ ОРДЕН

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: ПЈЕР ВАЛТЕР ПОЛИЦ, РЕДИТЕЉ

Више нисам гост

Разговарао Мирослав Чер

Већ месец дана у Позоришту за децу пуном паром ради се на новој представи. Реч је о комаду „Шехерезада“, а главну реч у овој представи има нама добро познати редитељ из Немачке, Пјер Валтер Полиц.

Овај редитељ први пут је дошао у Крагујевац у оквиру сарадње између два брата града, Инголштајта и Крагујевца. Тада је поставио Шекспиров комад „Ромео и Јулија“ и поборао све симпатије овдашње публике. Међутим, његов анагажман се ту није завршио. Често је свраћао у наш град, а онда одлучио и да уради „Сеобе“ Милоша Црњанског. Многи су тада тврдили да тешко да Немац може да разуме нашу душу, те да је Црњански превелик залагај. Пјер Валтер Полиц показао је да нас разуме можда и боље од нас самих, а бројне награде на разним фестивалима то и потврђују.

Сада овај редитељ ради на представи за децу, али, како сам каже, то неће бити детињаста представа. Циљ му је да направи комад који ће подједнако привлачити пажњу деце, али и одраслих.

Поново сте у Србији. Шта вас је то везало за Крагујевац и нашу земљу?

Не знам. Можда имам корене у вашој земљи за које не знам! Волим да дођем у Крагујевац. Волим да радим са овдашњим глумцима, а многи од њих су ми постали прави пријатељи. Једноставно, свиђа ми се српска душа.

До сада сте радили представе у Књажевско-српском театру. Памтимо Вас по „Ромеу и Јулији“ и „Сеобама“. Сада радите дечију представу.

Радио сам у Књажевско-српском театру и приликом првог доласка посетио сам и Позориште за децу. Целокупна атмосфера ми се веома допала и тада сам још себи обећао да ћу овде направити једну представу. Направио сам везе, односно, повезао људе који се иначе вероватно не би срели и отпочели сарадњу.

Радио сам у Књажевско-српском театру и приликом тог првог доласка посетио сам и Позориште за децу. Целокупна атмосфера ми се веома допала и тада сам још себи обећао да ћу овде направити једну представу. Намеравао сам да то буде и пре, али није било могућности.

Пре годину-две био сам у Софији и гледао луткарски фестивал. Желео сам да прво научим нешто о луткарству на овим просторима. Тако се отворила и финансијска прилика да урадим представу. Већ дуго размишљао о томе да направим оно што се у Сједињеним државама и Британији зове „кросовер“. Никада нисам волео строге поделе на жанрове, па је ово одлична прилика да те границе, између вечерњих представа и представа за децу, мјузикла и луткарске представе, драме и комедије, једноставно укинемо. Волим да спајам неспојиво.

Старе бајке нису детињасте, нису намењене само деци, иако их сви тако гледамо. Имам троје деце, тако да знам о чему говорим. Често сам их водио у позориште и био изненађен њиховом реакцијом на поједине представе. Доживљајали су их детињасто.

Занимљиво је да сте средства за ову представу сами обезбедили.

Направио сам само везе. Односно, повезао људе који се иначе вероватно не би срели и отпочели

сарадњу. Спојио сам немачке синдикалце и крагујевачко Позориште за децу. Надам се да ће то бити леп и користан спој.

Наиме, већ дуго сарађујем, више деценија, са мојим великим пријатељем из Енглеске Џоном Мрдоком. Он је по мотивима чувене Шехерезаде, односно „Прича из 1001 ноћи“ написао занимљив мјузикл. То је, иначе, једно од првих дела које је написао. Он је направио први корак са немачким спонзорима, а ја сам та средстава упутио у Позориште за децу.

Зашто Шехерезада?

Сви знамо неку од прича коју Шехерезада из ноћи у ноћ казује. За многе смо се и емотивно везали. Сећамо их се из раног детињства. Друга ствар је што су то приче са Оријента. А за нас Европљане то је мистично поднебље, бајковито – од архитектуре до њихове културе. А оно што нам је непознато то нас и привлачи.

Цела представа биће „кросовер“, оно о чему сам вам говорио, микс жанрова. А Шехерезадине приче су одлична подлога за ту мешавину комедије, мјузикла, плеса, певања, туге, мистерије. То је свет фантазија.

Мрдок је веома спретно написао овај комад, јер не користи ни једну причу из „1001 ноћи“, већ нам казује како је Шехерезада стигла на двор шаха. То је вечна тема – тема љубави. Сви желимо да будемо во-

љени, али се сви плашимо да волимо. А само зато да не бисмо били рањиви, да не испаднемо смешни.

Глумци воле да раде са Вама. То је лепа похвала.

Не знам да ли је пристojно да то коментаришем. Желео сам да искористим цео ансамбл Позоришта за децу, али и неке глумце са којима сам већ радио. Волим добру сарадњу. Трудим се да уопослим све у позоришту кад дођем негде као гост. Не само глумце, већ и сценографе, костимографе, музичаре, али и сценске раднике. Уколико сваком дате могућност да се исказе, да буде креативан, нико вас неће одбити. Мислим да је то у питању, иако морам признати – пријају ми комплименти, само да се не претера.

Шта сте радили у међувремену од „Сеоба“. То јесте дугачак период, али где сте били најактивнији?

Радио сам музичке продукције и неколико драма. Свиђа ми се да радим „кросовер“. Имам утисак да сам окупиран тиме. Тако сам урадио по Шилеровом делу једну рок оперу, са познатим немачким бендом. Класика и рок опера – то нико није очекивао.

Радио сам и једну представу о Џонију Кешу, и проглашена је најбољом представом у последњих неколико деценија у мом матичном театру у Инголштајту.

Планирали сте велику представу, копродукцију пет-шест позоришта из Крагујевца, Инголштајта, Прага... Шта се дешава са тим пројектом?

– То је заиста велики пројекат, али нисмо добили почетна средства од Европске уније. Потребно је доста средстава, а није лако ни објединити сва та позоришта. Пројекат није замро. Ускоро ће у Инголштајту, у театру, бити именован нови менаџер, па ћу са њим поразговарати о овом пројекту. То је јединствена ствар – позоришта из пет земаља биће удружена на једном пројекту. Ту је потребно укључити и доста људи, али о том потом.

Осећате ли се још као гост у Крагујевцу?

– Више не. Заиста имам утисак да је овде моја друга кућа. Више ми ништа није непознато, а почео сам да обилазим и околину Крагујевца. Недавно сам био на лепом излету и уопште се нисам осетио као странац.

НА РЕПЕРТОАРУ СЦЕНЕ „303“

Слободне жене балканске

До краја марта на репертоару Сцене „303“ наћи ће се три представе – најпре дуодрама Љиљане Благојевић и Љиљане Лашић

За дуодраму „Слободне жене балканске“ скоро све карте су распродате. Тако је сваког петка за представе које се играју на Сцени „303“ Позоришта за децу. Након Зијаха Соколовића и кабареа Љиљане Стјепановић, овог петка, 18. марта, овдашња публика биће у прилици да погледа дуодраму Љиљане Благојевић и Љиљане Лашић под називом „Слободне жене балканске“. Укратко, уметнице овај комад описују као горку комедију, а базирају је на чињеници да своју судбину тешко одвајамо од судбине земље којој припадамо.

На пружи Београд-Бар две жене живе судбине своје отаџбине. Шверцерка и патриота, свака са својом идејом, са својом муком, а обе су жене од духа и срца. Неки истину саопштавају великим речима, кроз сузе, а оне своје истине казују кроз смех. А смех је одувек био велико уточиште народа – у срећама, у несрећама, смех нам је често замењивао

хлеб, нарочито овде – на Балкану. Карте за представу могу се купити на билетарници Позоришта за децу, сваког дана од 15 часова, а цена је 600 динара.

До краја марта, на Сцени „303“ следеће недеље, због великог интересовања, по трећи пут за два месеца наступиће Зијах Соколовић, монодрамом „Кабарес, кабареи“. А након тога, у четвртак, 31. марта, на репертоару Сцене „303“ је комедија „Мењамо жене“. Главне улоге тумаче Милан Калинић, Мина Лазаревић, Ивана Кнежевић и Срђан Ивановић.

НОВА ПОСТАВКА У „МОСТОВИМА БАЛКАНА“

Уља и акрил на платну

У делима Тање Николајевић Веселинов све је транспарентно, лако и прозачно. Она бележи интимну, лепу страну живота, сублимирану властитим надахнућем

У галерији „Мостови Балкана“ вечерас (17. марта) ће се крагујевачким љубитељима ликовне уметности представити Тања Николајевић Веселинов. У новој постави ове уметнице је 18 слика које су настале у периоду од 2009. до 2010. године, а рађене су техникама – уље и акрил на платну.

Тања Николајевић Веселинов појавила се у преломном раздобљу савремене српске уметности. На сликарске студије се уписала крајем осме деценије прошлога века, дакле, у време када су се привођили крају важни токови у домаћем сликарству. То је период када се једно крило домаћих уметника враћало фигури, која је у њиховим делима за добила важно место. Представници покрета су били млађи аутори, који су тражили сво-

је место у уметничком животу. За разлику од њих, Тањино тематско упориште није била фигура, мада је она, ретко и фрагментарно, заступљена у њеним сликама.

У каталогу изложбе, Здравко Вучинић наводи да уметница настоји да забележи интимну, лепу страну живота, сублимирану властитим надахнућем. Стога, природу прихвата кроз фино, танано осећање и осетљивост, коју испољава складом умерене, експресијом уобличене модуларности облика. Она успева да проговори о многим аспектима, који додирују збиљу савременог човека, попут доживљаја мира, спокоја и задовољства до хуманих, готово, метафизичких опажања стварности. Из њених дела се ишчитава настојање да допре до духовне равни, којом би оваплотила значењску димензију слике.

Све је у делима Тање Николајевић транспарентно, лако и прозачно, тврди Вучинић. Све је брижљиво промишљено, доживљено, остварено на сугестиван, поетски истанчан начин, који се уздиже на ниво уверљивог казивања. Према његовим речима, те одлике је, без сумње, чине запаженом појавом у следу новијег српског сликарства.

Иначе, Тања Николајевић Веселинов је рођена у Београду, а дипломирао је на Факултету ликовних уметности у Београду 1984. године на одсеку сликарства у класи професора Стојана Ђелића и професора Милице Стевановић. Члан УЛУС-а је од 1986. године, од када има статус слободног уметника. До сада је имала 17 самосталних изложби слика и цртежа у Србији, Мађарској и Француској.

Нова поставка у галерији „Мостови Балкана“ биће отворена до 30. марта.

СУСРЕТИ ВЕТЕРАНА ФОЛКЛОРА

Гостује 12 ансамбала

У сали Књажевско српског театра у суботу, 19. марта, одржаће се Сусрети ветерана фолклорних ансамбала Србије, чији је организатор Ансамбл ветерана фолклорног друштва СКЦ-а из Крагујевца. Фолклор-

ни ветерани су веома активни и једном месечно у неком од градова Србије одржавају се њихови сусрети и наступи, а овога пута домаћин је Крагујевац. По речима Марине Бурић из ансамбла ветерана СКЦ-а,

на сусрете у суботу позвано је 12 друштва ветерана из других градова, а наступиће и први тим фолклорног друштва СКЦ-а из Крагујевца.

Почетак приредбе заказан је за 19 часова, а улазнице по цени од 100 динара могу се купити на благајни театра на дан концерта.

М. П.

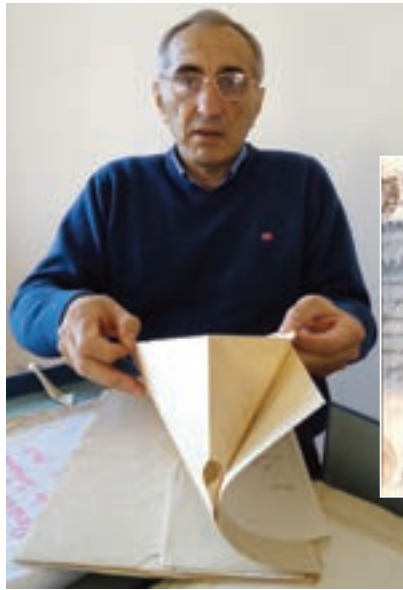
„ОГЛЕДИ ИЗ АРХИВИСТИКЕ” БОРИШЕ РАДОВАНОВИЋА

Дијалог са временом и људима

Своје богато научно и радно искуство (запослен је у Историјском архиву Шумадије више од три деценије), историчар и архивски саветник Бориша Радовановић, преточио је у зборник радова „Огледи из архивистике”, који су пре две недеље промовисани у његовој матичној кући.

У првом делу „Огледа”, који делују као кохерентна целина иако су резултат Радовановићевих бројних научних радова штампаних у стручним и осталим часописима, презентовањем на архивистичким скуповима и семинарима, аутор говори о архивистици као самосталној научној дисциплини, предмету њеног изучавања и бављења, методама рада у овој области, са намером да ова, код нас још увек „млада”, научна дисциплина заузме своје место у систему друштвених наука. Са развојем информационог технологија, око архивистике је последњих неколико година покренута расправа и отворена су бројна питања која се тичу не као самосталне науке, а на која, макар делимично, из угла свог богатог професионалног искуства и „познавања материје”, покушава да одговори Радовановић.

Од најстаријих помена о заштити и чувању докумената у древним источним цивилизацијама попут

Поводом три деценије рада у Историјском архиву Шумадије историчар и архивски саветник Бориша Радовановић објавио је зборник радова „Огледи из архивистике” који прати развој ове науке

од њених првих дана у свету и код нас до данашњег развоја информационог технологија

начин који је занимљив и читљив не само његовим колегама него и ширем читалачком аудиторијуму.

У књизи је посебно обрађено питање успостављања заштите архивске грађе у Шумадији.

Обрада тематских целина у Зборнику постављена је тако да се изнета знања могу врло лако проверити и применити у пракси. Приликом одабира радова водио сам рачуна да они обухвате само оне проблеме архивистике који су актуелни у свету и код нас, а да они истовремено будућим архивистима укажу на данашње схватање посленика у овој делатности, написао је аутор Радовановић у предговору свог дела, додавши да се трудио да обради и она питања из ове научне дисциплине која су се стручњацима

чинила и „мање значајним и интересантним”. Рецензенти књиге су Ненад Ђорђевић, историчар и Станиша Бркић, музејски саветник.

Сигурно је да ће ови прилози подстакнути напоре да се архивистика у нас унапреди као друштвена наука, која ће у будућности играти значајну улогу због информација које архивска грађа садржи, сматра рецензент Ђорђевић, по чијем мишљењу овај зборник „проширује дијалог са временом и људима значајним за архивистику у целини”, док је по Бркићевој стручној оцени „овим зборником радова аутор значајно указао на проблеме, недоречене и превазиђене ствари из архивских делатности али и отворио многа савремена питања архивистике (дигитализације, стандардизација), дајући предлоге за њихова решења.

Штампање ове књиге омогућили су Министарство културе, Скупштина града Крагујевца и Историјски архив Шумадије.

З. МИШИЋ

„СИКС ПЕК” У ДОМУ ОМЛАДИНЕ

У очекивању новог албума

У суботу, 19. марта, у Дому омладине наступиће један од најпопуларнијих домаћих панк-рок састава, „Сикс пек”, а њихов гост је чачански бенд „За Ц”. Концерт је заказан за 22 часа.

Препознатљив по изузетно енергичном, а опет мелодичном начину изражавања, признати због одличних текстова и познати по савршеној атмосфери на својим живим наступима, „Сикс пек” је један од првих домаћих андерграунд бендова који је пробио границе Србије и свирао у целом региону, па и шире.

Већ 1995. године, непуних годину дана од настанка бенда, свирали су на мини турнеји по Грчкој, а потом су уследили наступи и у Холандији, али и свим бившим екс-ју републикама.

Занимљиво је да се улазнице за концерте ове групе, на пример у Загребу распродају и по 15 дана пре самог концерта, и то преко интернета

без и једног залепљеног плаката, а како крагујевачку публику сматрају домаћом, одлучили су да цена карте буде само 250 динара.

Њихов култни албум „Фабричка грешка” доживео је два реиздања, а албум „Мусиље” се, по званичним резултатима ИПС-а и „Мамут мегастора”, продавао раме уз раме са издањем Здравка Чолића. Уз четири албума и један сингл, овај бенд из Смедервске Паланке је 2008. године објавио и албум „Дискавр” на коме се налазе обраде омиљених песама чланова бенда, углавном из осамдесетих година.

Иначе, крагујевачки концерт биће прилика да се фанови у очекивању новог албума подсе-

те неких старих хитова овог бенда који на сцени траје пуних 17 година.

„ЛАГУНА” НАГРАЂУЈЕ

Тринаест разлога

Изузетно интелигентно замишљен, испричан снажним гласом и испуњен изванредном атмосфером, ово је роман који ће дуго обузимати вашу пажњу.

Два читаоца „Крагујевачких” овог петка добиће на поклон књигу „Тринаест разлога” аутора Џеја Ашера, а потребно је да у петак, 18. марта, позовете 333 111, после 11 часова ујутру, и будете најбржи. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у новоотвореној књижари „Делфи” у пешачкој зони.

Клеј Џенсен не жели аудио касете које је снимила Хана Бејкер. Она је мртва, према томе, њена тајна треба да буде сахрањена с њом. А онда ће му Ханнин глас саопштити да се његово име налази на тим касетама и да је он, на неки начин, одговоран за њену смрт.

Целе ноћи Клеј ће преслушавати снимке. Ханнин глас ће му говорити о тринаест разлога због којих је одлучила да умре. Водиће га кроз њихов мали град, а оно што буде открио заувек ће му променити живот.

„Постоји тринаест разлога због којих је твоја другарица мртва. Ти си један од њих. / Не можеш зауставити будућност. / Не можеш се вратити у прошлост. / Једини начин да откријеш тајну је... да пристанеш на игру”.

Ашер приповеда са искреношћу и једноставношћу која је потресно стварна.

„ДИВЕРТ” У СКЦ-У

Смеса уклопљених жанрова

Победници шестог „Шумадијског демо феста”, који је одржан 2007. године, по први пут после тог наступа свираће пред овдашњом публиком. Реч је о групи „Диверт” из Пожаревца. Њихов концерт заказан је у петак, 18. марта, у 22 часа, у Студентском културном центру.

„Диверт” је компактна смеса уклопљених жанрова, од чврстих гитарских рифова, преко дуба, драм ен бејса, до дарквејва. Бенд постоји од 2005. године, а прве наступе забележио је у

родном граду, Пожаревцу, а потом и широм Србије.

После „ШДФ-а” прву велику свирку имали су 2008., у Београду, у „Ливинг руму”. На „Рефракту” у мају прошле године свирају са „Дубиозом колектив” из Сарајева широм земље.

Оно што овај бенд чини препознатљивим је добра свирка, аутентичан женски вокал и акустичне перкусије. Бенд увелико припрема свој први албум, а након тога следи промоција и стого. Снимање се одвија у студију „Андерграунд” у Београду.

Иначе, бенд чине Владимир Петровић - Петра (бубањ), Иван Гојковић - Гојко (гитара), Марко Лишац - Фокс (бас), Милан Ступљанин (перкусије) и Сања Живковић - Шри Ауф (вокал).

„Диверт” је снимео три песме ко компилацију „202”, од којих се једна („Дистракт”) нашла на самој компилацији у издању ПГП РТС-а. Такође, бенд је забележио и запажен наступ на Зајечарској гитаријад.

Улаз на концерт овог пожаревачког бенда је само 100 динара.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

Четвртак, 17. март, 20 часова
Књажевско-српски театар

Представа
„Лажа и паралажа”
Редитељ Драган Јаковљевић

Четвртак, 17. март, 21 час
Дом омладине

Школа рок музике
„Октава”
Јавни час

Петак, 18. март, 20 часова
Позориште за децу
- Сцена „303”

Представа
„Слободне жене
балканске”
Играју: Љиљана Благојевић
и Љиљана Лашић

Петак, 18. март, 20 часова
Књажевско-српски театар

Представа
„Баво и мала госпођа”
Редитељ Жанко Томић

Петак, 18. март, 22 часа
Дом омладине

Концерт групе „Irish stew”

Субота, 19. март, 22 часа
Дом омладине

Концерт групе „Six pack”
(С.Паланка)

и гости „За Ц”
(Чачак)

Недеља, 20. март, 20 часова
Књажевско-српски театар

Представа „Столице”
Редитељ Љупчо Георгијевски
Гостовање - „Мал драмски театар”
из Битоље

Понедељак, 21. март, 22 часа
Дом омладине

Концерт „Voodoo healer”
(Грчка)

„АЛНАРИ” НАГРАЂУЈЕ

Капије Рима

Два најбржа читаоца „Крагујевачких” биће овог петка у прилици да добију занимљив наслов издавачке куће „Алнари”. Читаоци који, у петак, 18. марта, позову редакцију нашег листа на број 034 333 111, после 10 часова ујутру, добиће роман Кона Игулдена „Капије Рима”.

Аутор овог бестселера романа доноси нову историју о римском „играма”.

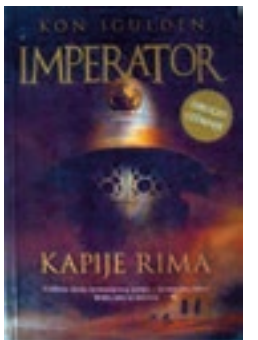
Од призора гладијаторских борби до интрига у сенату, од страних ратова који су створили империју до политичких сукоба који су је скоро уништили, романи „Император” осликавају невероватну причу о човеку који је био највећи Римљанин. Ово је прича о Гају Јулију Цезару.

„У даљини се зачу галопирање. Кабера задржа капију отвореном, посматрајући коњаника који се приближавао. Можда је то био први од нападача или можда гласник из Рима? Коњаника је пратио мрачан, прашњав траг, једва видљив под slabим светлом сумрака.

- Држи капију! - нареди глас. Кабера изви обрву. Шта је друго мислио да ради? Гајев отац Јулије протутња кроз отвор, црвеног лица и прљаве одеће.

- Рим гори, рече он, силазећи с коња. - Али моју кућу неће освојити.

На хоризонту је владала тама, али Кабера је могао да види ватрене језичке који су се приближавали, бивајући све гушћи, подсећајући на свице. Сваки је представљао лампу или бању побеснелих робова. Њихова крв разбуктавала је запаљено небо изнад престонице. Приближавали су се великом имању”.

МИХАИЛО МИКИЦА ПАНТОВИЋ, НЕУРОПСИХИЈАТАР

Дух је у људима који су институције

Потеру води Милан Пурић

Моји родитељи, пред-ратни учитељи, а поготово мој деда по мајци, некадашњи директор Гимназије и најбољи Скерлићев ученик, утицали су на мене, а ја на своју породицу да postanем оно што сам данас. Поред тога, и професорка Бранка Ранковић ме је увукла у свет писмености, књижевности и науке. Те темеље допуњава и мој скоро педесетогодишњи рад, као и небројана путовања по свету.

Како се некад одрастало у Крагујевцу?

Период између седамдесетих и осамдесетих година прошлог века, кад сам завршио факултет, вероватно је био најлепши на планети. Тада сам лечио старе солунце, редовно излазио на корзо и трудио се да у струци озбиљно напредујем. Корзо је за мене био антички трг где смо размењивали мисли и идеје и своје филозофије. Као неко ко је писао о историји наше болнице и неко ко је све време волео и познавао овај град и људе у њему, истински сам уживао у том периоду.

Колико и како трају пријатељства из гимназијских дана?

То су драгоцене ствари, пријатељство је део среће. Са неким сам чак и кум, са неким се стално чујем и увек постоје оне вечне теме из гимназијских дана. Ту су и дружења пар пута годишње и све су то моје драгоцености.

Каква је разлика у образовању некад и сад?

Огромна. Сад је страховита брзина и површност, а и мотивација је другачија. Медицина се некад уписивала из идеала са дубљим темељима, данас је то површније и у тој махнитости лакше је остварити циљеве које данашње генерације постављају пред себе.

Каква је породица била у односу на данашњу?

Као искусан неуропсихијатар имам добар увид у тему. Породица у Србији се љубља, али се за сада, и поред изгубљених оријентира, још држи. Пауперизација или сиромаштво има страшне консеквенце. Волео бих да се та, како каже Корбизије, „стрела упућена у будућност“ сачува, јер је то један од темеља друштва и ја је изузетно поштујем.

Шта је потребно да човек досегне највише професионалне врхове?

Карактер, рад, а интелигенција се подразумева. Интелигенција у рајама воље једнако је резултат.

Да ли постоји крагујевачки дух и какав је он?

Крагујевачки дух свакако постоји. Понекад може чак помало да буде и суров, говорим о хумору. Како рече Мома Капор, све што је

Крагујевачки дух свакако постоји, понекад може да буде и помало суров, када је реч о хумору, али тај дух се прилично склонио у неке оазе и појединце, који су постали праве институције. Очекивао сам да Универзитет буде много присутнији у њему, но нада није пресахнула

лепо у Крагујевцу не види се. Тако и наш дух. Ја верујем у Крагујевчане.

Где највише живи наш градски дух?

Прилично се склонио са улица у неке оазе и појединце који су постали праве институције. Нажалост, очекивао сам да Универзитет много директније буде присутан у тој свери, али није, но нада није пресахнула.

Ко су типични представници крагујевачког духа?

У распону од Жике Ранковића, Слободана Павићевића до Макета Сликара. Та индивидуалност људи свакако је драгоценост нашег града.

Шта лепе жене представљају за наш град?

У граду где има пуно лепих жена, а борави и десетак хиљада студенткиња, на сваком месту се види њихова лепота и елеганција. заогрнуте у лепу одећу, а оне то савршено раде, просто око себе шире атмосферу еротике. То је необично важно за све, а поготово за мушку популацију.

Шта за град представља велики механички прилив становништва последњих тридесетак година?

То је проблематична прича која нас тера да савладамо тај проблем, јер би у супротном изгубили

на свим пољима, не само економском. Не видим организоване кругове интелектуалаца који би могли да потраже решавање тог проблема. Превише је власти, превише политике, па испољавам разумевање што су се образовани повукли корак уназад. То је елеменат стоичке филозофије.

Како описујеш наш град људима који нису били у њему?

Кажем им - мораш да дођеш да га видиш. После тога мораш да дођеш да се дружиш са Крагујевчанима, да би га упознао. После им кажем шта је Иво Андрић казao за Крагујевца. То сам чуо кад сам га интервјуисао (а он углавном није давао интервјуе) у гимназијским данима као члан уредништва „Света младих“. Врло контролисан човек био је пун топлине и пун љубави и посебно јако окренут историји Крагујевца као темељу наше будућности. Онда им кажем да је овде долазио Сартр, па о нашој феноменалној историји, јер све то прати једну кристализацију која Крагујевца чини непоновљивим.

Шта показујеш гостима који први пут бораве у граду?

Показујем им неке ствари које су се заборавиле, на пример место где је била прва апотека из 1836. године. Не верујем да то знају и садашњи студенти фармације и медицине. Тужан сам што нема идеје да се обнови Милошев конак. Поносан сам на крагујевачку Гимназију, позориште, суд. Свакако су ту и Шумарице, као место стравичног злочина, где су Немци убили и мог стрица. Са поносом причам да је Крагујевца у три наврата био српска престоница. Свакако им поменем и нашу индустријску причу и појединце који су Крагујевца изнели у свет.

Како спорт утиче на градски живот?

Спорт је ушао у једну искривљену фазу, па је необично да нека мала места из Војводине имају прволигаше, а крагујевачки фудбал као доминантан спорт то није. Нестало је бокс као оличење градског спорта и он сада само ти-

на. У граду свакако има раскошних талената којима би се морало посветити много више пажње, јер они су ти који износе Крагујевца у свет.

Каква је градска културна сцена?

Све је сконцентрисано на неко кратко време и на неке јубилеје. Изван тога готово да нема ничег. Постоје креативни људи који су запушени од људи који то не знају да раде, а рекао бих да су можда превише у политици. Ту може да се веома много уради.

Шта мислиш о природи која нас окружује?

Град је нашминканији него пре, али пошто ништа не функционише, или сасвим мало, мислим на привреду, онда то подсећа на нешто што је превише нашминкано, а то не желимо ни да поменемо. Људи који дођу са стране то региструју. Што се тиче околине, сигуран сам да већина људи у граду не зна да на само двадесетак километара постоје Гледићке планине које су права бајка, али која је, на жалост, потпуно неискоришћена.

Какву кухињу волиш и ко ти је спрема?

Ми у кући ослоњени смо на традиционална српска јела, али је кључна разлика између наше куће и других, где се исто тако негује традиционална кухиња, што сам ја лекар и што се води рачуна да ништа не буде претерано слано и масно. Мој апел свима је - избегавате слано.

Како би волео да град изгледа за тридесетак година?

Волео бих да креатори у граду буду људи који знају да раде свој посао, интелектуалци који су посвећени послу. Свакако је важно да ти елитни људи не одлазе у свет, као на пример мој син који је успешну каријеру направио у Лондону. Пуно таквих људи је напољу и они би требало да се врате и овде раде.

Шта си добио од крагујевачког духа, а шта си му дао?

Магистратуру, докторат, више од двеста научних радова, доста написаних књига. Ушао сам у стање духа у Крагујевцу јер сам по природи ствари морао да радим тај посао. То је било моје давање, које је у истом тренутку и добијање. Уз све мањкавости које постоје, Крагујевца је град који се воли.

DR PAVIĆEVIĆ
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Glišića 15
Tel/Fax:
034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

Stomatološka ordinacija
Dr BLANUŠA

034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43

radno vreme
od 8–12h
17–19h

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
PARODONT

Prim.Mr.scI.
Simić Dr Momčilo
Specijalista za
bolesti usta i zuba

Protetika
Hirurško lečenje
rasklačenih zuba
Hirurško usađivanje zuba
– metalni implantanti
Beljenje zuba – Beyond metoda
Miloja Pavlovića 10 – 333-506 063 631 486

DAM

Kolor C1
Jovana Rotovica 111
034 330 432

Kolor C2
Kneza Mihaila 55
034 300 191

Kolor C3
Vladimira Rotovica 14
034 340 301

Бесплатан превоз за више породице
Радино и недељом

Boje Lakovi Fasade

DR ALARM

**UGRADNJA
SERVIS
PROJEKTOVANJE
ALARMNIH SISTEMA**

Miroslava Artića 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

СapoKГ
servis biro opreme

Foto kopir aparata, Telefakse
Elektrokalкулатора
Laserske i matične štampače
Reciklaža glava i toner kasete
Prodaja novih i
recikliranih
fotokopir
mašina

KNEZA MIHAILA 55
Tel. 336 920; 302 919; 065 618 74 99

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ,
Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је носилац пројекта „ФИАТ АУТОМОБИЛИ СРБИЈА - Johnson Controls“, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – Изградња објекта за склапање седишта за возила ФАС, чија се реализација планира на локацији „Слободна зона ФАС - Грошница“, КО Крагујевац 2.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 17. 03. 2011. до 28.03. 2011. године, у времену од 9 -12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је носилац пројекта „ФИАТ АУТОМОБИЛИ СРБИЈА - Magnetto“, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – Изградња објекта за процес заваривања за возила ФАС, чија се реализација планира на локацији „Слободна зона ФАС - Грошница“, КО Крагујевац 2.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 17. 03. 2011. до 28. 03. 2011. године, у времену од 9 -12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је носилац пројекта „ФИАТ АУТОМОБИЛИ СРБИЈА - HPL“, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – Изградња објекта за склапање пнеуматика за возила ФАС, чија се реализација планира на локацији „Слободна зона ФАС - Грошница“, КО Крагујевац 2.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 17. 03. 2011. до 28. 03. 2011. године, у времену од 9 -12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је носилац пројекта „ФИАТ АУТОМОБИЛИ СРБИЈА - SIGIT“, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – Изградња објекта за производњу пла-стичних делова за возила ФАС, чија се реализација планира у оквиру комплекса „Слободна зона ФАС - Грошница“, КО Крагујевац 2.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 17.03.2011. до 28.03.2011. године, у времену од 9 -12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

ЗАБОРАВЉЕНЕ ПРИЧЕ И ЛЕГЕНДЕ

Пише Александар Бабић

Ратни пилот Петровић из Влакче

Лета господњег 1884. године породици Петровић у селу Влакча код Страгара родио се син коме су дали име Михајло. Одрастао је у подножју планине Рудник као и остала деца, али волео је да упире поглед у небо и имао срећу да види последњег крагуја, велику птицу која се гнездила негде на стогодишњим храстовима у висинама планине. Завидео је великој птици и имао је жељу да, бар на тренутак, буде птица и да може слободно да шестари небом изнад свог села и оближње варошице Страгара, па можда и да настави ка вароши Крагујевац, у који су га касније одвели да упише Војно-занатлијску школу. Одредили су га да учи лимарски занат.

Како бележе његови биографи, био је „врло бистар, наочит, немирног духа и незасит знања“. Сањао је да направи лимену птицу помоћу које би се виноу у ваздух да више не завиди рудничком крагују. Био је и неизмерно тужан када је сазнао да крагуја више нема. Да ли су је људи убили или је птица умрла природном смрћу, то није знао, и то нико није утврђивао. Само, на небу над Влакчом и Страгарима крагуја више није било.

Године су пролазиле, Михајло Петровић постао је питомац Артиљеријске подофицирске школе у Крагујевцу, онда поднаредник, а убрзо и наредник, после положеног прописаног испита. Хтео је да се усавршава у артиљеријској струци. Али, у српским службеним новинама види конкурс за избор шест питомаца који ће се упутити у иностранство да уче за војне пилоте. Пилоте! То је на корак да му се оствари детињи сан. Међу пријављеним кандидатима нађе се и његово име и би изабран. Одлази у Пилотску школу дво-крилних авиона „Фарман“ у Етамбу, у близини Париза. Одлази крајем априла 1912. године, а већ половином маја у Влакчу брату Живану стиже његово писмо из Француске:

„Како је величанствено летети осећа само онај који се нађе на висини двеста метара изнад вароши и лети као птица. Летео сам тако двадесет минута, али немам речи да кажем како је то лепо. Ниједна реч није довољна да опише то осећање“, писао је Петровић.

Тај његов први лет бележи и француски „Фигаро“, а наш лист „Пијемонт“ под насловом преко целе стране пише: „Први Србин самостално узлетео! Пре свих!“ Наставу је завршио са највишим оценама и пред стројем нових пилота наставник је рекао: „Честитам првом српском пилоту!“ То је било 23. јуна 1912. године.

На курсу у Француској летео је укупно петнаест сати. У домовину се вратио као наредник-пилот Михајло Петровић, а његов авион стигао је расклопљен у теретном транспорту. Онда авиони нису били у техничким могућностима да прелете раздаљину од Француске до Србије.

Петог октобра 1912. године почео је Први балкански рат. Ваздухопловни наредник Михајло Петровић као пилот Приморског аеропланског одреда српске авијације полетео је 20. марта 1913. године. У припреми је била офанзива за ослобођење Скадра и пилот Петровић добио је од команданта, мајора Косте Милетића следећи борбени задатак: „Утврдити јачину турске војске у јако утврђеним положајима, у циљу изналажења места најслабијег распореда непријатеља“.

Пре Михајла Петровића узлетели су капетани Илић, Станковић и Југовић и врло брзо се враћали без обављеног задатка због лоших временских прилика над Скадром. Било је потребно летети на већим висинама и ван домаћа артиљерије или личног наоружања турских војника. То је код лоших временских прилика лет са пуно ризика.

Пре него што је полетео наредник Петровић је рекао: „Ја има да се прославим или славно погинем“. Кренуо је на свој први и, нажалост, последњи ратни задатак. Претходници су му саветовали да не лети на већој висини од 800 метара због ваздушних струја које онемогућавају управљање авионом. Михајло се виноу на висину већу од хиљаду метара и надлетао турске положаје, што је изазвало озбиљну забринутост међу турским трупама. Са страхом су упирали погледе у небо, не верујући својим очима. О том тренутку најбоље говоре речи команданта одбране Скадра Есад паше, који је рекао да су његови војници помислили да је то сам шејтан, ђаво, у аероплану по оваквом невремену. Очекивали су да на њих „почне да бљује ужарено камење и ватру“. Међутим, то није било у плану. Михајло је желео само да извиди њихове положаје и омогући лакше ослобађање Скадра.

Није стигао да свом команданту поднесе рапорт шта је учио. Како је показивала апаратура његовог скрханог авиона, летео је на висини од 1.234 метра. При спуштању на аеродром Маљ Барбулушит код Скадра, због веома јаке турбуленције, авион се преврнуо у ваздуху - и наредник Михајло Петровић је испао! Тада се нису носили падобрани, а не зна се како је ремен којим је био везан за седиште пукао. Испавши из авиона, пилот је летео - слободним падом и нашао своју смрт. Његов сат зауставио се у тренутку, показујући 9.45.

Тело Михајла Петровића пронађено је у близини аеродрома са кога је полетео. Много тога у овом случају остало је неразјашњено, а није спроведена ни истрага, како се то у војсци обавезно чини. Знано се само да је мртав - као и онај последњи руднички крагуј.

Наш пилот наредник Михајло Петровић ушао је у историју као први припадник ратног ваздухопловства у свету који је погинуо на ратном задатку.

ПРВИ СРПСКИ ШКОЛОВАНИ ПИЛОТ,
МИХАЈЛО ПЕТРОВИЋ У ТОКУ ТРЕНАЖЕ
У ФРАНЦУСКОЈ, 1912. ГОДИНА.

РОМИ - ИСТОРИЈА И МИТОВИ (4)

Поправљали лађе у Београду

Прве доступне историјске податке о Ромима у Србији налазимо у попису Београда из 1536. године. Ту се наводи да су они имали „часни фермен“ да могу поправљати лађе у пристаништима и обављати ковачке послове. Били су ослобођени харача, пореза и свих других намета

Приредио Александар Бабић

Еиротиња и немаштина су саставни делови људских живота, али су се најекстремније показале међу Ромима. Иако је општеприхваћено мишљење да Роми проводе живот весело и безбрижно, то сигурно није тачно. Они су често задовољни и нечим малим, макар кором хлеба, а своју тугу, беду и јад бајају на песму, да се лакше препусте забораву.

Склони смо и да Роме поистоветујемо са нерадницима који се одају прошњи да би тако дошли до неке зараде. Ствари, ипак, треба сагледати са свих страна, шта то условљава да просјачење још увек постоји међу Ромима, а ми ћемо позвати у помоћ приче и легенде и из српског и из ромског народа да вам то прикажемо.

Цркве од сира и камена

Вук Караџић бележи једну пословицу за коју одмах даје и објашњење да она треба да покаже однос Рома према прошњи. Пословица гласи: „Ако био торбоноша, мајци био жив, ако био гочобија, не био јој жив“. То је изрека старе Ромкиње, а торбоноша је назив за човека који стално узгаја себе има торбу и ако му неки добри људи шта уделе има у чему то да понесе и донесе кући, чиме ће хранити и себе и породицу. Ако, пак, постане гочобија (бубњар), отићи ће у свет да свира и развеселава људе, далеко од куће и неће се моћи свако вече враћати, па ни породица неће имати сваки дан храну.

Постоји и оваква легенда која објашњава прошњу Рома.

У старо време позове Бог све народе да им одреди чиме ће се претежно бавити. Од сваког народа дође по један представник и Бог отпоче да дели занимања. Ром стане Богу иза леђа, верујући да ће на њега и његов народ заборавити и тако им неће одредити никакав посао, па се могу до миле воље излежавати. Кад Бог заврши расподелу, Ром се упита - а од чега ће он и његови сународници да живе, па изађе испред Бога и рекне: „Удели ми нешто кад ми ниси дао посао!“ Види Бог да је погрешно, па пита Рома: „Хоћеш ли да ти увек само ја делим или сав народ“. Погледа Ром и размисли - народа је више, па ће се сакупити више, па рекне: „Волим да ми сви деле!“ И тако они почну да просе од свакога.

Роми се најчешће могу видети пред црквама како просе, а ево и зашто, по легенди.

Када су почели да живе једни поред других, и Роми и Срби имали су своје цркве, у којима се вршила верска служба, само што је српска црква била од сира, јер су Срби били претежно сточарски народ, а ромска од тврдог материјала, камена, пошто су по свету већ научили како се праве такве грађевине и сами су били занатлије. Завидели Срби Ромима на њиховој грађевини, завидели Роми Србима на њиховој - јер није лоше доћи у цркву и грицнути нешто. Тако се најзад договоре да изврше размену: да Срби узму цркву од тврдог материјала, а Роми ону од сира и да још Срби Ромима доплате пет пара. Срби нису имали тих пет пара да одмах исплате,

па су Роми стално долазили пред српску цркву да просе, уствари траже своје паре које су им Срби остали дужни при размени цркава.

У Србији пре Косовског боја

Ово су више шаљиве него уверљиве приче и пре наличе анегдотама него легендама, али легенда која следи можда је право објашњење зашто Роми просе. Легенда каже да су ту навику стекли у турско време.

Елем, био неки сиромашан Турчин и молио се стално Алаху да нешто учини да се и он обогати и постане газда. И Алах му помогне, али му каже да сада када је богат треба и он да помаже другим сиромашним људима, Нови богаташ обећа, али после извесног времена Алах пошаље Џебраила (светог Арханђела Гаврила) у облику сиромашног Рома, да га искуша. Он оде пред богаташа и затражи да му удели макар кору хлеба, а богати Турчин га отера. Онда га Алах прокуне и он опет осиромаша. Ова легенда се преносила са колена на колена међу Турцима и стога никада нису одбили ниједног Рома који би им затражио милостињу, бојали су се да тај Ром није којим случајем прерушени Џебраил. Пошто је већина Рома живела међу Турцима, то су просење почели и да искористићавају да на лак начин дођу до зараде, па им је то остало у навици.

Роми међу Турцима нису само просили, већ и радили многе послове. Добијали су од турских власти „часни фермен“ да раде онај посао који су знали и умели. Пошто нема тачних историјских података када су Роми дошли (или прошли) у Србију, може се са великом сигурношћу тврдити да је то било и пре Косовског боја, дакле у 14. веку, пошто их налазимо у Румунији и Грчкој (а вероватно су пролазили и кроз Србију тог доба). Анализом говора Рома у Румунији и Молдавији можемо закључити да су се служили језиком који је био измешан многим грчким и персијским речима. Иначе, најкраћи пут од Грчке према Румунији и Молдавији водио је баш кроз Србију.

Историјске податке о Ромима у Србији који су доступни (што не значи да не постоје и неки старијег датума) налазимо у попису у Београду из 1536. године. Ту се наводи да су они имали „часни фермен“ да могу поправљати лађе које су се налазиле у пристаништима и обављати ковачке послове, што значи да су знали ковачки занат. Били су ослобођени харача, испенце (пореза) и свих ванредних намета.

Помињање Рома на нашим просторима налазимо и касније, 1573. године. У свом

ПУТУЈУЋА РОМСКА ПОРОДИЦА 1937. ГОДИНЕ

путопису Герлах бележи да Рома има „прилично“ и да су настањени поред реке Саве (вероватно због посла којим су се бавили - поправке лађи). Сличну белешку прави и Ортендорф, који путује Србијом 1663. године и уочава Роме. Претпоставља се да су тада живели на Ади, која је по њима и позвана Ада Циганлија, пошто је општеприхваћени назив за Роме био Цигани. Ада Циганлија се под тим именом налази први пут на Воденеровој географској карти - секција Београд.

Касније се Роми настањују у Београду у крају где је данас Народна Скупштина, те се цео крај на почетку данашње Таковске улице називао Циган малом. Роми су имали у Београду три махале у којима су становали, а живели су и у неким другим варошима Србије у првој половини 19. века.

Касније миграције и мешање међу групама Рома донекле су измениле слику о њиховим племенима, начину живота и зани-

мањима. Сliku Рома у Србији у 19. веку дао је у својој докторској дисертацији Тихомир Ђорђевић. Он их је поделио на три скупине.

Прва су Арлије (од речи ерлија или јерлија, тј. човек који припада неком месту), а то су Роми који имају стална станишта у селима или на ободима турских касаба или српских вароши.

Друга група су Тамари, они који су се касније „смирли“ јер су обично били луталице (Рома - царанца), слично као чергари, па су подигли своја станишта на турским тамарима (отуда назив тамар), земљи коју турски султан даје на уживање (коришћење).

Трећи су Влашки Роми, који су почели да настањују наше крајеве после бекства из Влашке (Румуније) због погрома средином 19. века, мада су поједине породице стигле и раније, прелазећи Дунав када је опадала вода.

Све то говори да се Роми у Србији нису одједном доселили, нити су дошли са исте стране.

Напритов, они су у Србију долазили постепено и то са свих страна, из свих околних земаља. Овде су препознани по језику којим говоре, по обичајима или вери. Прво су почели да долазе са југа, из Грчке или Турске, а касније су стизали из Влашке, Мађарске и Босне.

Преласци из Румуније

О преласку Рома из Румуније (такозваних Влашких Рома) постоје подаци тек из Државне архиве Књажевске канцеларије књаза Милоша. Може се претпостављати да су се почели досељавати одмах после Велике сеобе Срба под Чарнојевићем 1690. године, јер су онда велики простори Србије остали ненасељени, као и после рата између Аустрије и Турске на овим нашим просторима, када је, такође, много народа настрадало или се раселило, побегло.

Међутим, изгледа да је тек 1833. године било више прелазака. Тако Стефан Стојановић из Неготинске Крајине пише књазу Милошу како је 20. августа пре-

шао из Кладова „чернецки Циганин Константин Ђумиш са својом женом Флором и са малим дететом“, а 20. септембра исте године поменути Стефан шаље књазу списак лица двеју фамилија Влашких Рома који су побегли из Румуније у Фетислам. Из списка се види да је једна фамилија бројала четири члана, а друга седам и да су из два различита спахилука у Румунији.

Још 12 фамилија са 61 душом пребегло је у срез кључки, а оне „желе да се по Окружју Крајинском сместити могу“. Већина фамилија је из села Корбов-Острова на влашкој страни. Они су дотерали 13 коња и шест кочија, док су остали дошли јашућим коњима.

Неки Роми су у Србију књаза Милоша долазили и „по позиву“. У архиву Књажевске канцеларије стоји писмо Стефана Стефановића који каже да се труди да за књаза ангажује међу Влашким Ромима у Фетисламу људе који су „ашчилику (спремању хране) и терању коња вешти“. Стефан је у Текији нашао једног чокојског Рома који коња, како каже, „зна терати добро“ и да му га је текијски војвода обећао дати. Тако је нашао три кочија. Зна се и име једног који је возио књаза Милоша, то је Мартин Предо.

Тако су ови Роми постајали српски поданици и настављали да живе међу Србима. Влашки Роми били су православне вере и славили су Свету Петку (14. октобар). Већином су се налазили у Источној Србији, у хољском крају.

У Србију је прелазило у то време и нешто Рома из Аустрије. То су били Банањански или Мађарски Роми. Они су обично долазили као трговци коњима, дамбаси. Читаве фамилије биле су у широком коњском колима, а заустављале су се у местима где су били вашари или велики пазари. Они су били обучени као наши људи у пречанским селима, у Војводини. У Србији су само боравили, али се нису настањивали, већ су се враћали преко Дунава и Саве. Долазак Мађарских Рома у Србију непрестано је забрањиван због крађе и трговине украденим коњима, да би расписом власти од 1. јула 1894. године прелажење Мађарских Рома било потпуно спречено. Из Збирке расписа полицијске струке, штампане у Београду 1887. године, могу се видети све те забране и покушаји полиције да их контролише приликом прелазака границе, до коначне забране.

ВЛАШКИ ПОСТЕР ИЗ 1852. ГОДИНЕ КОЈИ ОГЛАШАВА ПРОДАЈУ РОБОВА РОМА

U SARADNJI SA Eurobank EFG
ROK ZAVRŠETKA DECEMBAR 2011

PRODAJNA KANCELARIJA
034 353 506
065 20 68 442
 ► www.globalkolonija.rs
 ► prodaja@globalkolonija.rs
 ► www.cbre.rs

EKSKLUZIVNI ZASTUPNIK PRODAJE **CBRE**
 CB RICHARD ELLIS

ПОШТОВАНИ СУГРАЂАНИ,
 У циљу побољшања и унапређења животне средине града Крагујевца, ЈП Чистоба и Секонк до.о.о., започињу акцију

Вашу амбалажу у рециклажу!

Акција је саставни део процеса унапређења новог система управљања амбалажним отпадом.

Секонтејнер
 ваљат амбалажу

Секонтејнер је велики отвор, у којем се налази и велики бочак за амбалажу. Сваки дан!

Секонтејнер
 је велики бочак за амбалажу. Сваки дан!

ВЕЛИКИ НОВАЦ!

У СЕКОНТЕЈНЕР ОДЛАЖЕНО СВУ ИСКОРИШЋЕНУ АМБАЛАЖУ ЗА ТЕЧНОСТ. ТО СУ:

КАРТОНСКА ПАПИРНА И ТЕТРА ПАК АМБАЛАЖА

ПЛАСТИЧНА И ПЕТ АМБАЛАЖА

ЛИПЕНКЕ

И СТАКЛЕНА АМБАЛАЖА

Када га доведем напомену амбалажним отпадом, добићу:

Секонтејнера прикупља локално комунално предузеће.

Уместо на депонији, која до сада отпадне амбалажу разарставању, пастирају рециклажи.

Секонтејнер је у складу са Европском Мала Вега Плана

ПРИРОДУ ЧУВАЈМО ЈЕР ДРУГУ НЕМАМО ХВАЛА ВАМ!

Logo: ЈП ЧИСТОБА, СЕКОНК ПРАК

KUPITE STAN U SMALLVILLU PO NAJPOVOLJNIJIM USLOVIMA KREDITIRANJA

SMALLVILLE

KRAGUJEVAC

SOCIETE GENERALE SRBIJA

MESEČNA RATA VEĆ OD 160 EUR*

*Primer kredita iz sredstava banke sa varijabilnom kamatom, u evrima, na 25 godina: Vrednost nekretnine : 30.000 / Učešće 10% : 3.000 / Iznos kredita: 27.000 / Udružena primanja: 321 EUR / Rata: 160 EUR EKS 5.29% za kredit sa promenljivom kamatnom stopom, EKS 7.88% sa fiksnom kamatnom stopom, rok 60-300 meseci, indeksirano u eur.

VOLKSBANK SRBIJA

STAMBENI KREDITI ZA GRAĐANE SRBIJE KOJI ŽIVE I RADE U INOSTRANSTVU

ZA SVE INFORMACIJE POZOVITE NAŠU PRODAJNU SLUŽBU:
 Kragujevac, Bulevar Kraljice Marije 54 / Tel: 034 352 641, 011 3058 435
 E mail: info@smallville.rs / Web: www.smallville.rs

САТИРА

Здрав живот

Све је почело одавно. Најпре сам осетио прескакање срца и неку нелагоду у грудима. Било је то одмах након што су нас душмани бомбардовали осиромашеним уранијумом.

- То ти је највероватније од тога - саопштио ми је мрзоволни доктор коме су тих дана сви апарати за бољу дијагностику били у квару. Успут, препоручио ми је барену јунетину као главни оброк за коју ја, наравно, нисам имао пара. Наставио сам да једем оно што сам имао, тј. леба и јаја на око.

Онда сам остао без посла, након чега сам пао у тешку депресију. Мој психијатар је немоћно вртео

- Штрајкачи су изгубили сваку наду. Иначе, не би дошли пред зграду владе.
- Ко се придржава Божјих заповести, преживљава пакао на земљи.
- Највећи успех власти је што је опозиција гора од ње.
- Наше архитекте у стваралачком заносу руше све око себе.

Александар ЧОТРИЋ

главом што је значило да ми нема спаса. Преписао ми је додуше неке таблете и препоручио да што више шетам.

Шетао сам колико год сам могао све док кући нису почели да ме враћају комшије и ближа родбина. Ја сам то више нисам умео. Неуролог је претпоставио да је до толиког губитка памћења највероватније дошло због превеликог аерозагађења коме сам био изложен док сам тумарао по улицама и градским трговима. Из његовог погледа такође ми је било јасно да сам дотерао цара до дуvara.

И он ми је препоручио неку дијету за коју ја опет нисам имао пара те сам наставио да хлеб узимам у истом обиму, заједно са оним јајима.

Јетру ми је упропастила неистправна вода коју сам пио с једног бунара јер нисам могао да платим ону из градског водовода. А кад ми је због прекомерне употребе јаја скочила масноћа, наравно да сам се и шлогирао. Успео сам да неко поново станем на ноге тек после шест месеци. Како сам у мојој глави већ био мртав, тада сам пожurio код попа да видим пошто су његове услуге и на градско гробље да се распитам за гробно место и трошкове упокоја.

Е, када сам и то сазнао, дошло је да наглог прекрета у мом здравственом стању. Срце ми је ухватило нормалан ритам. Прошла ме је главобоља и вратило

Стамбени одговор

Шта радим?
Ево седим и гледам телевизију.
После ћу отићи у кухињу да направим сендвич.
Па мало у купатило.
Проћи ћу кроз ходник.
И поново ћу сести да гледам телевизију.
А затим ћу лећи да спавам.
У истој соби.
Не, не могу ићи на концерт.
Жао ми је.
У позориште ни случајно.
И биоскоп отпада.
Кафана не долази у обзир.
Кафић ни у сну.
А не могу ни у госте.
И тамо треба купити поклон.
Да, узео сам стамбени кредит.
Истина је, купио сам стан.
Али немам више ни динара.
Шта сам имао отишло на учешће.
Остало на рате.
И шта сад радим?
Па ето, станујем...

Слободан СИМИЋ

ми се памћење. Јетра ми се регенерисала. Крвна слика се вратила у пожељне оквире, а шлог ме скоро сасвим попустио. Ипак је здраво живети у Србији закључио сам тада оном половином мозга која ми је остала у функцији. Попе, извини!

Драган РАЈЧИЋ

Поруке

Постоји читав мали ритуал када стигнем на посао: наручим кафу, укључим компјутер и прво погледам поруке које су ми стигле. Нажалост, обожаваоци слабо пишу.

Мејлови које најчешће добијам деле се у три групе. У првој су естрадни трачеви, које читам тек да будем колико-толико у току, јер данас скоро да немате шта са људима да попричате ако не пратите ријалити програме, разводе, швалерације и промену стајлинга актуелних певаљки. Ето, Дача и Ната су почели међусобно да се пљују, некон његовог достојанственог држања и њених од суза закрмељених очију пред камерама.

Потом су ту обавештења о разним попустима по београдским радњама, кафанама, козметичким и фризерским салонима. Код њих се увек изнервирам, јер изнова сазнајем колико су јефтиније овакве услуге у престоници, него у Крагујевцу. Примера ради, данас су у понуди комплет ручак за две особе у једном београдском ресторану за шесто динара и третман педикура, масаже и фризирања – све за хиљаду и по динара!

И на крају, незаобилазне су поруке о књижевним вечерима, новитети издавачких кућа и о разним културним дешавањима широм земље. Рецимо, данас сам сазнала за предавање неког страног филозофа у једном престоничком фенси локалу. Нити сам читала име, нити тему предавања, нити имена осталих учесника. Пажњу ми је одмах заокупила истакнуто видљива информација да се, после свега, организује "ручак са филозофима", што је, очигледно, главна ставка целог програма. То ме баш заинтриговало јер, ручак са филозофима, мора да је невиђено узбудљив догађај. Претпостављам да се неће јести филозофске тезе, већ нешто конкретније. У сваком случају, нисам заинтересована за овај спектакл. Па, нисам ја од јуче: ко са филозофима руча, вечера са идеолозима! А, ујутру, обавезно, боли глава.

Међу овим свакодневним, данас ми је стигла и порука од једног колеге. Честита ми номинацију за Ђурђевданску награду! Чујем да се дигла прашина око те награде и да свака странка, у свакој области награђивања, меша своје моћне прсте. Право да вам кажем, када сам прошли пут била предложена, те године, нико није добио награду из области новинарства. Док су неки коментарисали како је просто немогуће да ама баш нико од новинара те године није ваљано обављао свој посао, мене је таква одлука обрадовала. Ако је тачно оно партијско мешетарење и око награда, новинарима од части, вероватно, не би ни служило на част да добију такву награду. Пре свега, комплименти за новинарски рад код нас, одавно су постали релативни. Уз то, мислим да је опасно добити награду за новинарство, јер она, без обзира ко је даје, претпоставља изјаве захвалности за добро обављен посао, за некога. Тако је било и у комунизму, и данас, само је реч о другим наградама и другим партијама.

У животу су ме подржавали само они од којих сам искључиво сама желела да будем (по)држана. Нисам агитатор ни једне партије, половици градске свите нисам симпатична, нисам љубавница ни једног градског моћника, а при том, зарад телесне равнотеже, имам и дугачке ноге, и дугачак језик. Без силикона! То није добитна комбинација.

Не желим да будем малициозна, поготово што су, поред мене, предложени новинари чији рад поштујем, али награда за новинарство, свака осим оне коју новинар добије на улици, од обичних људи, или у виду пажње келнера по локалним кафанама, лоша је ставка у новинарској биографији. Бар докле док се за њу питају партијски, градски и ини великани.

Зато од истих и не чезнем да ме "погурају". То што би они уложили у мене подразумевало би да сам прихватила да се играм у игри без граница, у којој би ова награда била обичан пион. Бојим се да они не умеју да играју "не љути се, човече". А, ја не умем да играм шах, нарочито када је забрањено жртвовање коња.

Чињеницу да ме је за исту предложила "обична" читатељка, сматрам својим великим и довољним успехом.

ЛЕПА ЈЕЛА

Газим све пред собом.
Ја сам учесник у политичком саобраћају!

Иво МИХАЛЛОВИЋ

Карикатура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Срби воде психолошки рат против своје владе.
Неће да признају да им је боље упркос свим њеним напорима да их усређи!

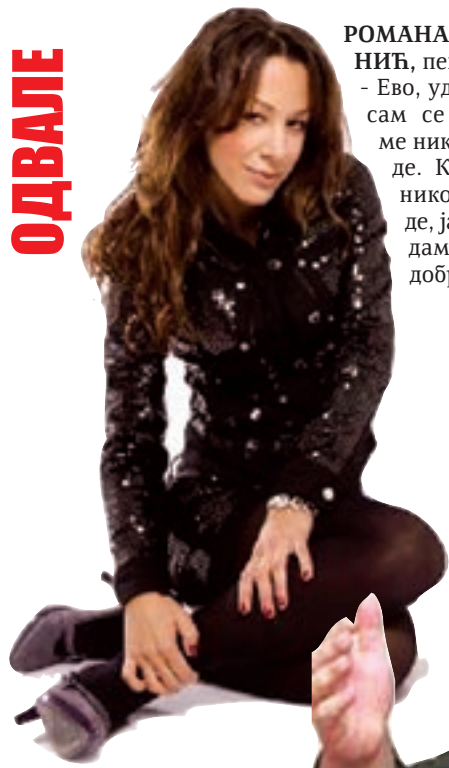
Својан ЈАНКОВИЋ

Горан Миленковић

РОМАНА ПАНИЋ, певачица:
- Ево, удебљала сам се пошто ме нико не једе. Када ме нико не једе, ја изгледам јако добро.

БРАНИСЛАВ ЛЕЧИЋ, глумца, о својој садашњој супрузи:
- Шест месеци сам је освајао, није било лако. Имао сам осећај да је јако зрела, није деловала млађе од мене. Тек када су ствари отишле предалеко, схватио сам да сам тридесет година старији.

АНАБЕЛА БУКВА, екс Ђогани, певачица, описује једну од својих ћерки:
- Кад је била мала, пуштала сам јој Шопена, Моцарта и Баха и верујем да је то утицало на њену интелигенцију и хиперактивност. Није што је моје дете, али је стварно мало померена.

ЖЕЉКО МИТРОВИЋ, власник ТВ „Пинк“:

- Да сам умро пре два месеца, сасвим сам сигуран да би бук појео магарца, али јавно обећавам да ће магарца појести вука.

НИНА СЕНИЧАР, манекенка:
- Јесам упознала Берлусконија и прва ствар коју ми је рекао јесте да је Борис Тадић врло леп.

ГОЦА ТРЖАН, певачица, о тетоважама цвећа на доњем делу леђа:

- Моја покојна бака звала се Цвета, а мама се зове Роса, па сам на тај начин хтела да им покажем колико ми значе и колико их волим.

ДРАГАН МАРКОВИЋ ПАЛМА, градоначелник Јагодине:

- Не волим „Фејсбук“ јер ти постају пријатељи људи које не познајеш. Свако може да ти приђе.

МИЛОШ БОЈАНИЋ, певач, оптужен за говор мржње:
- Не мрзим Јевреје. Они су божји народ, а ја сам читао Библију.

МАЈА МАРИЈАНА, певачица:
- Понекад ухватим себе да сам толико уморна да ми је тешко да почнем да размишљам.

Доситеј и Јован отворили летњу сезону у „Балкану“

Има да га оправа, само док се одморе

Мајстори оправљају љуљашке које су поломили прерасли за љуљање

„Ручни рад“ станара - јер им је надстрешница баш потребна

Прође фебруар, а она још чека

СКАНДИНАВКА

069

НЕМАЧКА ОБАВЕ ШТАЈНА СЛУЖБА			
КАНАЛ			
УЗВЕК НЕСТРОЈИВА			
ИЗНАД ПРЕКО			
ФРАНСКЕ СВЕЧАНОСТИ			
ИЗЈАВНА РЕПОЗИЦИЈА			
САСТАВНИ ВЕЗНИК		ДОНАТ ДОМАЋИНИ ПРИЛОГ ЈОШ КАКО	
ОБРАНАЦ			
КОРА ТОДОВИНИ		ТЕНИСЕР МИГУЛ МОДЕРНА КОШЦЕН- ТРАЈНИЈА	
ТАРАБА ЗА ТРАМВАЈ			
ГЛОДАР ДУТНИ БОСУ			
ПРАВЛЕН ТАБАСА (ИЛИ)			
ПРВИ МИТОВИ ДЕТАИ			
НАРОДНО ОСЛОБОДИЛАЧКО РАДНО СКОПЈЕ			
НАКРЕДНИ СЛОВИ		БОЈНИ ПОЛУТА РАЗИТ ОМЕРНИЈА	
[]		ОСАГНАТИ СВЕЖАК ПОЖИВЕТИ НОГ ЖИТА	
ИМАТИ СМЕЛОСТИ			
ОПОШЕЛУТА БЕШЕШКА			
ОТКРИТИ РАД		ОБЛАСТ У МАЊАРСКОЈ ТУМЕНИ	
ПОТПАЛНИ БАТН СЕ			

ОСМОСМЕРКА

У мрежи осмосмерке пронађите и заокружите називе ливадских биљака. На крају ће вам преостати 7 ненско-ришћених слова која, читана редом, дају коначно решење осмосмерке - назив још једне лековите ливадске биљке.

К	А	Ч	А	Л	С	А	М	Д	Г	М
А	А	А	Р	У	Ц	Н	И	Л	А	А
Ђ	У	Н	Р	Н	Е	В	А	Р	Е	Ј
У	Ш	Ј	Т	К	Л	Д	Г	А	Ц	Ч
Н	А	Б	А	А	И	А	К	К	А	И
Н	Ц	М	С	С	Р	Љ	У	Љ	Ч	Н
А	И	У	А	Е	И	И	У	И	А	А
Д	Љ	О	Т	Т	О	В	О	Ш	Б	Д
А	У	А	Е	С	У	У	И	Н	У	У
Р	Б	М	Ј	К	Д	К	М	Ц	Д	Ш
А	Р	А	Р	О	Х	А	Р	Г	А	И
Л	К	Ч	В	П	У	Ц	А	В	А	Ц
Е	Ђ	И	Ч	Н	О	В	З	В	Р	А
Б	Ц	Ц	А	П	И	Т	О	Е	И	П
А	Ц	А	М	У	Р	А	В	К	А	Р
Л	У	Ц	Е	Р	К	А	А	Т	И	С
С	М	И	Л	И	Ц	А	Ц	О	Б	А

БЕЛА РАДА
БОЦА
ВИД
ВЛАСУЉА
ВРКУТА
ГРАХОР
ГЛАДИС
ДИМАК
ДУБАЧАЦ
ЗВОНЧИЋ
ИВИЦА
КАНТАРИОН
КАЉУН
КРЕУЛИЦА
ЛИНЦУРА
ЛУЦЕРКА
ЉУЉ
МАЈЧИНА
ДУШИЦА
МАСЛАЧАК
МАРГАРЕТА
МАЧИЦА
МЕТИЉКА
МЛЕЧ
МРАЗОВАЦ
МУРАВКА
ОСЈАК
ПУЦАВАЦ
РАВЕН
СИТА
СМИЛИЦА
СРПАЦ
СУРЈАН
ТИПАЦ
ЦРЕВАЦ
УДОВИЦА
УШАЦ
ШИЉКА
ШУШУЉ

АНАГРАМ

ТИП АУТОМОБИЛА

Лепа сорта

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: аутоклав, раваница, приземан, а, саз, з, цет, липе, ир, карим, корозија, сава, ал, тањирача, ирен, пац, винавер, ини, илвр, сецирати, анал, тим. **ЗА МАЛЕ ЕНИГМАТЕ:** медвед. **АНАГРАМ:** казнени ударац. **БЕЛА УКРШТЕНИЦА:** планирати, р, палатал, ексмисија, до, арета, снизилца, его, к, д, б, дл, т, васо, носити, ол, имитатори, шекуларац, троллист, и, варано, тј, отарак, ва. **ДИЈАГОНАЛНА:** капљица, макета, једва, поло, кк, дршка, крило, кнта, ака, на, а.

СУДОКУ: а) 946-317-528, 781-529-346, 352-486-179, 263-971-854, 895-234-761, 174-658-293, 428-195-637, 519-763-482, 637-842-915.
б) 589-617-432, 316-452-879, 427-938-561, 154-769-328, 872-345-196, 963-281-754, 738-196-245, 641-523-987, 295-874-613.

СЕРПЕНТИНА

1										
						2				
		3								
						4				
		5								
							6			
		7								
								8		
									9	

Серпентину решавате уписујући речи до граничних црта крећући се утврђеном путањом. Ако сте укрштеницу решили исправно, у осенченим пољима добићете имена двеју јужноамеричких држава.

- Приговор о квалитету робе,
- Угоститељски објекти,
- Наш познати филмски серијал,
- Монаси,
- Земљиште под засадом малине,
- Мала тараба,
- Музичко такмичење у Зајечару,
- Симпатизерка неког клуба,
- Холивудски глумац, Хемфри.

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: тешки

4			2		7					
		5				6	3			
			8				9			
1				6					8	
			9		8					
2				4						3
	4				9					
	6	3				2				
		7		5						4

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи

		2								
	7						1	5		
	3			9	5			8		
				1				4	9	
			1	7		4	5			
3	4				6					
	9		2	7					6	
	2	4							9	
								7		

Poštovani! Propala Vam je kada?

(izgrebana, pukla, rupičasta, pohabana boja ili bilo koji drugi deformitet)
Mi u vašu dotrajalu **kadu ugrađujemo novu**, istog oblika, dimenzija i boje.
Nema razbijanja pločica, nema prašine, nema galame, izvoljevanja i ucenjivanja
kvazi-majstora. Nije bitno od kog materijala je Vaša postojeća kada.

Celokupan posao završavamo **za 2-3 sata**.

Ovim izbegavate mukotrpno traženje kade po prodavnicama,
troškove transporta, troškove vađenja stare kade i ugradnje nove.

Za sve bliže informacije javite se na telefon
063/657-290 od 08h do 15h

i svaki problem s Vašom kadom biće rešen!!!

SZR
POLIMAG
063/657-290

Дана 11. марта 2011. године преминуо је наш драги колега

Владимир Николовски

1955 – 2011.

Сахрана је обављена 14. марта 2011. године на Бозман гробљу.
Нека ти је лако поље на крају града.

Колеге ЈП Радио телевизије Крагујевац

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац

Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854; milicevic8@yahoo.com

СТАНОВИ			
Центар 25,2 м², IV сп, цг	31.000	Аеродром 78 м², II сп, цг	68.000
Центар 32+8 м², VI сп, цг	40.000	Ердоглица 25 м², I сп, цг	28.000
Центар 35 м², III сп, цг	33.000	Ердоглица 26 м², I сп, гас	28.000
Центар 35 м², I сп, цг	43.000	Ердоглица 33 м², IV сп, цг	33.000
Центар 40 м², II сп, цг	37.000	Ердоглица 35 м², IV сп, цг	33.000
Центар 47 м², III сп, цг	47.000	Ердоглица 43 м², II сп, цг	35.000
Центар 51 м², I сп, цг, лифт	55.000	Ердоглица 50 м², I сп, гас, нов	50.000
Центар 55 м², I сп, цг	37.000	Ердоглица 53 м², V сп, цг	42.000
Центар 60 м², V сп, цг	54.000	Ердоглица 61 м², III сп, цг	55.000
Центар 70 м², пр, цг	60.000	Ердоглица 67 м², I сп, цг	64.000
Центар 74 м², II сп, гас	66.500	Ердоглица 70 м², IV сп, цг	60.000
Центар 84 м², II сп, цг	85.000	Ердоглица 80 м², V сп, цг	70.000
Буџан 18,15 м², V сп, та	22.000	Палилуле 80 м², VI сп, цг	38.000
Буџан 29 м², II сп	31.000	Звезда 42 м², IV сп, та	30.000
Буџан 35 м², V сп, та	32.000	Мала вага 35 м², III сп, гас	33.000
Буџан 35 м², VI сп, та	33.000	Мала вага 55 м², II сп, цг	48.000
Буџан 38 м², IV сп, цг	38.000	Мала вага 68 м², IV сп, цг	53.000
Буџан 48 м², VI сп, цг	42.000	Вашариште 27 м², II сп, гас	25.600
Буџан 56 м², I сп, та	50.000	Вашариште 32,3 м², III сп, гас	30.000
Буџан 65 м², VI сп, цг, нов	61.000	Вашариште 47,5 м², II сп, гас	48.000
Багремар 23,7 м², I сп, цг	договор	Вашариште 52 м², пр., та	47.500
Багремар 31,5 м², I сп, та	25.000	Озон-парк 66 м², IV сп, гас	58.000
Аеродром 20 м², пр, цг	23.500	Озон-парк 72,5 м², I сп, цг	65.000
Аеродром 30 м², VI сп, цг	договор	Станово 34 м², IV сп, цг	27.000
Аеродром 36 м², II сп, цг	35.000	Станово 53 м², IV сп, цг	40.000
Аеродром 45 м², V сп, цг	38.000	Ц. Радионица 39 м², III сп, цг	34.000
Аеродром 45 м², V сп, цг	39.000	Ц. Радионица 79,9 м², VII сп, цг	65.000
Аеродром 44,35 м², IV сп, цг	37.000		
Аеродром 53 м², IV сп, цг	40.000		
Аеродром 59 м², III сп, цг	49.000		
Аеродром 65,1 м², II сп, цг	56.000		
Аеродром 67 м², VIII сп, цг	54.000		
Аеродром 76,5 м², VII сп, цг	58.000		

Мали огласи

Издавање

ИЗДАЈЕМ намештену гарсоњеру у центру Београда за једну (1) особу, ТА грејање, телефон.
Телефон: 034 313 705

Услуга

МАТЕМАТИКА, механика, физика-сви узрасти. Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију(СМ) и полагање мале матуре. Студенти(април). Пријемни (више и високе школе и факултети). Матурски. Такмичења. Телефон: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

Последњи поздрав

Ради Станојевић

рођ. Станковић

1941 – 2011.

Умрла је 10. марта 2011. године и оставила да за њом жале:

Син Драган, ћерка Весна, унук Марина и Ивана,
унук Небојша и зет Милица

НЕДИЈА СНЕЖАНА

(1961-2011)

"Она иде у светлу лепоте
Ко ноћ блага у звезданом сјају.
Све што има у свету красоте:
Светлог, тамног - њене очи дају.
Све нежности, и дивоте с њима,
Што дан блистав не може да има..."

ТВОЈИ ЗАУВЕК: Мића, Невена и Вељко

Обавештавамо рођаке и пријатеље да је

Драгослав Живановић Живанче Тагарт

Испустио своју добру и племениту душу 7. фебруара 2011. године и да ће се четрдесетодневни помен обавити на гробљу Бозман, 18. марта 2011. године у 13 сати.

Ожалошћени: супруга Љиљана, ћерка Оливера, унук
Никола и Богдан, син Жика и снаја Јована

У недељу, 20. марта 2011. навршава се четрдесет дана како је отишао на вечни пут наш вољени

Милутин Петровић Миша

Тога дана посетићемо његову вечну кућу.

С љубављу: Маја,
Гене и Тања

Гордана Обрадовић

16. 8. 1949 – 11. 2. 2011.

Мама,
У среду, 23. марта 2011. године, биће четрдесет дана како те нема, а ми још не верујемо...
Тога дана у 11,30 сати на Бозман гробљу биће одржано опело и помен.
У нашим срцима и мислима живиш...

До неба те воле твоја Каћа, Кики, Цока и мајка Јела

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 17. до 23. марта

Четвртак 17. март	Петак 18. март	Субота 19. март	Недеља 20. март	Понедељак 21. март	Уторак 22. март	Среда 23. март
СТАЊЕ СТВАРИ	МОЈА ШУМАДИЈА	У ПОТРАЗИ ЗА НЕДОЂИЈОМ	КУЛТУРА	ИЗМЕЂУ РЕДОВА	СУТРАЂАНИ	КОМУНАЛНИ СЕРВИС
20.00 Станје ствари	17.00 Моја Шумадија	23.00 У потрази за Недођијом	22.30 Култура	22.30 Између редова	20.30 Сутрађани	20.00 Комунални сервис
08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Викенд календоскоп р. 10.00 Кулоница р. 10.30 Путујуће приче р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Кулоница р. 12.35 Кућица у цвећу р. 13.00 Викенд календоскоп 14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. 17.00 Мозаик 18.00 Приче из књижевности 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Станје ствари 21.00 Ти си моја судбина р. 21.50 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Између редова 23.30 Снимак утакмице малог фудбала Пирот - Економица Вести у полувермену	09.00 Вести 09.05 Викенд календоскоп р. 10.00 Кулоница р. 10.30 Приче из књижевности р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе р. 12.00 Вести 12.05 Кулоница р. 12.35 АБС шоу р. 13.00 Викенд календоскоп 14.00 Станје ствари р. 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. 17.00 Моја Шумадија 18.00 Fashion Files р. 18.30 Огледало власти 18.40 Препознај Европу 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Преломна тачка 20.30 Корак по корак 21.00 Ти си моја судбина р. 21.50 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Између редова 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Разданола огледало р. 10.00 Кулоница р. 11.00 Нокаут р. 11.30 Улови трофеј р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг - Урсуле 13.00 Агро дневник 13.30 Кућица у цвећу р. 14.00 Шумадијске зимске игре Кнић 16.00 Вести 16.05 Немци 18.00 Доклор: Нокаут 18.30 Улови трофеј 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Кица-Пут змаја 21.00 Концерт РТК 21.50 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 Називни 00.00 Вести наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Кица-Пут змаја р. 10.00 Кулоница р. 11.00 Разданола огледало 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кулоница 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Викенд календоскоп 14.00 Винотека 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. 17.00 Мозаик 18.00 Interface 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Раднички - Земун (снимак фудб. утакмице) 21.00 Ти си моја судбина р. 22.00 Хроника 2 22.30 Између редова 23.30 Снимак утакмице малог фудбала Економица Кољубара Вести у полувермену	08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Викенд календоскоп р. 10.00 Кулоница р. 10.30 Interface р. 11.00 Најсмешаније животиње 11.30 Винотека 12.00 Вести 12.05 Кулоница 12.35 Агро дневник р. 13.00 Винотека 14.00 Раднички - Земун р. (снимак фудб. утакмице) 15.00 Shopping avantura р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. 17.00 Мозаик 18.00 Галенов свет 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Патрола 92 20.30 Сутрађани 21.00 Ти си моја судбина р. 22.00 Хроника 2 22.30 Између редова 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести наставка програма ТВ Крагујевац	09.00 Вести 09.05 Викенд календоскоп р. 10.00 Кулоница р. 10.30 Галенов свет р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Кулоница 13.00 Викенд календоскоп 14.00 Патрола 92 р. 14.30 Сутрађани р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Ти си моја судбина р. 17.00 Мозаик 18.00 Путујуће приче 18.30 Огледало власти 18.40 Препознај Европу 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 Ти си моја судбина р. 22.00 Хроника 2 22.30 Између редова 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9**OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

TAČNO U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

FLASH

Kulturni show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima: 07.15, 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

"Ljubavna Priča" (Nova TV novela na programu TV Kanal9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

"Odeljenje za ubistvo" (Jedna od najgledanijih Američkih serija) Premijera radnim danima u 21.00, repriza narednog dana u 17.10

"Godine prolaze" (Kulturni sitcom, koji je osvojio ceo svet. Premijera radnim danima u 18.25, repriza u 23.25

IGRANI FILMOVIsubota 20.00
nedelja 17.15
nedelja 23.45

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

BUDITE U DRUŠTVU NAJBOLJIH.

Povodom proširenja dilerske mreže, Delta Motors d.o.o. Beograd

OBJAVLJUJE KONKURS

za ovlašćenog dilera **BMW** i **MINI** vozila za područje južne i centralne Srbije

Zainteresovana pravna lica treba da dostave:

- ▶ fotografije postojećeg servisa i salona
- ▶ nacrt ili projekat postojećeg servisa i salona
- ▶ pisanu informaciju o preduzeću
- ▶ finansijske izveštaje za 2010. i 2009. godinu
- ▶ broj i strukturu zaposlenih
- ▶ izvod iz privrednog registra.

Svi zainteresovani mogu dobiti detaljnije informacije na telefon: **011 353 99 97**. Prijave slati na e-mail: **prijave@bmw.rs**

Delta Motors

CityVision

MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!
LED EKLAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOLJAŠNIEG OGLAŠAVANJA

Bilbordi kakve ste oduvek želeli!

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i početak pešačke zone

POZOVITE 302-852
i uz nagradni kod: "kgnovine" dobićete 10% popusta za reklamu

ФУДБАЛ

НОВИ САД - РАДНИЧКИ 1923 0:1

Свако по карту

ФК Раднички 1923 за њихови први део сезоне припремио је лево изненађење својим фановима. Наиме, наредних осам њихових утакмица, онако ко се одлучи да купи сезонску карту, кошћеће свега хиљаду динара.

Дакле, уштеда је још ово двоцифра, јер је појединачна цена улазнице 200 динара. Претходна карта подразумева месео на најкомфорнијој заједној трибини, са које ћемо, верујемо, прославити повратак "црвених" у елитни ранг након девети пут година.

Таман

ОСНОВНИ циљ "црвених" постављен пред гостовање Новом Саду је испуњен. Донета су сва три бода, толико битна у трци за Супер лигом. Резултат делује "мршав", 1:0, али је више него заслужен. Играли су Крагујевчани боље од свог ривала, имали далеко више прилика, чиме крајњи скор не одаје прави утисак двобоја. Једину озбиљну шансу домаћи су створили у самом финишу утакмице, и умало нису дошли до изједначења. Међутим, истакао се у тим тренуцима

ПРВА ЛИГА - Ж

Клизећи старт

КРАГУЈЕВАЧКЕ фудбалерке, спортским жаргоном речено, "оклизнуле" су се на старту пролећног дела првенства. Сушица је на свом терену поражена са 4:0 од крушевачког Напретка, док су девојке Уна фортуне 04 сличну судбину доживеле у Шапцу од домаће Мачве - 3:0.

Тиме су два крагујевачка женска прволигашка тима, тренутно на дну табеле са седам, односно пет освојених бодова из 12 одиграних кола.

Коме ће шта догнети предстојеће 13. коло, остаје да се види. Сушичанке одлазе на неке екипе Мачве, док ће девојке Уна фортуне 04 угостити Пожаревљанке.

НОВИ САД - Стадион: "Дешелинара". Гледалаца: 500. Судија: Радован Ђерамица (Београд). Свиралац: Неговић у 5. минути. Жути картиони: Сланковић, Кавчић (Нови Сад), Радовановић, Стојаковић (Раднички 1923).

НОВИ САД: Јагодић, Милутиновић (од 46. Миросављевић), Радовић, Зојевић, Сланковић (од 64. Симеуновић), Пекарић, Бајатић, Бојновић, Мурински (од од 53. Ђоровић), Ракић, Кавчић.

РАДНИЧКИ 1923: Чанчаревић, Божовић, Ристић, Тинџор, Милошевић, Неговић, Лейовић, Радовановић (од 64. Крмар), Стојаковић (од 89. Алексић), Силевић, Живадиновић (од 73. Ђурђевић).

голман Чанчаревић, тако да је све остало на свом месту.

А права је штета што наши фудбалери утакмицу нису преломили раније. Било је за тим могућности у оба полувремена. После поготка Неговића у петом минуту, када је набачен лопту Леповића из слободног ударца овај главом спрвео у мрежу, зреле прилике да повећамо предност нису искористили редом Стојаковић, Леповић, Спалевић и Ристић.

Иако је Нови Сад у наставку имао привидну иницијативу, знатно опаснији опет су били играчи Радничког. Ипак, Крмар, Живади-

новић и Ђурђевић промашили су из изгледних ситуација, а казна, рекосмо, срећом није стигла.

Следи пролећна премијера на стадиону "Чика Дача". Први гост Радничког је екипа Земуна, у недељу, од 14 часова.

В. У. К.

ПРВА ЛИГА СРБИЈЕ

18. КОЛО: Нови Сад - Раднички 1923 0:1, Синђелић - Телеоптик 0:0, Напредак - Млади радник 1:0, Банат - Младост 3:0, Земун - Раднички (С) 0:0, БАСК - Бежанија 0:0, Колубара - Пролетер 0:0, Динамо - Биг бул 0:0, Срем - Нови Пазар 0:1.

БАСК	18	11	5	2	23:7	38
Банат	18	9	8	1	24:10	35
Раднички 1923	18	10	5	3	28:16	35
Синђелић	18	9	5	4	20:12	32
Нови Пазар	18	9	5	4	19:13	32
Пролетер	18	8	6	4	27:15	30
Напредак	18	8	4	6	21:19	28
Раднички (С)	18	6	8	4	14:12	26
Млади радник	18	7	4	7	20:22	25
Младост (Л)	18	5	8	5	14:15	23
Нови Сад	18	6	4	8	23:26	22
Биг бул	18	5	4	9	18:19	19
Срем	18	3	9	6	15:19	18
Бежанија	18	4	6	8	11:15	18
Телеоптик	18	4	6	8	18:27	18
Земун	18	3	8	7	13:18	17
Динамо (В)	18	2	3	13	6:32	9
Колубара (-3)	18	1	6	11	9:26	6

19. КОЛО: Раднички 1923 - Земун, Бежанија - Нови Сад, БАСК - Колубара, Нови Пазар - Банат, Раднички (С) - Срем, Младост - Напредак, Млади радник - Динамо, Биг бул - Синђелић, Телеоптик - Пролетер.

СТАРТ НИЖЕЛИГАША

Крећу Зона и градске лиге

ЉУБИТЕЉИ фудбала у нижим лигама, после дуге паузе, дочекали су почетак пролећног дела првенства 2010/2011. године.

Наредног викенда на програму је 16. коло Зоне „Морава“. Одмах на старту игра се крагујевачки, можда и дерби целог првенства. Победа Белошевац дочекује Шумадију 1903, а обе екипе „јуре“ прво место и пласман у Српску лигу. У Крагујевцу се још састају Славија и Таково, док Водојачи и Партизан гостују, Грошничани Омладинцу, а Церовчани Полету. Остали парови су: Јошаница - Мокра Гора, Металац - Тречац, Младост - Орловац и Тутин - Бане.

И такмичење у Првој и Другој градској лиги планирано је за предстојећи викенд.

Прволигаш играју 18. коло, а састају се: Колонија - Арсенал, Слога (Л) - Слобода, Сељак (МП) - Слога (Д), Шумадија - Сушица, Ердоглија 1931 - Будућност, Виноград ДБ - Шумадијан, Кошутњак - Церовац, Маршић - Србија и Јединство - Јадран.

У Другој лиги на реду је 16. коло. Играју: Шумарице 2008 - Добрача, Кременац - Хајдук, Багремар - Азбест, Ботуге - Корићани, Опорница - Ђуриселац, Колектив - Сељак (Ц) и Крагујевац - Пава, док је екипа Пиваре слободна.

М. М.

ПРВА ЛИГА - Ж

Половично

ЗА викенд у женској прволигашкој конкуренцији одигране су утакмице 18. кола. Оба крагујевачка представника били су гости, а остварен је половичан учинак.

Раднички је савладао Путеве са 3:0, по сетовима 25:19, 26:24, 25:18. Пријеполчанке су одавно „већ виђене“ за селидбу у нижи ранг, па је другачији исход био готово незамислив. Насупрот "црвенима", Смед је поражен на гостовању у Краљеву - 1:3, по сетовима 22:25, 25:22, 27:29, 21:25. Гимназијалац је био „за длаку“ бољи и заслужено славио.

У наредном колу Раднички игра са Визуром Супер новом у Београду, а Смед 5 дочекује Јединство из Старе Пазове.

М. М.

СТОНИ ТЕНИС

Нада у опстанак

НЕОПХОДНУ победу пред финиш борби за опстанак у Супер лиги Србије, у одложеном мечу 12. кола, остварили су стонотенисери Факса на свом терену, у сусрету са највећим конкурентом. Пао је новобеоградски ИМТ, а резултат је гласио 3:1, што потпуно одговара нашем тиму, због пораза у првом сусрету од 3:2.

Две изузетне победе остварио је Борис Михаиловић, савладавши најпре Жупљанина, па затим и Фишера, обе са 3:1. Пејак је, у изузетно узбудљивом мечу, изгубио од Фишера - 3:2, док је Глишић заокружио тријумф победом над Дамљановићем од 3:1.

У 15. колу Факс дочекује „фењераша“, новосадску Војвину. Тај меч је заказан за 26/27. март, а недељу дана раније, Крагујевчани ће у Вршцу одиграти заостали сусрет 14. кола.

М. М.

WIENER STÄDTISCHE LIGA

17. КОЛО: Раднички - Партизан 3:1, Железничар - Црвена звезда 0:3, Млади радник - Војводина 1:3, Рибница - Смедерево 3:0, Јединство - Спартак 1:3.

Партизан	17	14	3	46:15	43
Војводина	17	14	3	44:16	41
Црвена звезда	17	12	5	42:20	37
Раднички	17	11	6	37:23	35
Рибница	17	9	8	30:31	27
Млади радник	17	9	8	34:37	23
Спартак	17	6	11	28:43	17
Јединство	17	5	12	23:40	16
Железничар	17	3	14	20:46	9
Смедерево	17	2	15	11:47	7

18. (последње) КОЛО: Војводина - Раднички, Црвена звезда - Јединство, Спартак - Рибница, Смедерево - Млади радник, Партизан - Железничар.

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 500. Судије: Вилимановић (Краљево), Градински (Београд). Резултати по сетовима: 25:19, 22:25, 29:27, 25:21.

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА: Илић, Ојачић 10, Стевановић 28, И. Ивовић 6, Максимовић 7, Радовић 14, Пантелић (либеро), Ђировић, Перовић 4, Ј. Ивовић 1, Новоселац, Хаџифејзовић 3.

ПАРТИЗАН: Кисић 4, Ашанасијевић 26, Појовић 1, Жарковић 13, Пецућ 6, Турањанин 13, Илић (либеро), Милић 12, Самарџић, Јокановић, Булајовић.

АТЛЕТИКА

Мирко, Оливера, Амела...

УБЕДЉИВ наступ српских атлетичара на 55. Балканском кросу, трчањом прошле суботе на крагујевачком хиподрому, помутило је само одустајање домаћег такмичара Дарка Живковића код сениора. Ипак, утеху у тој трци донео је победник, Ужичанин Мирко Петровић, као што су то пре њега учинили и сениорка Оливера Јевтић, те Амела Терзић у надметању јуниорки. Једино слабији био је одзив гледала-

ца, али је то за атлетичаре одавно постало нормално.

На крају наступа 173 такмичара из девет земаља, турским представницима припало је седам, румунским шест, а нашим четири медаље. Последњу, бронзану, освојила је Милена Рмандић, такође јуниорка, чиме је Србија и екипно била прва у овој конкуренцији, баш као и међу сениоркама.

В. У. К.

„МАЛИ КИПАР“ У КРАГУЈЕВЦУ

ЗЕМЉЕ УЧЕСНИЦЕ И ЊИХОВА ЗНАМЕЊА

ОЛИВЕРА ЈЕВТИЋ

За титулу

После три сезоне добијања њека државе преко мини лиге, од ове се поново враћа сисџем директној илеј-офа. Учешћује осам екипа по већ успаљеном сисџему, први игра са осмоласираним, друји са седмим и шако редом, и то на две добијене утакмице, с тим ишо се прва и, уколико је иштречно, шрећа играју на шерену бољеласираној. Термини су 24, 27. и 31. мариј.

Полуфинале ће проћи поново онај тим који пре сакупи две победе, шреће, 7. и евеншјуално 10. априла, док ће за шисџулу шампиона, у финалу, бити нешходна три шријумфа. Борбе за џехар заказане су за 21, 25. и 28. април, ше 1. и 5. мај.

КОШАРКА

РАДНИЧКИ - ЦЕДЕВИТА 73:79

Ништа од Европе

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 3.000. Судије: Болшаузер и Мајкић (Словенија), Јованчић (БиХ). Резултат по четвртинама: 24:18, 18:21, 15:25, 16:15.

РАДНИЧКИ: Ли 18, Максимовић, Милетић 5, Марковић 7, Мијатовић 11, Гадефорс 7, Драшковић, Алексић, Чакаревић 18, Стојачић, Вукосављевић 7.

А сад Супер лига

Синоћ састављена таблица на овој годишњи Јагранску лигу, још једном је показала да су Крагујевчани глатки квалитетнији спортиста. Утакмице у хали су, у поређењу чак и са фудбалом, убедљиво најбоље одигране у историји.

А одмора нема. Већ у среду, 23. марта, стартује српска Сујер лига, када би Раднички требало да дочека Црвену звезду, уколико Београђани до тада уилаше квалификацију.

Сујер лига игра се по двокружном бод систему, а четири најбоље пласирани клуба наступају борбу за титулу кроз плеј-оф. Уз НЛБ лигу, Партизан, Хемофарм, Раднички и Црвену звезду, учешће су, кроз Лигу Србије, обезбедили ФМП, ОКК Београд, Мешалац из Ваљева и београдска Мега Визура. Последње коло играће се 18. маја, плеј-оф почиње четири дана касније, а финална серија је од 1. до 14. јуна.

КУГЛАЊЕ

Још мало...

КУГЛАШИ Водовода савладали су прошле недеље, у оквиру одложеног меча 16. кола Прве лиге Србије група Центар, екипу Бакура у Бору, резултатом 7:1. Подсетимо, овај сусрет био је одложен због болести неколико стандардних играча крагујевачког тима.

Иако победа на први поглед делује убедљиво, резултат од 3.101 према 3.067 оборних чуњева у корист Водовода, говори о веома неизвесном сусрету. Одлично су одиграли Радојичић и Боровњак, који су оборили 573, односно 528 „дрва“.

Ове недеље је на програму претпоследње, 17. коло, у коме се Водовод, лидер првенства, састаје у Смедереву са истоименом екипом.

Лидер за крај

ДАМЕ куглашког клуба Шумарица завршавају овој годишњу сезону у којој су, за разлику од претходне, забележиле добар пласман и тренутно су треће на табели Прве лиге Србије група Центар.

У последњем, 10. колу Крагујевчанке ће одмерити снаге са београдским ЕДБ-ом, водећим на табели.

С. М. С.

СКИЈАЊЕ

Безначајно

НЕВЕНА Игњатовић протекле седмице на беле стазе излазила је седам пута, а једино резултат из словеначког Железникаја, седмо место у слалому и 33,52 бода, може се узети као добар.

Од пет трка у аустријском Инеркредит у суперкомбинацији и супервелеслалому, једну није завршила, а на осталима се пласирала између 20. и 30. места. Велеслалом на словеначкој Старој Планини завршила је у другој војњи.

М. М.

БИЦИКЛИЗАМ

Хватају залет

РЕПРЕЗЕНТАТИВАЦ Србије и члан Радничког Жолт Дер, заузео је 69. место на трци „Трофеј Пореча“, у категорији 1.2 за бодове у Европа туру, са 9,42 минута заостатка у односу на победника.

На истом такмичењу организатор је дозволио да стартује и комбиновани тим Металца из Краљева и крагујевачког Радничког, али наши чланови, Предраг Прокић и Горан Шмелцеровић, нису извели трку до краја.

Наредно надметање за бодове у Европа туру, категорије 2.2, под називом „Истарско пролеће“, почиње данас и војзиће се до 20. марта.

С. М. С.

НЛБ ЛИГА

24. КОЛО: Широки - Раднички 103:94, Будућност - Загреб 77:80, Олимпија - Нимбурк 74:63, Цедевита - Црвена звезда 98:95, Хемофарм - Игокеа 82:62, Партизан - Задар 85:50, Цибона - Крка 67:72.

25. КОЛО: Раднички - Цедевита 73:79, Цибона - Будућност 70:80, Крка - Партизан 62:72, Задар - Хемофарм 71:88, Игокеа - Широки 71:73, Црвена звезда - Олимпија 92:70, Нимбурк - Загреб 83:74.

Партизан	25	17	8	1985:1722	42
Крка	25	17	8	1928:1794	42
Олимпија	25	16	9	1913:1816	41
Будућност	25	14	11	1907:1836	39
Загреб	25	14	11	2034:2019	39
Цедевита	25	13	12	2045:1936	38
Хемофарм	25	13	12	1984:1982	38
Нимбурк	25	12	13	1933:1967	37
Раднички	25	12	13	2033:2095	37
Игокеа	25	11	14	1856:1881	36
Широки	25	11	14	1901:2050	36
Цибона	25	10	15	1916:2012	35
Црвена звезда	25	8	17	1909:2028	33
Задар	25	7	18	1909:2055	32

26. (последње) КОЛО (јуче): Олимпија - Раднички, Будућност - Нимбурк, Загреб - Црвена звезда, Цедевита - Игокеа, Широки - Задар, Хемофарм - Крка, Партизан - Цибона.

ПРВА ФУТСАЛ ЛИГА

19. КОЛО: САС - Економца 3:8, Бечеј - Врање 2:0, Нови Београд - Летећи Холанђанин 3:4, Крчагово - Коперникус 5:8, Колубара - Марбо 2:4, Ниш 92 - Коцка 2:3, Пирот - Наисус 3:4.

Марбо	18	18	0	0	109:32	54
Економца	18	17	0	1	140:32	51
Колубара	19	11	2	6	85:65	35
Наисус	19	9	3	7	72:60	30
Врање	19	8	2	9	79:56	26
Коперникус	18	8	2	8	62:64	26
Ниш 92	18	8	1	9	62:64	25
Нови Београд	19	8	1	10	71:85	25
Л. Холанђанин	19	7	2	10	69:100	23
САС	18	6	1	11	66:89	19
Коцка аматерс	19	5	4	10	50:78	19
Бечеј	19	5	2	12	71:111	17
Пирот	18	4	3	11	54:90	15
Крчагово	19	4	1	14	49:114	13

20. КОЛО: Економца - Колубара, Коцка - САС, Наисус - Ниш 92, Марбо - Крчагово, Летећи Холанђанин - Пирот, Врање - Нови Београд, Коперникус - Бечеј.

МАЛО страх и повреде, а више судије, спречили су Мутину чету да се пласира у Европу. Без Алексића, Ракића, Шпице и браће Стојачић, Раднички је играо задовољавајуће, али недовољно да се савлада главни спонзор НЛБ лиге, „појачан“ словеначким судијама. Прилика за то ипак није пропуштена у овој утакмици, већ на самом старту, после два пораза у „Језеру“, од Нимбурка и Игокее, у време када је тим био у касном формирању. Четири дана пре ове, Раднички је изгубио и утакмицу у Широком Бријегу са 103:94, па су се тако овогодишњи европски снови распршили.

ПЛЕЈ АУТ - Ж

Једна од две

КОШАРКАШИЦЕ Радничког стартовале су поразом у плеј-аут такмичењу Прве „А“ лиге, пошто су прошле среде, у оквиру првог кола, поражене у Зрењанину од Пролетера са убедљивих 73:41.

Већ за викенд, „црвене“ су на свом терену савладале нишки Студент - 83:77. На време су обезбедиле лепу предност, чак и до 18 разлике, па упркос слабијој роли у завршници, победа није долазила у питање.

Јуче је играно у Лозници са старим ривалом из прволигашког надметања, док ће у четвртном колу,

СВЕ је прошле недеље у зрењанинском „Медисону“ изгледало као права утакмица. Почев од игре оба тима, са једне стране чета репрезентативаца Економца и са друге пар нових „орлића“ и неколико новајлија. Затим атмосфера, близу хиљаду гледалаца, истинских заљубљеника у мали фудбал и на крају, не мање важно, понашање једних и других.

Први је „запуцао“ Бразилац Рудолфо Да Коста, који је „охладио“ публику већ у седмом минуту. Са

које је на програму у суботу, крагујевачке кошаркашице бити слободне. Потом следи мини пауза до 30. марта, када ће Крагујевчанке одмерити снаге са Ковином у Крагујевцу.

С. М. С.

ПРВА „Б“ ЛИГА

Буде се црвени

СЕРИЈУ победа КГ Студент УК заменио је и другим заустопним поразом, десетим у првенству „Б“ лиге. Од њих је овог пута био бољи Железничар у Инђији - 86:76.

Крагујевачки „студенти“ имају за чим да жале јер су већи део утакмице били бољи ривал. На по-

лувремену имали су „плус пет“ (36:41), а после треће четвртине седам кошера вишка (56:63). Посустали су у последњој четвртини, коју су домаћини решили са убедљивих 30:13.

Раднички КГ 06, упркос поразу од само три коша разлике у Нишу од истоимене екипе - 101:98, како се првенство ближи крају, све боље игра. И даље су на јвећи проблем ове екипе осцилације у игри, што говори и резултат по четвртини - 26:17, 25:27, 30:21 и 20:33.

У 22. колу, овог викенда, крагујевачке тимове очекују дуели са тренутно водећим београдским екипама. КГ Студент УК угостиће БКК Раднички, а Раднички КГ 06 дочекује Раднички баскет.

С. М. С.

ФУТСАЛ

САС - ЕКОНОМАЦ 3:8

Права фешта

око 15 метара испалио је прави пројектил који завршио у горњем десном углу голмана Калабе. Невиђено. Само два минута касније и Ракић се уписао у стрелце, али борбена игра Зрењанинаца резултирала је голем репрезентативца Томина, чиме је увео резултатску неизвесност у ову утакмицу.

Ипак, седам погодака у другом полувремену, од чега пет крагујевачких наших, Де Соузе и Бојови-

ћа по два пута и једном Ракића, показало је ко је ко тренутно у српском фудзалу.

Економца је, иначе, јуче одиграо одложену утакмицу 17. кола Прве фудзал лиге Србије, у Пироту против истоимене екипе, коју су прошле среде, да подсетимо, савладали са убедљивих 8:0, у оквиру осмине финала Купа Србије у фудзалу.

С. М. С.

ОСВАЈАЧИ МЕДАЉА:

Јуниорке - 4.000 метара:

1. Амела Терзић (Србија),
2. Есма Ајдемир (Турска),
3. Милена Рмандић (Србија).

Јуниори - 6.000 метара:

1. Клаудију Ђимјоеру (Румунија),
2. Сабахудин Јилдримчи (Турска),
3. Јунуз Емре Кавусли (Турска).

Млађе сениорке - 8.000 метара:

1. Лилијана Даци (Румунија),
2. Каја Озлем (Турска),
3. Елужиф Карабултић (Турска).

Млађи сениори - 8.000 метара:

1. Хасан Пак (Турска),
2. Алесандро Гинеа (Румунија),
3. Демир Медени (Турска).

Сениорке - 8.000 метара:

1. Оливера Јевтић (Србија),
2. Кристијана Фрумуз (Румунија),
3. Кристијана Касандра (Румунија).

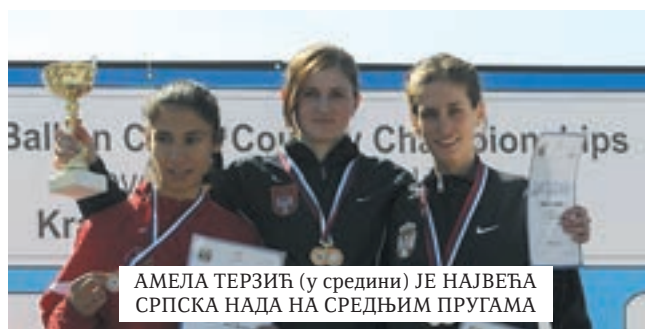
Сениори - 10.000 метара:

1. Мирко Пејровић (Србија),
2. Фајих Билтич (Турска),
3. Маријус Јонеску (Румунија).

...МИРКО ПЕТРОВИЋ

Фото: М. Јевтић

АМЕЛА ТЕРЗИЋ (у средини) ЈЕ НАЈВЕЋА СРПСКА НАДА НА СРЕДЊИМ ПРУГАМА

И НАШ ДАРКО (811) СЕ ДОБРО ДРЖАО, ЈЕДНО ВРЕМЕ

ОД ЧЕТВРТА ДО ЧЕТВРТА

ПРЕКИНУТО ПРВЕНСТВО ДРЖАВЕ У БОКСУ

П Е Т А К

ОДБОЈКА: Смеч 5
- Јединство (Сшара
Пазова), хала „Аршем“
(18.00)

КОШАРКА: Раднички КГ
06 - Раднички баскеј
(Београд), хала „Парк“ (19.00)

С У Б О Т А

РУКОМЕТ: Раднички
- Црвенка, хала „Језеро“
(18.00)

КОШАРКА: КГ Сшугенић
УК - БКК Раднички (Београд),
хала „Парк“ (19.30)

Н Е Д Е Љ А

ФУДБАЛ: Раднички 1923
- Земун, стадион „Чика Дача“
(14.00)

Пукла тиква

ТАМАН када су се љубитељи „племените вештине“ загрејали за лигашко такмичење и почели полако да се враћају олимпијском боксу у Србији, догодило се оно што су бољи познаваоци карактера људи који га воде и очекивали. У току истог дана два клуба, од петоро учесника лиге, повукла су се из такмичења, сматрајући несврхисходним и небезбедним његов наставак. То су учинили суботички Спартак и београдски Раднички, а узрок је, барем на папиру, боксер Црвене звезде Деспотовић.

На његову двојну регистрацију за београдски клуб на мечу са Спартаком у Суботици, домаћин је уложио жалбу, јер, испоставило се, није члан Војводине, која је дала сагласност наступа, већ Новог Сада. Тако је бар пресудила комисија покрајинског боксерског савеза. Зато је Дисциплинска комисија решила жал-

бу у корист Суботичана, а пропратни ефекат био је да се сви његови досадашњи мечеви пресуђују у корист ривала београдског клуба. Наравно, „црвенобели“, чији је председник уједно и савезни селектор, нису се мирно сложили са таквом одлуком, упутили су жалбу на пресуду, али се и „ванинституционално“ потрудили да себи обезбеде „правду“. То је изазвало реакцију са почетка текста, а како је минималан број клубова са којима се може организовавати такмичење четири, првенство је прекинуто, а можда и завршено.

Постоје покушаји да се закаже седница Управног одбора, на коме ће присуствовати представници три „умешана“ клуба, како би ствари некако легле. Термин је, баш због Звездине жалбе, 17. март. За сада, ипак, од наставак такмичења нема ништа.

М. М.

РВАЊЕ

Спасић кошака

ДВОЈИЦА рвача Радничког окитила су се одличјима на првом колу Купа Србије за сениоре у Суботици. У категорији до 60 килограма Перича Димитријевић забележио је пласман у полуфинале и освојио бронзану медаљу, док је Милош Спасић, међу 120 килашима, био несавладив и остварио победу у финалу над Пешићем из зрењанинског Пролетера.

Њих двојица, од понедељка, налазе се на припремама репрезентације Србије у Мађарској.

М. М.

СТРЕЉАШТВО

Стева у Аустралији

КРАГУЈЕВАЧКИ олимпијцац Стеван Плетикосић отпутовао је из Осијека, где су одржане мини припреме репрезентације Србије, у Аустралију, на први овогодишњи Светски куп, од 19. до 21. марта у Сиднеју. Плетикосић ће на олимпијском стрелишту у овом граду, гађати у дисциплини ваздушна пушка.

Затим га очекује и Светски куп у корејском Шангвону, од 7. до 15. априла, трећи је од 14. до 22. маја у Форт Бенингу (САД), а последњи у Минхену, од 16. до 23. јуна.

На светским куповима, ове године, два најбоља стрелца у пласману, стичу право учешћа на Олимпијским играма у Лондону 2012. године.

Сребрно финале

СТЕВАН Јовановић, млади крагујевачки стрелац, освојио је друго место у финалу Купа Стрелачког савеза Србије у Београду. У конкуренцији кадета, из серијске ваздушне пушке забележио је резултат од 184 круга.

У истој категорији, али код девојчица, Невена Армуш је заузела четврто место са 178 кругова, колико је имала и њена трећепласирана конкуренткиња из београдске Звезде, али са бољом серијом у завршници такмичења.

И млађи јуниор Милош Ивановић био је четврти, са „убијених“ 674 круга, али у гађању стандардном ваздушном пушком, док у тој дисциплини, међу девојчицама, Јована Мирчески није имала свој дан.

С. М. С.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ
Успела провера

ЈЕДИНИ тренинг меч пред почетак нове сезоне у српском америчком фудбалу Дивљи Вепрови имали су у Нишу. Савладани су Императори резултатом 47:2. После личног првог полувремена завршеног са 40:0, Крагујевчани су извели најбоље играче са терена, па су прилику имали и резервисти.

Овогодишња лига стартује 26. марта, а у првој утакмици Борси ће одочекаати Келте из Сомбора.

М. М.

РУКОМЕТ

РАДНИЧКИ - ДИНАМО
33:29

И Динамо зарецкан

ПАУЗУ у првенству рукометаши Радничког искористили су да одиграју заосталу утакмицу 18. кола Супер лиге Србије, и у њој, прошле недеље, на свом терену савладају екипу панчевачког Динама са 33:29 (16:15).

Иако су се гости добро држали већим делом утакмице, у последњих неколико минута „црвени“ су „појурили“ победу и до ње стигли, испоставило се, прилично лагано. Опет су се у нашем тиму највише

истакли Ђукић и Цветиновић, који су постигли по чак осам голова.

Овиме је Раднички стигао до петог места на суперлигашкој табели, а прилику да увећа бодовни салдо има већ у суботу, када, од 18 сати, дочекује последњепласирани тим Црвенке.

В. У. К.

Куп је...

МОЖДА највећи изазов ове такмичарске сезоне Раднички очекује баш следеће среде, у четвртфиналном Куп сусрету са екипом Партизана у Београду.

Јесте лепо бити високо рангиран на табели Супер лиге, доћи до четвртфинала евро-купа, али ако на то „легне“ и победа над, ове се-

ЧЕЛЕНЦ КУП

Бенфику не гледамо

ДОШАО је ред и да Раднички две утакмице у Челенц купу, после четири на свом терену, одигра у иностранству.

Наиме, уместо сусрета на свом терену и реванша у гостима, наш клуб постигао је договор са лисабонском Бенфиком да се оба дуела одрже у престоници Португалије. То аутоматски значи да је домаћин фаворит за пласман у полуфинале, а да ли ће тако и бити, само ће нам се рећи 2. и 3. априла, када су заказане утакмице.

В. У. К.

зоне, неприкосновеним „црно-белима“, доживљај би могао да буде потпун. Што да не, јесу добри, али ни ми нисмо „за бацање“.

В. У. К.

МЛАЂЕ КАТЕГОРИЈЕ

Две сјајне генерације

ПОСЛЕ успеха на финалном турниру Србије за рукометаше старе до 18 година, где су из четири сусрета изгубили само последњи, од екипе Новог Београда, и тиме заузели друго место, а њихов играч Страхиња Симић проглашен за најбољег и у идеалан тим сврстани још Лука Воштанић и Бојан Томић, Рукометни клуб Раднички добрим се показао и на првенству државе за '96. годиште. „Црвени“ су заузели четврто место, са учинком од две победе и исто толико пораза.

И овде се квалитетом издвојио један од играча Радничког, Стефан Станојев, коме је припала титула најбољег дефанзивног играча на турниру.

В. У. К.

ЖРК РАДНИЧКИ ЛЕПЕНИЦА КГ

Поново лидери

У САМО четири дана рукометашице Радничког Лепенице КГ забележиле су две победе, чиме су се вратиле на челно место Прве лиге. Свакако, далеко важнији био је заостали сусрет са Железничаром у Инђији, одакле је, практично, и стигла „потврда“ о презиману лидерског статуса на табели. Самим тим што је савладан домаћин са 21:19 (11:7), до тада водећи прволигаш, остварен је главни такмичарски циљ за пролећну полусезону, чиме је утрт пут ка уласку у елитни ранг.

У недељу, реално, „фењерашки“ тим Кикинде није имао никакве шансе да се одупре силовитим Крагујевчанкама. Игра мачке и миша окончана је убедљивим тријумфом „тигрица“ - 44:16 (19:8).

Сутра је на реду трећи пролећни сусрет Радничког. Зато путују у престоницу, где ће се наћи на „нишану“ ОРК Београда.

В. У. К.

У Данској

ТРЕНЕРИ кадетске репрезентације Србије, позвали су четири чланице Радничког Лепенице КГ на завршне припреме и квалификационе сусрете за Првенство Европе.

Тако ће прекосутра пут Београда, а пет дана касније и Данске, отићи голман Тијана Ђосић, крило Сања Радосављевић, пивотмен Зорана Милић и бек Марија Јовановић. Нашу селекцију на северу Европе очекују дуели са Аустријом, Турском и државним тимом домаћина.

В. У. К.

ОКОНЧАН ПОЈЕДИНАЧНИ ШАМПИОНАТ
СРБИЈЕ У ШАХУ

Крагујевац се Ивану посрећиио

ВЕЛЕМАЈСТОР Иван Иванишевић победник је петог појединачног првенства Србије за шахисте, играног у Крагујевцу. Први фаворит турнира тиме је само потврдио своју вишегодишњу доминацију на овдашњим просторима. Ипак, правог такмаца имао је у колеги по титули Бранку Дамњановићу, пошто је на крају славио захваљујући додатним критеријумима, који су га „одвојили“ од ривала чији је учинак био идентичан у 13 одиграних кола, 10.5 поена. Такође велемајстор Милош Перуновић завршио је на трећем месту, а некадашњи омладински шампион света Игор Миладиновић морао је да се задовољи четвртном позицијом.

Конечан пласман: Иванишевић и Дамњановић по 10.5, Перуновић 9, Миладиновић 8, Дражић, Пикла, Богосављевић и Седлак по 6.5, Шарић 6, Несторовић 5.5, Абрамовић 5, Милановић 4.5, Тадић 4, Луковић 2 бода.

В. У. К.

Фото: М. Јевшиновић

ШАМПИОН СРБИЈЕ ИВАН ИВАНИШЕВИЋ У ДРУШТВУ СА ПРЕДСЕДНИКОМ ШАХОВСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ МИОДРАГОМ ВУКОТИЋЕМ (лево) И ДИРЕКТОРОМ ТУРНИРА ОБРЕНОМ БЕТКОВИЋЕМ